ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

ДУМА®

1 лв.

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 15 ДЕКЕМВРИ 2011 ГОДИНА 21 БРОЙ 287 (6093)

БДЖ спря всички дневни влакове

Ръководството на железниците продало 550 вагона за скрап на безценица

БДЖ спря вчера всички влакове, които трябваше да се движат по разписание между 8 и 16 часа. Вчера не се движиха както пътнически, така и бързи влакове. Според ръководството на железницата мярката се налагала заради стачка на служителите й, която продължава 21 дни. Спирането на влаковете било, за да не се правят излишни разходи. Ако стачката свърши преди 5 януари, влаковете ще бъдат пуснати в движение, обявиха от БДЖ. Според данни на ръководството вчера сутрин са стачкували само 17 служители.

Решението си за спиране на влаковете ръководството на компанията обяви още преди няколко дни след поредните неуспешни преговори със синдикатите. Реално от вчера до 5 януари следващата година няма да се движат около половината от пътническите влакове в страната. От БДЖ обявиха още, че от 10 януари 2012 г. спират окончателно още 138 влака. Синдикатите продължават да настояват, че изваждането от движение на 166 влака е локаут.

Междувременно Розен Зарков, председател на Федерацията на транспортните работници в КТ "Подкрепа", обяви, че успоредно със съкращаването на работниците в системата се режат вагони за скрап. Според него досега са продадени 550 вагона на почти двойно по-ниска цена от реалната. Един вагон за скрап струвал над 10 000 лева, докато сега няколко десетки били продадени под 7000 лева.

Стр. 2

Освиркаха Бойко Борисов в Пловдив

Недоволни от пенсионната реформа посрещнаха премиера и министри със скандиране „Оставка", протестите срещу решението продължават днес в Сливен и Кърджали.

Стр. 4

НЯКОЛКО ДУМИ

На шейната

Георги ГЕОРГИЕВ

Вече му се случва за трети път. Един път в Добрич, втори път на стадиона "Васил Левски" и сега в Пловдив. И ако я кара така, а той не може по друг начин, защото, както сам каза, толкова може, ще има и четвърти, и пети, и шести път... Освиркването на министър-председателя Бойко Борисов от недоволните граждани ще бъде все по-често събитие и заради надменността, с която той се отнася към протестиращите. Какво означават думите му: "Няма да се срещна с тях, защото за 10 месеца са натрупани 161 хиляди дни болнични. Това са пари, които плащаме от нашите и вашите джобове. Затова няма да се срещам с тях." Това е нищо друго освен наглост, облечена във власт. Борисов всъщност ви казва - приказвайте си, каквото си искате, аз пък ще правя, каквото си знам.

Само че той не знае. Мисли си, че Дянков може и дори трябва да знае вместо него. Но финансовият министър явно е прекалено обзет от манията си да му съвпадат разни числа на компютъра и не може да види хората зад цифрите. А Борисов, макар и да не е специалист, трябва да вижда хората, които и заради това го избраха. Това е неговата отговорност като политик и министър-председател. Която той явно не може и отказва да носи. За какво ни е тогава този премиер? За да ни забавлява с глупотевини като "всички витамини от Менделеевата таблица"?

Когато едно правителство не може да отговори на очакванията на хората, а премиерът нагло отказва да обсъжда техните искания, то пътят е само един. Да бъде качено на шейната още с първия подебел сняг.

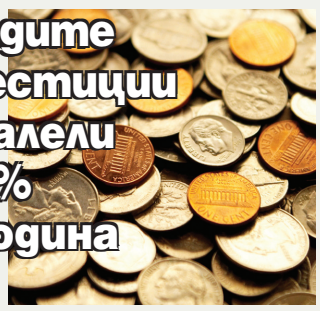
Румен Георгиев за боклука на София

Софиянци ще живеят в чист град само ако сме в постоянна предизборна кампания, казва левият общински съветник.

Стр. 11

Чуждите инвестиции намалели с 40% за година

За първите десет месеца на годината те са били 567.5 млн. евро срещу 958.3 млн. евро за същия период на 2010 г., показват данните на БНБ.

Стр. 6

Монд дипломатик

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Гърците под скалпела - от сурови ограничения към рецесия

Стр. 13

Снимка Мариета ТОМОВА

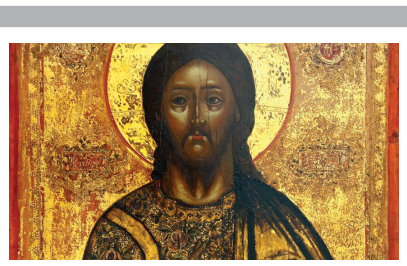
Стотици близки, приятели, колеги и почитатели се поклониха пред Велко Кънев в Народния театър "Иван Вазов", на чиято сцена той направи едни от най-запомнящите си роли. Артисти, режисьори, политици, студенти от НАТФИЗ, представители на киното и фенове поднесоха цветя и казаха последно сбогом на един от най-обичаните български актьори, изпращайки го в последния му път

50
4

Руски картини и книги на търг

65 произведения на руски класически и приложни творци предлага столичен аукцион

Стр. 25

Слугинажът на интелигенцията

Държавата ни все повече се свежда до перверзен механизъм, обслужващ работодателя

Стр. 21

ISSN 0861-1343

България

БДЖ спря всички дневни влакове

От железницата разпродавали на безценица вагони за скрап, министър Московски хвали ръководството

БДЖ спря от движение всички влакове в страната от 8 до 16 ч. вчера. Мярката се налагала заради стачката на железничарите. Ако стачката свърши преди 5 януари, влаковете щели да бъдат пуснати в движение. Спирането им е, за да не се правят излишни разходи за влакове, които вървят празни, обясниха от БДЖ. По тяхна информация вчера сутрин са стачкували само 17 служители.

От БДЖ заявиха още преди седмица, че ще спрат 166 пътнически и бързи влака до 5 януари 2012 г. Реално няма да се движат около половината от пътническите влакове в страната, а от 10 януари 2012 г. БДЖ спира окончателно още 138 влака. Според синдикатите спирането на допълнителните 166 влака е локаут.

Междувременно председателят на Федерацията на транспортните работници в КТ "Подкрепа" Розен Зарков обяви, че в момента успоредно със съкращаването на хора вагони се режат на скрап, и то на безценица. Това не е реформа, категоричен бе той. По негови данни досега са продадени около 550 вагона на цена 6750 лева, докато един вагон за скрап струва над 10 000 лева.

Стачните комитети са категорични, че по Коледа и Нова година влаковете трябва да вървят. Но ръководството на компанията не ни позволява да направим това. Стачката продължава и не се знае докога, заяви още Зарков.

По-късно вчера след заседание на МС в Пловдив министърът на транспорта Ивайло Московски обяви, че ще похвали и поощри с потупване по рамото ръководството на БДЖ за качествената работа, която е извършило. Така министърът отговори на въпрос не се ли предвиждат някакви промени в ръководството на БДЖ заради стачките. Докато за 2010 г. загубите били 50 млн. лева, тази година те са намалени на 25 млн. лева и ръководството не можело да бъде упреквано, смята министърът.

СВЪРШВАТ БИЛЕТИТЕ ЗА АВТОБУСИТЕ ОКОЛО ПРАЗНИЦИТЕ

Билетите за автобусите за празничните дни се купуват засилено през последните дни. Рейсовете вече се пълнят, а фирмите продължават да вадят допълнителни коли за празниците. Причината за наплива към рейсове е стачката в БДЖ.
Автобусните компании отчитат, че автобусите за късите разстояния като София - Перник, София - Пловдив се пълнят по-бързо. Според тях 70 на сто от тези клиенти преди стачката са използвали предимно услугите на БДЖ.

Финансовите пазари разваляли съня на Борисов

Най-големият враг на спокойния сън на премиера Бойко Борисов се оказа думата "пазари". Вчера на международна конференция в София, посветена на перспективите за развитие на небанковия финансов сектор, Борисов призна, че тази дума смущавала съня на всеки премиер.

Още със събуждането си Борисов грабвал телефона и търсел иконката, която да "чукне, за да види какво става с долара, еврото и йената". Реакцията на тези пазари определяла и политиката в тази област в момента в света. Премиерът се обяви и за създаването на европейска кредитна агенция. Той анализира, че това е необходимо, но ако новата институция е обективна, тя щяла да дава същите оценки, както големите рейтингови агенции. По думите му заради това, че е европейска, бъдещата кредитна агенция не би трябвало да жали тези, които не спазват финансовата дисциплина.

Малко след изказванията на премиера лидерът на БСП и президент на Партията на европейските социалисти Сергей Станишев изрази задоволство от позицията му. Надявам се Бойко Борисов да успее да убеди колегите си от ЕНП да подкрепят идеята на европейските социалисти да се създаде независима Европейска кредитна агенция, коментира соцлидерът. Той припомни, че едно от исканията на ПЕС е именно създаването на подобна институция. "Без ясни критерии еврото ще бъде поставено на колене. Наложителна е регулацията върху кредитните агенции, защото подходът им е безотговорен, съсипва страни и човешки животи", категоричен бе Станишев. Той подчерта, че не бива да се допуска финансовите пазари да играят политическа роля.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Институтът по океанология към БАН отбеляза 150-годишнината от рождението на норвежкия полярен изследовател Фритьоф Нансен, чието име носи нов тринадесетметров научно-изследователски катер. Съоръжението ще бъде използвано за обследване на бреговата линия, за проучване на химическите и биологическите показатели на морската вода, както и на геоморфологията на крайбрежието. Кръстница на катера стана Деяна Демирева

Сергей Станишев:

Европа ще излезе от кризата при по-решителни действия на ЕС

Европа може да излезе от кризата с много по-решителни и цялостни действия от страна на държавите-членки на ЕС. Мерките, които се приеха на Европейския съвет, са нещо като "реконструкция на една дига, която е пробита", коментира в Русе председателят на БСП и президент на Партията на европейските социалисти Сергей Станишев.

Той добави, че "когато имате пробив в дигата и водата залива, трябват спешни и масирани мерки". По думите му ПЕС е предложила цялостен пакет - много по-широк и спешен от това, което е предложено от Европейския съвет.

"Европейските граждани искат да видят политическа воля от европейските лидери. Досега за две години се вземат решения "на час по лъжичка" с много спорове и погрешни сигнали, което само засилва паниката и възможностите за спекулативни атаки към всяка една страна в ЕС", каза Станишев.

"Трябва да има системен и координиран подход между всички европейски институции и държави, който да балансира финансовата отговорност и разумната финансова и фискална политика с пакет от мерки, които да стимулират икономическия растеж с даването на работните места", заяви Сергей Станишев.

В Русе той изнесе лекция пред студенти в Русенския университет на тема "България след изборите, Европа и кризата", а утре ще присъства и на тържеството по случай 115 години от създаването на русенската организация на БСП.

80% от селата и 8 града без достъп до интернет

Близо 80% от селата у нас, както и 8 града, нямат достъп до интернет. Страната ни е на последно място в Европа по проникване на глобалната комуникационна мрежа.

До 3997 села не достига нито един доставчик на интернет. Това са предимно планински и гранични райони, които са обезлюдени и инвестицията за изграждане на мрежа няма как да се изплати. В същото време в 116 села има повече от двама доставчици, 228 са с два, а в 38 села има един доставчик на услугата. В осем града също няма интернет.

За интернет на село са предвидени 40 млн. лв. по оперативна програма "Регионално развитие". Проектът обхваща 92 общини, в които влизат 800 села, с население около 450 хил. души. Плановете са интернет изолацията на тези селища да бъде преодоляна до края на 2013 г.

До 2013 г. всеки българин трябва да има достъп до интернет, а училищата, здравните и лечебните заведения да бъдат свързани със скорост не по-ниска от 10 Mb/s. Това предвижда Националната стратегия за развитие на широколентов достъп в страната, качена за обществено обсъждане на сайта на Министерството на транспорта, съобщенията и информационните технологии. До неотдавна страната ни беше единствената в ЕС без подобен документ.

От него става ясно, че нивото на разпространение на широколентов интернет в България към началото на 2011 г. е 15,4% и бележи ръст от 2,4%. Така близо един милион домакинства имат достъп до бърз интернет. В същото време средното равнище за ЕС е 26,6%, като лидер е Дания с 45,5%. България планира да постигне сегашното средно ниво за ЕС през 2013 г.

Вестник ДУМА ще ви даде информация, която другите медии отказват!

Вестник ДУМА ще ви предложи анализи, от които другите се притесняват!

Вестник ДУМА ще отстоява позиции, от които мнозина се страхуват!

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА ЛЕВИЯ ВЕСТНИК!

Абонаментни пунктове за в. ДУМА
в страната на стр. 26

ДВАМА ОТ ВСС СЕ СПАСЯВАТ В СЪДЕБНИЯ ИНСПЕКТОРАТ

Двама членове на Висшия съдебен съвет (ВСС) са номинирани за членове на инспектората на съдебната власт. Това са председателите на етичната и на бюджетната комисия във ВСС Цони Цонев и Иван Колев. Ако двамата бъдат избрани в инспектората, ще си осигурят там 4-годишен мандат, а във ВСС им остава още само година. Цонев е предложен за инспектор от ГЕРБ. Преди да стане член на ВСС от квотата на държавното обвинение, той бе прокурор от ВАП. Ще бъде запомнен с изключително противоречивата си работа във ВСС. Докато председателстваше етичната комисия, разви практиката за налагане на дисциплинарни наказания на магистратите, нарушаващи Етичния кодекс. Покрай скандала с Красьо Черния бяха наказани десетки магистрати, а още толкова се отърваха без санкции. По негово време Етичната комисия остана пасивна и по скандала с шефката на Софийския градски съд Владимира Янева и вече покойния председател на Хасковския окръжен съд Росен Русев. Цонев разследваше защо съдия се е оказал на съседна маса в ресторант с Ангел Христов, популярен като "брат Галев". Иван Колев е предложение на лидера на РЗС Яне Янев. Той бе шеф на Софийския районен съд, преди да стане член на ВСС от съдебната квота. Той пръв огласи скандала с Красьо Черния, който обещавал на магистрати гласове във ВСС в тяхна полза срещу 200 хил. евро. Главният прокурор публично порица Колев, че с изявленията си попречил Красьо да бъде заловен в момента на договарянето.

България

Цитат на деня

Изборният кодекс заличи границата между новини и платена политическа реклама. Медиите бяха превърнати в таксиметрови апарати, които отмерват свободното слово на левче и на минута

Борислав Цеков е безкомпромисен към законодателните усилия на ГЕРБ

ГЕРБ се инати за парите от глоби на нередовни депутати

Мнозинството отхвърли идеята те да отиват за лечение на болни деца

Веселка ВЕНКОВА

Мнозинството на ГЕРБ отхвърли предложението на Синята коалиция парите от глоби на депутатите да отиват във Фонда за лечение на деца, вместо да се връщат обратно в бюджета. Предложението два пъти бе поставено на гласуване вчера и ГЕРБ гласуваха "против" и "въздържал се". "Гласувайте по съвест, а не заради някаква партийна дисциплина. Да въведем практика, която всяко следващо Народно събрание да го е срам да отмени", призова колегите си Ваньо Шарков.

Според него с промени в правилника за дейността на НС можело да се направи "едно коледно добро и глобите от отсъствията на народните представители да отидат за лечение на деца". Така на всеки 3 месеца ще се събират между 35-40 хил., смята Ваньо Шарков.

Разбра се, че Фидосова е спуснала партийна задача - депутатите от ГЕРБ да гласуват "въздържал се", но все пак десетима гласуваха "за".

Ваньо Шарков обяви, че през следващата седмица отново ще внесат предложението. Смятам, че предложението беше разумно и мисля, че може да се подложи в бъдеще на обсъждане и да се постигне консенсус. Понеже тук имаше притеснения относно процедурата за промяна на правилника, само това беше съображението, а не принципно против, заобяснява зам.-председателката на здравната комисия Даниела Дариткова.

Идеята на десницата парите от глоби да отиват за лечение на деца не е нова. За пръв път сините я лансираха, след като правителството сложи лимит в началото на юли - фондът да отпуска до 180 000 лв. годишно за лечение на дете. Заради сериозното обществено недоволство, че нуждаещите се от скъпо лечение в чужбина деца са с тежки диагнози и всяко забавяне може да бъде фатално, лимитът тихомълком бе отменен към края на август.

Но ГЕРБ направиха и от този гаф на кабинета политика. Решиха да дарят на фонда 1,2 млн. лв. от държавната субсидия за партията си. На наречна пресконференция в кулоалите на парламента вчера председателят на парламентарната група Красимир Велчев изтъкна благородството на управляващите. "За тази година от санкции на народни представители от ГЕРБ са събрани над 66 хил. лв. От тях с 58 200 са направили дарение, остават около 8000 лв. в тази сметка, които са от последните санкции за ноември. Отпускани са помощи на 15 деца главно с церебрална парализа и мускулна дистрофия", отчете Велчев.

Децата имат нужда не за Коледа, а през цялата година, особено болните. "Българската Коледа" е от нещата, които одобрявам, но за децата не трябва да мисли само по Коледа, а през цялата година", заяви патетично Красимир Велчев, определяйки предложението на дясната опозиция като обикновен популизъм.

Снимка Мариета ТОМОВА

Шефката на НС Цецка Цачева откри и видя "Парламентарната година през погледа на фоторепортерите". Изложбата е съвместна проява на парламентарния пресцентър и акредитираните в НС фоторепортери и показва 22 пана с любопитни моменти от работата на 41-ото НС през 2011 г.

ПАСЕ ни смъмри за липсата на прозрачност при изборите

Международните наблюдатели от Парламентарната Асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) разкритикуваха неуредиците около последните избори за местна и президентска власт в България. Те са забелязали пропуски при изборната администрация, медийната среда и начина на изготвяне на списъците с избиратели. Търговията с гласове също е отбелязана в доклада на ПАСЕ, където е записано, че цената е варирала между 20 и 200 лв., но нито медии, нито властимащи са успели да докажат порочната практика.

ЦИК трябва да извършва работа си с по-голяма прозрачност, а съставът й трябва да гарантира по-широко обществено доверие в процеса, препоръчват наблюдателите. Трябва да се обърне внимание на предложенията за евентуалното създаване на постоянна независима и неполитическа избирателна комисия. Отправени са и предложения за създаване на специален регистър на избирателите. ПАСЕ не пропуска да отбележи, че достъпът до медиите за кандидатите също трябва да бъде подобрен. Те препоръчват да се направи и ясно разграничаване между редакционните и платените политически реклами, защото по време на изборите рекламни материали на кандидатите често са били прокарвани като част от новинарския поток.

Междувременно в София се проведе дискусия на тема "След Избори 2011" - нов изборен кодекс?" В тези избори имаше един основен играч, който не беше нито политическа партия, нито независим кандидат и това беше МВР, коментира Борислав Цеков, председател на Института за модерна политика. Той изтъкна, че всички, които са били на терен, знаят "как полицията беше използвана в услуга на управляващите, за да се правят уж невинни проверки на опозиционни кандидати". Цеков алармира, че изборната администрация често отказвала да се произнася по фрапантни жалби.

Мнозинството пак скри Борисов

Веселка СПИРИДОНОВА

Парламентарното мнозинство не пожела да изслуша премиера по решенията за фискалния пакт от последното заседание на Съвета на Европа, на което Борисов обеща страната ни да участва. Всички опозиционни парламентарни групи поискаха изслушване на премиера за позицията на България по европейския пакт за финансова стабилност. При четири последователни гласувания обаче управляващите отхвърлиха исканията.

"Три пъти настояваме, това е негова работа - да очертае евентуалната позиция на България, след като беше в Брюксел, да каже каква е позицията на България по всички въпроси", скочи Павел Шопов. Външният министър бе изпратен в НС да обяснява на депутатите договорките между големите в Брюксел. Появата му предизвика раздразнение. Меглена Плугчиева подчерта, че самият Младенов не е присъствал на срещата, а само е "изчел информацията, достъпна в интернет". Младенов се опита да успокои депутатите в твърдението, че България няма да участва в осигуряването на допълнителни средства за европейския спасителен фонд, а решително подкрепя усилията на ЕС за справяне с кризата.

Левицата определи българската "позиция" за фискалния пакт като потъпкване на Конституцията и парламентаризма. Социалистите са категорични, че преди Борисов да даде съгласие за участие на страната във фискалния пакт, е трябвало да дискутира темата с депутатите. Плугчиева поиска от кабинета график за консултации с народните представители и с обществото по фискалния пакт.

Левицата иска да се облекчи адресната регистрация

По-лек режим за адресна регистрация поискаха от левицата, а народните представители от Коалиция за България Мая Манолова и Милена Христова внесоха промени на Закона за гражданската регистрация.

Според социалистите затягането на режима за адресна регистрация, наложен от мнозинството в НС, не изпълнило целта си - да сложи край на изборния туризъм. Промените създали огромни проблеми на хиляди български граждани, които заради новия режим не успели да се регистрират по постоянен адрес и да си извадят лични карти.

По тази причина хиляди граждани, главно роми, останали без социални и енергийни помощи, без детски надбавки, без достъп до личен лекар и болнична помощ. Проблемът в ромските махали, където над 80% от сградите са незаконни, е особено сериозен, посочват депутатките в мотивите си. "Много граждани не могат да си извадят лична карта, защото не могат да представят документ за притежаван имот", свидетелства Мая Манолова.

С промяната в Закона за гражданската регистрация беше създаден хаос, който остави много хора извън правния ред на държавата, категорична е юристката. "Ако един гражданин иска да смени адреса си или да регистрира такъв, трябва да представи ред документи, сред които нотариален акт за собственост на имота, договор за наем, за платени сметки и пр.", припомни Манолова.

КОНСТИТУЦИОННИЯТ СЪД НЕ КАСИРА ПРЕЗИДЕНТСКИТЕ ИЗБОРИ

Конституционният съд е отказал да касира изборите за президент и вицепрезидент, се разбра от съобщение на сайта на съда. Решението било единодушно, като особените мнения, за които имаше първоначална информация, са по допустимостта на делото, а не по самото решение. Съдът смята, че допуснатите нарушения при изготвянето на избирателните списъци не са "от такова естество, което да е ограничило активното избирателно право на гражданите". В искането за касиране се твърди, че активното избирателно право на гражданите е било ограничено поради незаконосъобразното формиране на избирателни секции, които включват повече от 1000 избиратели. Според конституционните съдии "изборната администрация както централната, така и по места, е била неподготвена и поради това изключително затруднена за едновременното провеждане на президентски и местни избори".

В средата на ноември с подписите на 71 народни представители, БСП, ДПС и "Атака" внесоха искане до КС да се произнесе по законността на изборите за президент и вицепрезидент. Сред мотивите от 17-18 стр. бяха посочени нарушения на изборния процес, опорочена тайна на вота, забранителните списъци за гласуване, отнели право на глас на хиляди граждани, участието на МВР шефа Цветан Цветанов в изборната кампания, купуване на вот.

О Б Я В А

НАЦИОНАЛЕН МУЗЕЙ „ЗЕМЯТА И ХОРАТА"

ОБЯВЯВА КОНКУРС ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ НА МАГАЗИН ЗА МИНЕРАЛИ И ИЗДЕЛИЯ ОТ ТЯХ

Магазинът се намира във фоайето на музея.

Условията на конкурса са описани в конкурсните документи, които могат да се закупят в срок до 6 януари 2012 година в сградата на музея, находяща се на бул. "Черни връх" 4, София.

За информация: тел. 02/ 865 66 39, Тодорова

България

Освиркаха Бойко Борисов в Пловдив

Протестиращи срещу пенсионната реформа посрещнаха премиер и министри със скандиране „Оставка”

Освиркванията “Оставка” премиерът, вицепремиерът и министри от кабинета бяха посрещнати пред сградата на Областната администрация - Пловдив. Протестиращите връчиха на областния управител Здравко Димитров декларация с исканията им и с молба тя да бъде внесена в Министерския съвет. Премиерът Бойко Борисов отказа да се срещне с протестиращите и думите му бяха: “Няма да се срещна с тях, защото за 10 месеца имаме болнични листове за 161 000 дни”. Преди началото на заседанието министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов връчи чекове - субсидия на трима земеделски производители от региона.

ДУМА припомня, че вчера в Пловдив се проведе първото за тази година изнесено заседание на кабинета. На площада пред пловдивската община бяха събрани над 200 протестиращи. Представители на Федерацията на миньорите, енергетици, химици, здравни работници, учители, съобщения, държавни служители, авто и жп транспорт и на работещите във всички браншове протестираха против едностранно направените промени в пенсионната реформа, с която се повишава възрастта за пенсиониране и намеренията на правителството да отнеме доплащането за прослужено време. Участниците в протестния митинг настояха депутатите да се съобразят с ветото, наложено от президента на Георги Първанов на законопроекта за бюджет на ДОО за 2012 г. Протестът бе организиран от обединения стачен комитет на КНСБ и КТ “Подкрепа” и е продължение на националната демонстрация, която се проведе на 30 ноември пред Народното събрание.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Около 300 души се събраха в Пловдив, за да изразят недоволството си от подготвяните промени за пенсиониране

Междувременно от община Пловдив не разрешиха на синдикатите да провеждат митинг на площада пред сградата на пловдивската областна управа заради евентуално нарушаване на обществения ред.

СИНДИКАТИТЕ ОРГАНИЗИРАТ ПРОТЕСТИ В КЪРДЖАЛИ И СЛИВЕН

Продължават протестните действия на структурите на КНСБ и КТ “Подкрепа” по повод промените в Кодекса за социално осигуряване, съобщиха синдикатите. Днес структурите на КНСБ в Кърджали организират протестна акция срещу едностранно приетата пенсионна реформа, с която се повишава възрастта за пенсиониране и намеренията на правителството да отнеме доплащането за клас “прослужено време”. В 14 ч. пред сградата на Областната управа ще се съберат представители от всички ведомства и фирми в града и ще връчат протестните си декларации на областния управител. По същия повод е и организираното от структурите на КНСБ и КТ “Подкрепа” протестно автошествие в Сливен. То ще се проведе на 15 декември от 16 ч. в рамките на града. В него ще се включат над 100 автомобила.

Още 5 коли горяха в София

Бройките на автомобилите, подпалени от неизвестни лица в София, се увеличи с нови пет. Във вторник вечер статистиката се увеличи, след като автомобили станаха жертва на огнена атака на платен паркинг близо до Зимния дворец в Студентския град в столицата.

Сигналът за пожара е подаден в 19.30 часа. Първоначално е запалена една кола, а от нея огънят е обхванал и паркираните край нея автомобили. От полицията все още разпитват потенциалните свидетели за подозрителни лица, които да са забелязани в района. Огънят е лумнал недалеч от караваната на охранителя на паркинга, предстои разговор и с него, уточниха от полицията.

С палежите от вторник вечер унищожените от огъня коли само през последния месец наближават 40. Във вторник вечер бяха подпалени и два автомобила “Фолксваген Голф” в село Китанчево, община Исперих. Колите били паркирани в двора на 57-годишен мъж. В Бургас бяха опожарени още три автомобила. По случаите все още се води разследване.

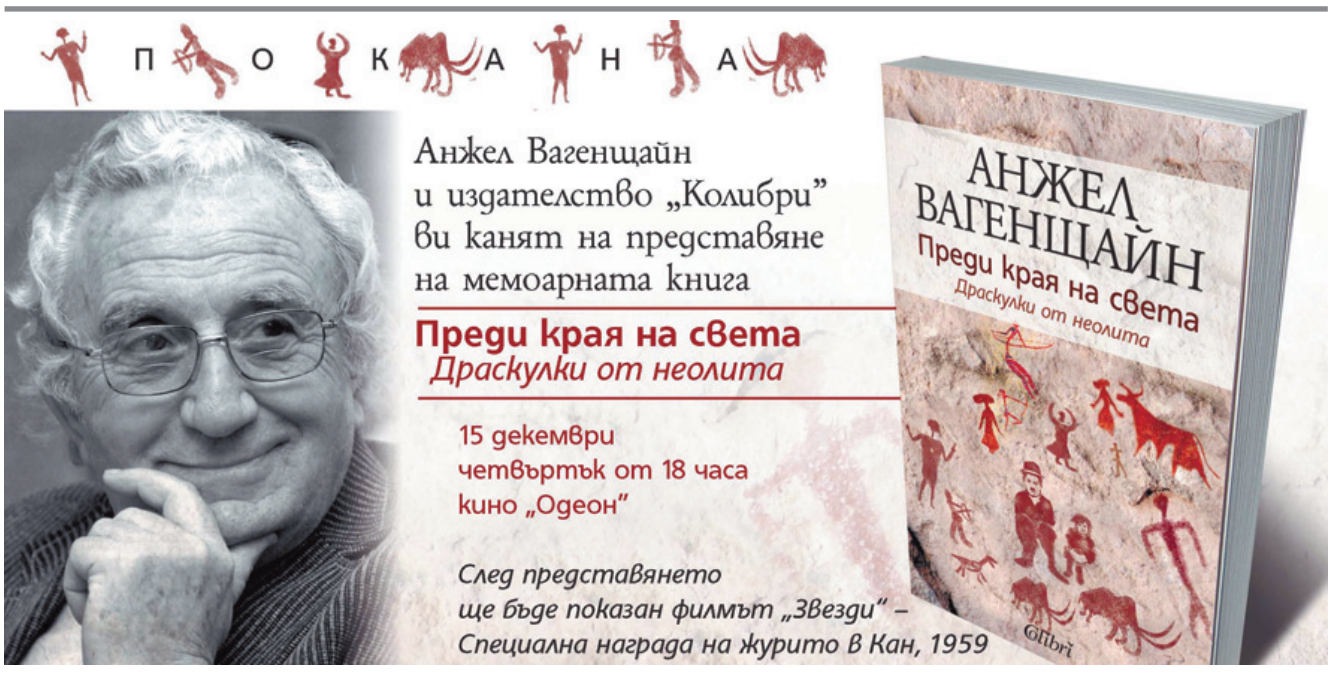
Поредните пиромански атаки станаха часове, след като униформените задържаха в София 33-годишният В.Н. с прякор Куката, за когото се предполага, че е отговорен за опожаряването на автомобили в столичния квартал “Западен парк” преди дни.

Директорът на СДВР Валери Йорданов коментира вчера, че били установени три или четири почерка според начина на палеж на колите. В никакъв случай не става въпрос за един човек или една група от хора да прави всичките палежи, добави той. Йорданов обясни, че се работело по много версии, включително и разчистване на лични сметки със собствениците на автомобилите.

СТАРОЗАГОРЦИ ОСТАВАТ БЕЗ АВТОБУСЕН ПРЕВОЗ

Христо ХРИСТОВ

След нова година жителите в община Стара Загора може да останат без автобусен превоз, тъй като основният превозвач - “Автобусни превози” ЕООД, е пред обявяване в несъстоятелност. “От близо година фирмата е в изключително лошо финансово състояние, но собственикът, “Евробус-Стара Загора”, обслужва изтегления за приватизиция кредит от 11 млн. лв. Остават още около 5 млн. лв., след като кредитната институция на два пъти разсрочва задълженията. В същото време се увеличават неразплатените от дружеството суми за горива, части и консумативи. Във всеки момент може да се спре изплащането на заплати за персонала”, алармира Николай Тонев, консултант на “Евробус”. Ако до няколко седмици община Стара Загора като ползвател на транспортната услуга не поеме конкретен финансов ангажимент, ще се наложи дружеството да обяви официално несъстоятелност. До старозагорския кмет Живко Тодоров на 12 декември е изпратено официално предложение за годишно подпомагане в размер на 1,5 млн. лв. или обратно изкупуване на “Автобусни превози” за 11 млн. лв., потвърди Тонев. Ако общината не даде пари, ще се наложи повишение цената на билетите от 0,80 лв. на 1,20 лв. Според консултанта вече 2 г. общината не е привела нито стотинка на дружеството, което допълнително влошава финансовото му състояние. Тонев е категоричен, че поне четирима, публично познати старозагорци, работят за изпадането на дружеството в несъстоятелност, като целта е пазарната ниша да бъде заета от столична фирма с амбиции да стане основен превозвач и в комплекса “Марица изток”. Не съм получил такова писмо, тепърва предстои да обсъдим варианти за излизане от казуса, заяви кметът на града Живко Тодоров. Седмица по-рано от общинския пресцентър разпространиха официално съобщение, според което към 1 ноември т.г. от републиканския и общинския бюджет са били изплатени 1 387 966,28 лв. на “Автобусни превози”.

ДНК ОТ СЛЮНКА ИЗДАДЕ ПАЗАРДЖИШКИ НАЦИСТИ

Прокуратурата пледира за осъдителна присъда пробация с полагане на поправителен труд за Стефан Механджийски и Атанас Кръстев. Двамата на 19 срещу 20 април 2009 г. закачиха хитлеристкото знаме на комина на бившата фабрика “Сила” в Пазарджик. Постъпката им се определя като израз на проповядване на фашистка идеология, расова и етническа омраза и етническа дискриминация. Двамата са признали фактите в обвинителния акт и делото е получило ход като съкратено съдебно производство. То се гледа от Окръжен съд - Пазарджик. Пледираха и адвокатите на двамата обвиняеми.

Според материалите по делото бързото сваляне на знамето от двама алпинисти е било възпрепятствано от закачена в близост до него черна кутия със стърчащи кабели, наподобяващи взривно устройство. Наложило се специалисти от ДОТИ да неутрализират кутията с пушечен изстрел. Самото поставяне на знамето със свастиката в тъмната част от денонощието е отнело на извършителите около 5 часа. Те са установени чрез ДНК експертиза на слюнка по възелчетата на конците, с които е пришита свастиката.

България

КМЕТ СОЦИАЛИСТ ПУСНА ПЕНСИОНЕРИТЕ ДА ПЪТУВАТ БЕЗ ПАРИ

Безплатно ще пътуват в линиите на вътрешноградския транспорт пенсионерите от община Асеновград. Предложението на кмета на общината д-р Емил Караиванов бе гласувано на сесия на ОбС вчера. Общината ще покрива 100% от стойността на едномесечната карта за градския транспорт за граждани над 60 г. за жените и 63 за мъжете, които получават минимална пенсия. На тези, чиито доходи са не по-високи от минималната работна заплата, общината ще заплаща 60% от преференциалните карти, а на имащите не повече от 350 лв. месечен доход над 75 години - 50%. През 2011 г. общината е заплащала на фирмите, извършващи транспортни услуги компенсации, като най-високият процент е бил 90 - за пенсионерите с минимален доход.

Снимка БГНЕС

11 огромни динозавъра от Юрския период ще бъдат от днес гости на Историческия музей в Русе. Експонатите с внушителни размери, които са собственост на украинска фирма за атракции, бяха докарани с товарен камион от Букурещ в рамките на обиколката им из Европа

Столичната община финансира с 25 000 лева сайт с грешки

В проект на частна фирма за културните паметници на София са объркани имена на известни сгради

Столичната община финансира с 25 000 лева сайт, пълен с грешки и неточности. Това са констатирали от блога "Стара София". Проектът на фирма "АЛЕОН" ЕООД, наречен "Културните паметници на София - интерактивна карта и интернет каталог", е бил одобрен преди 2 дни за финансиране по програмата на общината "Историческо наследство, социализация на недвижими паметници на културата и културни традиции на столицата".

В сайта под формата на дигитална фотогалерия са подредени основни софийски забележителности, всяка от тях придружена от няколко изречения информация. Въпреки че проектът е за културни паметници, не са представени никакви стари фотографии, планове или задълбочена експертиза за историята или общественото значение на сградите, смятат от "Стара София". Според авторите на блога са използвани текстове от различни интернет източници като Уикипедия, в нарушение на авторското право.

Освен това на редица места са допуснати очевидни грешки. В сайта са използвани стари наименования на улиците и площадите като бул. "Толбухин", ул. "Софийска комуна", Паметникът на Цар Освободител е наречен Паметник на освободителите. Според сайта в сградата на Съдебната палата се помещава Националният исторически музей, под снимка на бившия Партиен дом е записано, че това е сградата на Народното събрание, построена от Константин Йованович през 1884-1886 г. В същото време Биологическият факултет на Софийския университет е начерен Астрономически институт, а Софийската градска галерия носи името Столична библиотека.

В същото това време, когато Столична община харчи 25 хиляди за подобен неадекватен проект, експертите от общинското предприятие "Стара София" нямат собствена страница. А сайтът на Националния институт за недвижимо наследство от своя страна е подарък от фирма и е напълно безполезен. С тези средства институциите можеха да създадат наистина стойностни и съдържателни страници, пише още в блога "Стара София".

ПАЦИЕНТИ СЪДЯТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Аида ОВАНЕС

Пациенти съдят МЗ за това, че не е осигурило лекарства за лечение на болни с онкологични заболявания и така е нанесло вреда на пациентите. Софийският административен съд присъди искането обезщетение, но МЗ обжалва решението, припомнят от Центъра за защита на правата в здравеопазването (ЦЗПЗ). Кюстендилският окръжен съд отново гледа дело срещу ЕТ "Росен Любенов-Дългото ухо". Искът срещу зъболекаря за причинена непозволена увреда е заведен от Г.Д.М. през 2009 г., пише в сайта на съда. Причината е, че през август 2008 г. д-р Любенов започнал лечение на пациентката за поставяне на коронки от цирконий на 28 зъба. Лечението продължило 2 седмици, но се оказало, че първоначално изработените коронки са негодни и според пациентката това довело до пародонтит и дефект в говора й. Жената била платила 7 хил. евро за услугата. Съдебният иск през 2009 г. е бил за 60 хил. лв. Делото ще се гледа днес от нов състав, тъй като досегашният си направи отвод, припомнят от ЦЗПЗ. Председател на съдебния състав на днешното заседание е Росица Савова, а докладчик Татяна Господинова.

ОЩЕ НЯМА ВИНОВНИ ЗА КАТАСТРОФАТА НА МАГИСТРАЛА „ТРАКИЯ"

Удълженият с два месеца срок за разследването за жестоката катастрофа на магистрала "Тракия" изтече, но към момента виновни все още няма. Според прокуратурата петорно-техническата експертиза от близо 60 страници е готова и причините са ясни. През юни автобус на фирма "Ентуртранс" по линията София - Бургас се преобърна в движение на магистралата и се самозапали. Осем души загинаха, а 50 дни по-късно почина и деветата жертва. Други 10 пътници бяха ранени. Според експерти автобусът-убиец е имал технически проблеми. Гредите на шасито му са били напукани, а заварките са били некачествени. Вероятно се е скъсал ръждясал елемент от рамата, към която е била прикрепена предната носеща щанга. Неизправна е била и задната дясна спирачка. Шофьорът е загубил управление над автобуса. Той се опитал да завие надясно, но автобусът тръгнал обратно към мантинелата.

Засега като обвиняеми са привлечени 43-годишният шофьор Светослав Димитров и собственикът на "Ентуртранс" Ениз Ченгел. Шофьорът бе арестуван, но по-късно бе освободен под парична гаранция от 1000 лева. Повдигнати са му обвинения за причиняване на смърт по непредпазливост на повече от едно лице. Ако бъде установена съпричастност към катастрофата на лица, отговарящи за техническото състояние на автобуса, е възможно водачът да бъде освободен от отговорност.

Икономика

Преработваме само половината от произвежданото мляко

На мандрите им излизало по-евтино да купуват сухо или кондензирано от Европа

Вместо да преработват българска суровина, която годишно възлиза на близо 1 милион тона краве мляко, какъвто е размерът на разрешената от Европейската комисия квота на страната, мандрите в страната изкупуват и преработват едва 50-60% от тези количества, сигнализираха представители на млечния бранш, цитирани от investor.bg. От Държавен фонд "Земеделие", който следи за изпълнението на индивидуалните квоти на фермерите, потвърдиха информацията. Данните на ведомството сочат, че за последната квотна година, фиксирана от април 2010 г. до 31 март 2011 г., мандрите са изкупили малко над 50% от квотата за преработка, която възлиза на 942 хил. тона.

Формално млекопреработвателите декларират желанието си да преработват българска суровина, но реално купуват сухо или кондензирано мляко от Европа поради минималните разходи и липсата на бюрократични пречки, което е напълно обяснимо. Суровината е два пъти по-евтина, отколкото литър произведено у нас краве мляко, макар че то е с много по-добър вкус, твърдят фермерите. Именно благодарение на това сиренето и кашкавалът са много по-вкусни, отколкото направените с чужди суровини. Нито един голям български производител обаче не може да си позволи огромните транспортни разходи, за да обикаля планинските села и да събира по 50-100 килограма от дребните стопанства, коментираха хора от бранша.

Фермерите неведнъж предупреждаваха, че българското мляко все повече изчезва и ще стане лукс до няколко години. Председателят на Браншовия съюз на животновъдите Господин Господинов обяви преди няколко месеца, че представяните периодично от земеделското министерство данни за количествата на произвежданото българско краве мляко са нереални. Почти в цялата страна животновъдите намаляват поголовно броя на животните си заради работата на загуба и невъзможността на част от фермите да постигнат европейските изисквания за хигиена на млякото. Според Господинов тенденцията за ликвидиране на говедовъдството у нас остава трайна и е заради приемането на страната ни в ЕС, което се е отразило фатално за отрасъла.

„Фич" понижи рейтинга на България

Рейтинговата агенция "Фич" понижи икономическата перспектива на България, Чехия, Латвия и Литва от положителна на стабилна. Причината е все по-влошаващата се ситуация в Европа. "Силното икономическо и финансово обвързване означава, че страните в Централна и Източна Европа са неблагоприятно засегнати от ревизиите към понижение на перспективите за икономически растеж и увеличаването на финансовия стрес в еврозоната", съобщи анализаторът на "Фич" Ед Паркър.

Според анализите на агенцията вероятността някоя от четирите страни да регистрира подем на икономиката си в следващите 12 месеца е силно намаляла и "стабилните перспективи отразяват по-добре баланса на рисковете". В прогнозите си за растеж в еврозоната през 2012 г. "Фич" ревизира растежа от 0,8% на само 0,4%. Въпреки че нито една от четирите страни не е част от 17-членната еврозона, всички те разчитат на по-големи търговски партньори от валутния съюз, за да засилят растежа им, най-вече чрез износа.

„Южен поток" ни заобикаля?

"Газпром" променя маршрута на проекта за газопровод "Южен поток", съобщи осведомен източник, цитиран от ИТАР-ТАСС, съобщи БТА.

"По-рано компанията планираше крайния пункт на северното разклонение на "Южен поток" да бъде Австрия, но сега е взела решение крайната точка на проекта да бъде Северна Италия. Това на свой ред ще повлияе и на плана за прокарване на южното разклонение на този газопровод, чийто краен пункт трябва да бъде Южна Италия", допълни същият източник. При това той не изключва вариант "участниците в проекта "Южен поток" изобщо да се откажат от прокарването на южното разклонение, което трябва да минава през България и Гърция към Южна Италия, тъй като газ така или иначе ще стига до тази страна". Според оценки на експерти отказ от южното разклонение значително ще понижи и проектните мощности на "Южен поток".

Преди време бе съобщено, че Еврокомисията определя "Южен поток" като заплаха за плановете да бъде намалена зависимостта от Русия, припомня ИТАР-ТАСС. Австрия на свой ред активно лобира за газопреносния проект на ЕК "Набуко", допълва агенцията.

Поне 78 млн. лв. струвал държавният дял в ЕВН

Държавните дялове в дружествата "ЕВН България Електроснабдяване" и "ЕВН България Електроразпределение" са оценени на минимум 78 млн. лв., според съобщение на Българската фондова борса, където на 21 декември ще се пуснат за продажба 33 на сто от акциите на компаниите.

Ще се продава акция за акция, като началната цена на дял в "ЕВН Електроразпределение" е 1373,92 лв., а предлаганите акции са 51 612 броя. Така в най-лошия случай държавата ще получи за тях малко под 71 млн. лв. Минималната цена за акция от "ЕВН Електроснабдяване" е 120,31 лв., което означава приход от 7,5 млн. лв. при продажба на начална цена. Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол обаче очаква да вземе поне 100 млн. лв., тъй като енергетиката е сектор, към който традиционно се проявява интерес от инвеститорите. Мажоритарният собственик на дружествата - австрийската ЕВН, купи 67 на сто от електроразпределителната мрежа в Югоизточна България за 271 млн. евро в края на 2004 г.

Чуждите инвестиции намалели с 40% за година

Преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в България за първите десет месеца са били 567.5 млн. евро. Това показват данните на Българска народна банка (БНБ). Спрямо същия период на 2010 г. се наблюдава спад от 40.8%, след като тогава достигнаха 958.3 млн. евро. Само през октомври външните инвестиции са били 113.7 млн. евро, докато през септември 2010 г. - 43 млн. евро, съобщи LiveBiz.

През последните четири месеца изоставането на годишна база беше наваксано донякъде, след като към края на първото полугодие разликата в преките инвестиции на годишна база надхвърляше 100%. През септември инвестициите изоставаха с 50%, а през август с 80%.

Българските инвестиции в чужбина за периода януари - октомври са надхвърлили 100 млн. евро, показват данните. Само през октомври те са били 20 млн. евро.

В началото на годината икономическият министър Трайчо Трайков прогнозираше ПЧИ през 2011 г. да бъдат над 1 млрд. евро. Ако през ноември и декември обаче сегашният темп се запази, това няма как да се случи. За цялата 2010 г. преките инвестиции бяха в размер на 1.36 млрд. евро, а през 2009 г. - над 3 млрд. евро.

За десетте месеца най-голям инвеститор в България е Австрия с вложени 341.3 млн. евро. Холандия се нарежда на второ място с 320.8 млн. евро, а трета е Русия със 161.6 млн. евро. Най-голямо изтичане на капитали има към Великобритания - 198.4 млн. евро., което се дължи основно на плащания по вътрешнофирмени кредити.

Продали сме парникови емисии на Австрия

България е продала част от парниковите си емисии на Австрия, съобщи министърът на околната среда и водите Нона Караджова вчера в Пловдив, където се проведе изнесено редовно заседание на кабинета. Тя отказа да даде повече информация за сделката - нито за продадените количества, нито за постигнатата цена, оправдавайки се с клауза за конфиденциалност в договора, само уточни, че е продадена малка част от въглеродните квоти, съобщи Mediapool.

Така обаче не може да се каже в каква степен правителството на ГЕРБ е изпълнило заложените 500 млн. лв. приходи от продажба на спестените газове в антикризисната си програма, приета след идването на партията на власт през 2009 г. Когато тази мярка бе предвидена, цените на парниковите газове вървяха между 9 и 11 евро на тон, а в последно време бе отбелязано допълнително поевтиняване. Не става ясно и колко от общо предписаните на страната ни по Протокола от Киото 200 млн. емисионни единици за търговия в периода до края на 2012 г. остават непродадени.

"Топлофикация" заплаши столичани с 50% по-високи сметки за ноември

Столичното парно обяви, че софиянци може да очакват с до 50% по-високи сметки за ноември тази година в сравнение с година по-рано. Причината е "рекордно" студения месец, който според дружеството е бил най-студеният за последните 20 години.

През ноември 2011 г. "Топлофикация" - София, е доставила на клиентите си 421 220 МВтч енергия, което е с 49% повече в сравнение с ноември 2010 г., когато консумацията е била 282 205 МВтч. От дружеството се позовават на Националния институт по метеорология и хидрология към БАН, съобщавайки за "рекордно ниски среднодenонощни температури" през този ноември.

Според съобщението на "Топлофикация" през ноември 2011 г. средномесечната температура е била едва +2.9 градуса, а през ноември миналата година +10.5 градуса.

Измерената средна температура през ноември тази година не е нещо изключително, съобщават от НИМХ пред Mediapool. При норма от 5.2 градуса температурата миналия месец е била 2.7 градуса, а почти същата температура е била и през ноември 2007 г. Метеоролозите обясняват, че просто през 2010 г. ноември е бил твърде топъл - с 5 градуса над нормата.

Практично земеделие

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Повишиха се изкупните цени на слънчогледа

Търговията с основните зърнени култури е вяла

Към средата на месец декември търговията с основните зърнени култури е вяла. Изключение прави единствено търговията със слънчоглед, където търсенето е активно и се отчете повишение на изкупните цени. При царевицата търговията към настоящия момент е послаба, но нашата прогноза е, че тя ще се активизира през следващите седмици, когато търсенето се очаква да се увеличи най-вече от страна на сектор "Животновъдство". Необходимо е да се отбележи фактът, че по-голям брой търговски сделки отново бяха отчетени в областите в близост до пристанищата, като се складират значителни количества с цел износ или изпращане. Това е и основната причина в тези регион средните изкупни цени при двете култури да се котират на по-високи нива в сравнение с останалата част на страната.

През изминалата седмица следва да се отчете фактът, че отново се изнесе зърно за трети страни. Експортирани бяха 29 хил.тона царевица и 3 хил.тона слънчоглед с дестинации Алжир и Турция. Тази тенденция ще продължи и през следващата седмица, тъй като на пристанище Варна се товарят кораби с вместимост от 36 хил. тона слънчоглед за ОАЕ и Турция.

Към настоящия момент близо 81% от търговията е за страни от ЕС, като всички култури отчитат по-големи количества търговия извън страната с изключение единствено на ечемика.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Ситуацията на пристанищата към 6 декември 2011 година е, както следва:

На пристанище Варна се товарят: 46 700 тона пшеница за Испания; 15 хил.тона царевица за Испания; 41 хил. тона слънчоглед, от които 34 хил. тона за ОАЕ, 2 хил.тона за Турция и 5 хил.тона за ЕС.

На пристанищата в Бургас и Балчик не се товари.

На дунавските пристанища се товарят: на пристанище Русе - 1800 тона рапица за Австрия и 380 тона слънчоглед за Румъния; на пристанище Лом - 500 т слънчоглед за Румъния.

СТАТИСТИКА

БАЛАНС НА ОСНОВНИ ЗЕМЕДЕЛСКИ КУЛТУРИ

Пшеница - общият размер на напусналата пшеница за периода е 1 595 300 тона (1 510 724 т за ЕС и 84 576 т за трети страни). За същия период на миналата година напусналата пшеница е 1 549 340 т, което е с 46 хил.тона повече за реколтна 2011 г., или това представлява ръст с 2.9%. Производството на пшеница нова реколта по данни на МЗХ е 4 265 хил.тона, а преходният остатък за реколта 2010 година е в размер на 300 хил.тона. Като се имат предвид нуждите на страната до края на реколтната 2011 година, които са в размер на 1 040 хил.тона, то пшеницата която може да бъде изтъргувана извън страната до края на реколтната 2011 година, е в размер на не повече от 650 хил.тона.

Ечемик - общото количество ечемик напусналo страната за периода е 292 139 тона (194 726 т за ЕС и 97 413 т за трети страни), или това количество е без промяна от близо месец. Към същия период на миналата година напусналият ечемик възлиза на 387 460 тона повече за реколтна 2010 година, или спадът е с близо 25%. Производството на ечемик нова реколта по данни на МЗХ е в размер на 681 хил.тона, а предходните количества за реколта 2010 г. са 130 хил.тона. До края на реколтната 2011 г. необходимото количество ечемик за потребление в страната е в размер на 200 хил.тона Ечемикът, който може да бъде изтъргуван извън страната до края на реколтната 2011 година, се оценява на 100 хил.тона със забележката, че за тази култура не е необходимо да има преходни запаси.

Царевица - общото количество царевица реколта 2011 година напуснало страната за периода е 522 825 тона (267 141 т за ЕС и 255 684 т за трети страни). Към същата дата на миналата година напусналото количество е 433 950 тона, което е с 89 хил.тона повече за реколтната 2011 година, или ръст от 20%. Производството на царевица за реколта 2011 година е в размер на 2 072 хил.тона. Преходният остатък за реколта 2010 година е в размер на 106 хил.тона. Като се имат предвид нуждите на страната до края на реколтната 2011 година в размер на близо 750 хил.тона, то остатъчните количества от тази култура за търговия извън страната се оценяват в размер на 700 хил.тона.

Черен маслодаен слънчоглед - общото количество слънчоглед от реколта 2011 година напуснало страната за периода е 298 549 тона (265 438 т за ЕС и 33 111 т за трети страни). Към същата дата на миналата година напусналото количество е в размер на 26 850 тона, което е с близо 38 хил.тона повече за реколтната 2011 година, или отчетеният ръст е от 15 на сто. Производството на слънчоглед за 2011 година е в размер на 1 385 хил.тона, а преходният остатък от реколта 2010 г. е в размер на 80 хил.тона. Като се имат предвид нуждите на страната до края на реколтната 2011 година или това представлява близо 400 хил.тона, то свободните количества за търговия извън страната се оценяват в размер на 600 хил.тона.

Рапица - общото количество рапица от тази реколтна година напуснало страната е 420 616 тона (420 616 т за ЕС и 29 390 т за трети страни). Производството на рапица за страната е в размер на 520 хил.тон. Като се имат предвид вътрешните нужди на страната, които са в размер на не повече от 20 хил.тона, то свободните количества за търговия до новата реколта са в размер на 50 хил.тона.

ВЪТРЕШЕН ПАЗАР

Цените на хлебната пшеница в продължение на един месец запазват своите ценови равнища. По данни на САПИ средната цена за седмицата е 306 лв./тон без ДДС. В областите в Югоизточна България е отчетен спад на изкупната цена с 2 на сто и максималната стойност на сделки е 310 лв./тон. Във Варна и Добрич търговията се осъществява на нива от 320-330 лв./тон.

Фуражна пшеница се търгува в някои райони на страната. За седмицата е отчетено леко повишение на цената и средната цена по данни на САПИ е 294 лв./тон без ДДС (+3лв./т). Това се дължи на повишението на цената в областите Ст.Загора и Хасково, където цените на хлебната и фуражна пшеница се изравниха - 320 лв./тон.

Търговия с ечемик не е отчетена и съответно не е регистрирана промяна в цените. По данни на САПИ средната цена на фуражния ечемик за седмицата е 346 лв./тон без ДДС. В областите Ловеч и В.Търново се оферират цени на нива от 360 лв./тон.

През изминалата седмица цените на царевицата са без промяна. По данни на САПИ средната цена за страната е 311 лв./тон без ДДС. В Южна България и в районите около пристанищата цената достига до 340 лв./тон. В областите Русе и Разград сделки се сключват на нива от 300 лв./тон. Очаква се през следващата седмица вътрешният пазар да се активизира и съответно това да доведе до повишение на цената.

При слънчогледа средните изкупни цени през изминалата седмица отчетоха ръст с 10 лв./тон. По данни на САПИ средната цена към средата на месец декември е 640 лв./тон без ДДС. По-високи са цените в областите Добрич и Варна, където те достигат до 680 лв./тон.

МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ

През изминалата седмица средните цени на западноевропейските пазари при пшеницата и царевицата отбелязаха минимално повишение в сравнение с предходния обзорен анализ, а тези при ечемика регистрираха спад. Както и в други наши анализи сме отчитали, основни причини за колебливата пазарна ситуация са негативните оценки за състоянието на световната икономика, агресивния износ на страните от Черноморския басейн, вълната от спекулативни сделки на международните зърнени борси и опасенията за забавените темпове на растеж в Китай - основен вносител на зърно в света.

На пазара в САЩ можем да отбележим минимално увеличение на цената при пшеницата, докато котировките при царевицата се стабилизираха на нива от предходната седмица.

В Русия и Украйна цените на пшеницата с високи и ниски хлебопекарни качества се стабилизираха на нива от предходния анализиран период.

На 24 ноември Световният съвет по зърно публикува редовния си месечен доклад за състоянието на глобалния зърнен баланс. Прогнозата за световния добив от пшеница за сезон 2011/2012 г. се очаква да бъде 683 млн.т, или това е с 1 млн.т спад спрямо оценката за октомври, но като цяло с 30 млн.т повече в сравнение с 2010/2011 г.

ПАЗАРЕН НАБЛЮДАТЕЛ

	Текущи цени			Прогнозни цени	
	октомври 2010	октомври 2011	ноември 2011	декември 2011	януари 2012
Пшеница					
хлебна, лв/т	357	312	306	305	310
фуражна, лв/т	315	293	291	295	300
Ечемик					
фуражен, лв/т	287	329	343	350	350
Царевица, лв/т	315	325	311	320	330
Слънчоглед, лв/т	675	598	613	640	660

Цените са без включено ДДС.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ", издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ" ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Икономика

За какво харчат новите милионери

Когато Facebook излезе на борсата с пазарна стойност от около 100 млрд. долара през пролетта, първичното публично предлагане на социалната мрежа ще създаде повече от 1000 нови милионери, според Reuters. Ето за какво ще харчат парите си някои от тези милионери, според Reuters и Business Insider.

Бивш служител на социалната мрежа заявява: "Напуснах Facebook и ще обикалям света няколко месеца. Доста от първите служители на компанията също го правят. Шон Паркър, който Джъстин Тимбърлейк изигра във филма "Социалната мрежа", вече е милиардер благодарение на акциите във Facebook. Той е най-известен с това, че организира и пищни партита. За едно от тях през тази есен Паркър наема два частни самолета, за да докара музикалните изпълнители The Killers, Jane's Addiction и Snoop Dogg.

Първият главен оперативен директор на Facebook Оуен ван Ната си купи имот за 8.6 млн. долара в Силициевата долина през май. Група настоящи и бивши служители на Facebook планират да похарчат значителни средства за разкопки на древни руини в Мексико. Те се интересуват от пирамидите на маите. Един от служителите на Facebook планира да похарчи 200 000 от своите 50 млн. долара за пътешествие до космоса с Virgin Galactic.

Някои бивши служители на Facebook стават инвеститори. Шамат Палихапития, който започва разработката на Facebook за телефон, наскоро създаде собствена компания. Мат Колер, който също заемаше ръководна длъжност във Facebook, в момента е партньор в Benchmark. Най-добрият пример е Quora, основана от ранния служител на Facebook Чарли Чийвър и приятеля на Марк Закърбърг от училище Адам Д'Анджело. Друг служител на Facebook пък възнамерява да създаде студио за видеоигри. Бившият служител на Facebook Карел Балоун напуска през 2006 г., за да основе "онлайн мрежа за трейдъри на суровини и фючърси". Но начинанието бързо се проваля.

Руския клуб в София
ул. „Граф Игнатиев" №6
За резервации: 0898 633 123; 0896 875 511
www.russianclubbolchoj.com

BOSTON
LAND FUND
02/ 920 08 53

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА
НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ

ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
В БАНСКО

AGRO
DEVELOPMENT
тел.: 02/ 920 41 12
факс: 02/ 920 17 82
АТРАКТИВНИ ЦЕНИ!
Продажба на собствени 1- стайни и 2- стайни
апартаменти в гр. Банско с акт 16

Строителство
на сгради
в София
Real
Land Fund
РЕАЛ ЛЕНД ФЪНД ЕООД

тел.: 02/ 920 41 12 факс: 02/ 920 17 82

Свят

Снимки БГНЕС

Председателят на ЕП Йежи Бузек връчи престижната награда "Сахаров" за свобода на духа на петима активисти от Арабската пролет, за техния принос към историческите промени в Арабския свят. Лауреатите са тунизиецът Мохамед Буазизи, който получава наградата посмъртно, египетската активистка Асмаа Махфуз (вляво), либийският дисидент Ахмед ал-Зубаир Ахмед ал-Сануси (вдясно), сирийската адвокатка Разан Зейтунех и сирийският карикатурист Али Фарзат. Поради събитията в страната си двамата сирийци не присъстваха на церемонията

Меркел остави Лондон в евроотбора

Всяка страна сама трябва да напише домашното си, обясни германският канцлер

Германският канцлер Ангела Меркел заяви, че Великобритания остава важен партньор в ЕС и занапред, въпреки решението на Лондон да не подкрепи промените, приети в Брюксел. Според Меркел Лондон ще продължи да играе важна роля най-вече по въпросите на външната политика, сигурността, конкуренцията, търговията и борбата с климатичните промени.

В речта си пред Бундестага Меркел подчерта, че ангажиментите на европейците за по-голяма бюджетна дисциплина очертават "контурите на един истински политически съюз", но в същото време канцлерът предупреди, че излизането от кризата ще отнеме години и ще бъде придружено с обрати.

По думите на канцлера разрешаването на кризата няма да е бързо, но еврозоната ще бъде по-силна след излизането от спираловидната криза с публичния дълг. По този повод Меркел подчерта, че всяка страна сама трябва да напише домашното си. "Европейската криза е криза на доверието. Трябва да има баланс между националните приоритети и солидарността", заяви Ангела Меркел.

Същевременно полският й колега Доналд Туск отбеляза, че ЕС е на ръба на пропастта. "Не мога да кажа, че Европа вече е обединена и че сме преодолели тази криза. Намираме се на ръба на пропастта", предупреди Туск пред ЕП. Според него ЕС има избор между това "да поеме по общностния път или по пътя на националния егоизъм".

"ЕС това са 27 членове и Хърватия, не 27 без един или 27 без десет. Той не функционира по този начин", предупреди Туск. Премиерът не спести и съжалението си от състоянието на Евросъюза. "Ако се намираме в това състояние на паника, то е, защото договорите бяха нарушавани постоянно", заяви полският премиер, отправяйки индиректна критика към решението на Германия да се отклони от наложените правила в областта на дефицита и дълга.

Париж и Берлин искат да поставят темите за икономическия растеж, конкурентоспособността и работните места в дневния ред на първата европейска среща, посветена на споразумението за бюджетна дисциплина на 26-те страни от ЕС, която ще се проведе през януари. Франция и Германия са предложили въпросите да се обсъдят по време на първия съвет за икономическата стратегия на еврозоната, който ще се състои в началото на следващата година. На 9 декември 26 страни от ЕС, с изключение на Великобритания, постигнаха съгласие за засилване на бюджетната дисциплина в страните от еврозоната, които са застрашени от понижаване на кредитните рейтинги.

Ирландия, която получава международна финансова помощ от ЕС и МВФ, може да гласува на референдум въпроса за членството си в еврозоната. Това може да стане едновременно с референдума за участието на страната в новия съюз за фискална стабилност.

ЕП призова за нови избори в Русия

Европейският парламент призова за нови свободни и честни избори в Русия и незабавно и пълно разследване на всички сигнали за измами и сплашване по време на вота на 4 декември. ЕП приветства демонстрациите в страната като израз на волята на хората в резолюция, гласувана в сряда. Според депутатите провеждането на изборите показа, че Русия не спазва стандартите, установени от ОССЕ. Те изразиха дълбоката си загриженост от докладите за измама и предварителните констатации в доклада на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ)/Бюрото за демократични институции и права на човека относно процедурните нарушения, липсата на безпристрастност на медиите, тормоза спрямо независимите наблюдатели и липсата на разделение между партия и държава. Евродепутатите настояха въпросът да се постави на срещата на високо равнище ЕС-Русия.

В изказването си по време на дебатите за отношенията ЕС-Русия евродепутатът от Групата на социалистите и демократите Кристиан Вигенин заяви, че често срещаните генерални оценки по всички аспекти на живота в Русия водят до загуба на фокуса. Според Вигенин отправените критики са основателни, но също така трябва да се признае, че въпреки очакваната победа на управляващата партия, Русия днес е различна. "Трябва да използваме момента не само за да критикуваме властите, но и за да ги насърчим да променят подхода си", подчерта евродепутатът.

Корупцията струва 13 млрд. на гръцката държава

Корупцията и данъчните измами струват всяка година 13 милиарда евро на гръцката държава, съобщиха експерти. Освен това гръцката държава успява да събере едва 20% от глобите, наложени на извършителите на данъчни измами. Това заяви бившият ръководител на информационната система на министерството на финансите Диомидис Спинелис, който подаде оставка през октомври.

Според него по принцип държавата се отказва от 40% от сумата, а останалите 40 на сто се прибират от данъчния инспектор, отговарящ за събирането на данъците. И когато държавата трябва да връща взети неправомерно суми, 10% от тях се взимат от непочтени служители.

ГРИЗЛОВ СЕ ОТКАЗА ОТ МАНДАТА СИ

Решението за нов председател на Държавната дума на Русия, който ще замени отказалия се от мандата си Борис Гризлов, ще бъде взето преди 21 декември. Отказът на Гризлов не означава, че той не планира и в бъдеще да работи в Държавната дума. По думите му той е успял да постигне много от замисленото. "Смятам за неправилно да заемам длъжността повече от два пъти поред", подчерта Гризлов.

www.duma.bg

кратки

Чехите ще избират президента си

Чешките депутати одобриха поправка в конституцията, която позволява президентът да се избира чрез всеобщо пряко гласуване, а не от парламента. Законопроектът, който беше внесен в парламента от десноцентристката правителствена коалиция на Петр Нечас, беше подкрепен и от депутатите от опозиционната Социалдемократическа партия. За да влезе в сила, законопроектът трябва да бъде одобрен от Сената и да бъде утвърден от президента Вацлав Клаус.

Бедните германци умират по-млади

Германското население може да е едно от най-бързо застаряващите, но нови официални данни сочат, че продължителността на живота на най-бедните в страната е спаднала рязко. Средната възраст, на която умират германците с ниски доходи, се е понижила от 77,5 години през 2001 г. до 75,5 през 2010 г., съобщиха националните пенсионни власти. Тенденцията е още по-изразена в бившата Източна Германия, където средната възраст, на която умират нископлатените работници, е спаднала от 77,9 г. на 74,1 г. За сметка на това средната възраст на пенсионерите с доходи над средните се е увеличила с две години за същото десетилетие. Заключението, което може да се направи, е че богатите хора живеят по-дълго и е по-малко вероятно да боледуват от хронични болести.

Чавес пак критикува САЩ

САЩ искат да разрушат ОПЕК, заяви президентът на Венецуела Уго Чавес. Според лидера Вашингтон се ръководи от тази цел, осъществявайки агресия против Ирак и Либия, а също така и заплашвайки Венецуела, Еквадор и други страни от ОПЕК. "В Ирак не се получи така, както те очакваха, защото изборите не се спечелиха от тези, които американците подставиха", заяви Чавес.

51 млн. се нуждаят от хуманитарна помощ

Около 51 млн. по света ще имат нужда от спешна хуманитарна помощ на обща стойност $7,7 млрд. догодина, заяви зам.генералният секретар на ООН по хуманитарните въпроси и координатор на помощта при извънредни ситуации Валъри Еймъс. Милиони ще попаднат в извънредни ситуации или ще преживеят влошаване на сегашното си положение заради климатичните промени, политически и икономически кризи, миграции, урбанизация или ръста на населението.

В белгийския град Лиеж почетоха жертвите на атаката на Нуредин Амрани. Масовият убиец отне живота на петима души, преди да се застреля в главата

Свят

Двадесет и шест процента за московчаните

С толкова ще се увеличи заплатата в руската столица

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Любов ПРОЦЕНКО

Правителството на Москва прие програмата за развитието на града през 2012-2016 г. По думите на кмета Сергей Собянин този документ е логично продължение на 16-те държавни програми, утвърдени наскоро от московските власти.

Той е необходим, по думите на кмета, за "цялостното виждане на мястото и ролята на Москва като една от световните столици, голям международен и научен център". Но каква ще е тя след пет години?

"Разбира се, успешен и динамичен мегаполис, с конкурентоспособна икономика и високо качество на живота", отговори Собянин. "Москва е призована да запази и да затвърди позициите си като най-големия делови и финансов център на Русия и ОНД. Преди всичко обаче тя трябва да стане удобен и безопасен град за всекидневния живот на хората, за всички, които свързват бъдещето си и бъдещето на своите деца с руската столица", продължи московският кмет.

За това, според него, е необходимо през следващите пет години да се намали остротата на основните проблеми, с които днес се сблъскват московчаните. И преди всичко да ги освободят от огромните загуби на време за пътуване. Ръководителят на отдела за икономическа политика и развитие на града Марина Оглоблина обясни, че градските власти, както са казвали и преди, възнамеряват да се концентрират преди всичко върху изграждането на система от надежден и удобен транспорт и мрежа от нормални пътища. Програмата предвижда построяването на 75 км линии и 32 станции на метрото, да се замени по-голямата част от подвижния състав с вагони от ново поколение, напълно да се обнови наземният градски транспорт. Освен това ще бъдат реконструирани 55 км автомобилни шосета. В резултат на всичко това броят на магистралите с непрекъснато движение ще се увеличи с 26 на сто, а дължината на претоварените участъци ще намалее с 12 процента.

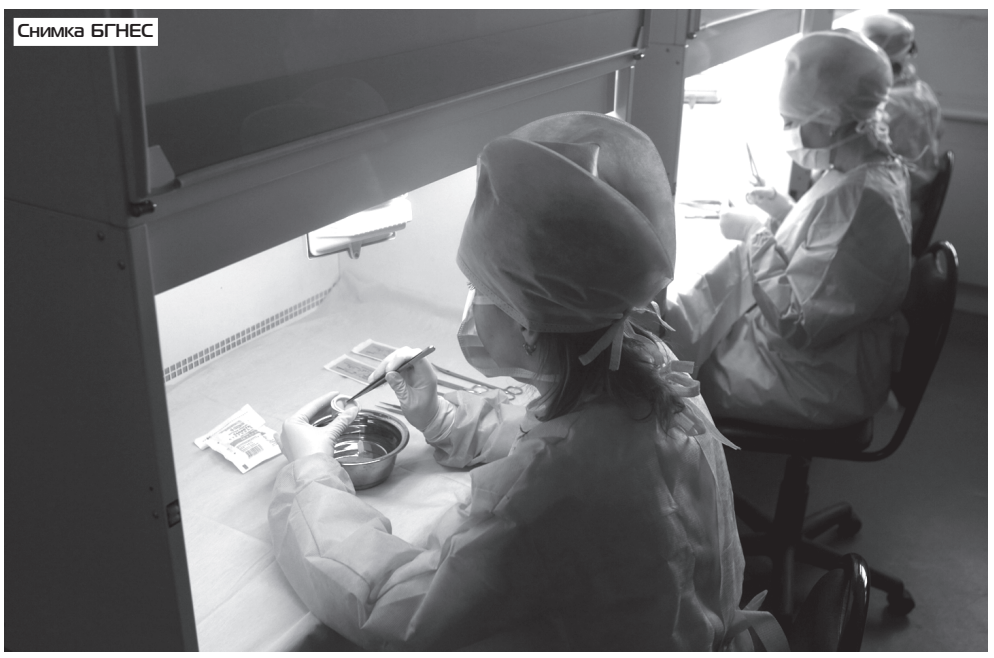

Досегашната средна заплата от около 41 000 рубли трябва да нарасне с 26% на сто

С 26 процента трябва да нарасне и средната заплата на московчаните. Сега тя е близо 41 хиляди рубли (984 евро - бел. ред.) месечно. Стабилно продължават да растат доходите на пенсионерите. Доходът на неработещите ветерани ще се поддържа не по-ниско от нивото на градския социален стандарт, който през 2012-а ще се вдигне до 12 хиляди рубли (288 евро) от сегашните 11 хиляди (264 евро). Още през 2014 г. ще се отделят с 40% повече средства, отколкото сега, за социална подкрепа на жителите на града. Това ще се позволи да се увеличи до 80-85% и обхватът на пенсионерите със санаториално-курортно лечение.

Според плановете по-достъпна през тези години ще стане и качествената медицинска помощ. Началото на тази работа беше положено през тази година, през която основно бяха ремонтирани почти 400 здравни институции. Благодарение на интензивните покупки на много модерно оборудване, които градът предприе също през тази година, още към 2016-а осигуреността на населението с високотехнологична специализирана помощ ще достигне 95 процента. И все пак властите залагат най-вече на здравословния начин на живот, на повишаването на интереса на жителите към физкултурата и спорта. За пет години броят на московчаните, приобщени към спорта, трябва да нарасне с 30 процента. С тази цел ще бъдат построени 80 нови спортни комплекса, 10 футболни игрища, а също така ще бъдат отремонтирани стадионите "Лужники", "Динамо", ЦСКА, "Спартак" и други.

Откъде обаче ще вземе столицата пари за такива грандиозни планове? Оказва се, че московчани възнамеряват сами да спечелят необходимите средства. В частност програмата предвижда ръст на брутния регионален продукт за 5 г. с 23,9%, на обемите на индустриалното производство - с 31,9%, на стокооборота - с 26,8 процента.

Снимка БГНЕС

Според плановете по-достъпна ще стане и качествената медицинска помощ

Британската безработица със 17-годишен рекорд

Безработицата във Великобритания нарасна до 8,3% за периода август-октомври 2011 г., което е най-високото равнище от 17 години. Това показват данните на Националното статистическо управление на Обединеното кралство.

Общият брой на безработните във Великобритания за трите месеца, приключили през октомври, се е увеличил със 128 хиляди души, което е рекорден скок от 2009 г., до 2,64 милиона души и максимално ниво от 1994 г. Броят на британците, получаващи помощи за безработни, през ноември е нараснал с 3 хиляди души, докато анализаторите очакваха повишение с 13,7 хиляди. Броят на хората, получаващи помощи през ноември, е 1 милион 598,6 хиляди.

В ЧИЛИ

Без вратовръзки в жегата

Чилийското правителство стартира национална агитационна кампания за сваляне на вратовръзките, за да се намали ползването на климатици и по този начин да се спестят 10 милиона долара.

Министърът на енергетиката Родриго Алварес първи даде пример, като оповести кампанията за отказ от вратовръзката, която е обичаен атрибут за служителите независимо дали е зима или лято. Този призив се приема с ентусиазъм в столицата Сантяго, където температурите стигат 34 градуса. Инициативата наподобява аналогични кампании срещу жегата и за пестене на енергия във Франция и Япония. При използването на вратовръзка, за да е комфортно в даден офис, температурата на климатиците трябва да се понижава с 3 градуса, т.е. ако се свали вратовръзката, се пести 3% енергия, което за периода на жегите януари-март икономисва 10 милиона долара.

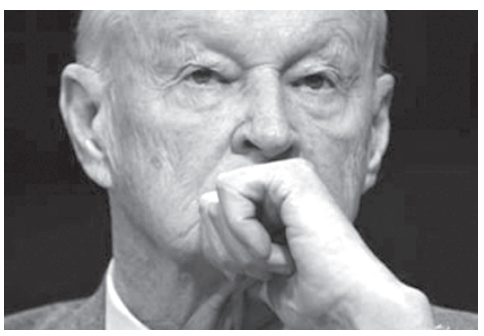
Бжежински предупреди за опасност от „катастрофална" война

Съединените щати явно са навлезли в толкова конфликтни отношения с Иран, че може да се стигне до война с "катастрофални" последици, предупреди бившият съветник на президента Джими Картър (1977-1981) Збигнев Бжежински.

"Смятаме, че можем да избегнем война, като използваме принудителни мерки", например санкции, за да накараме Иран да се откаже от своята програма за ядрено въоръжаване, заяви Бжежински пред неправителствения Атлантически съвет на САЩ във Вашингтон.

Въпреки това "колкото повече използваш принуда, толкова повече, ако тя не подейства, нараства рискът да навлезеш във война. Това рязко ограничава нашето поле за маневри", отбеляза той.

Бжежински изрази тревога от "реторическата" ескалация на напрежението между двете държави. "Взети са голям брой малки решения, които намаляват нашата свобода на действия в бъдеще", изтъкна експертът.

"Ако влезем в открит конфликт с Иран под каквато и да било форма, последиците за нас ще бъдат катастрофални, катастрофални масово и в глобален мащаб", заяви той. Бжежински бе съветник по националната сигурност в Белия дом през 1979 г., когато иранският шах Мохамед Реза Пахлави, съюзник на САЩ, бе пометен от ислямската революция.

"ПРОТЕСТИРАЩИЯТ" Е ЛИЧНОСТ НА ГОДИНАТА

Американското сп. "Тайм" определи събирателния образ на "протестиращия" в света за своята личност на годината. Изданието изтъкна промяната, предизвикана от уличните демонстрации от арабските страни до Ню Йорк.

Протестиращите победиха изтъкнатите индивидуални претенденти за отличието. "Наблюдава се разпространение на протестите. Тези хора вече променят историята и ще продължат да я променят в бъдеще", заяви издателят на списанието Ричард Стенгъл. Онлайн допитването определи за личност на годината турския премиер Режеп Таийп Ердоган.

Интервю

Румен Георгиев:

Боклукът на столичани е бутиков

Единственият шанс на софиянци да живеят в чист град е да сме в постоянна предизборна кампания, казва общинският съветник от БСП

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

Г-н Георгиев, преди дни администрацията на Столичната община представи план-сметката за дейностите по събиране, извозване, обезвреждане на отпадъците и за поддържане чистотата в София за 2012 г. Групата общински съветници от БСП категорично заяви, че няма да я подкрепи при внасянето ѝ за гласуване в Столичния общински съвет. До какви изводи стигнахте, след като анализирахте числата в нея?

- След като се запознах с план-сметките за дейностите по събиране, извозване, обезвреждане и поддържане на чистота на Столичната община от изминалия мандат на управляващите от ГЕРБ, стана ясно, че сумите по дейностите в тях растат с всяка година. Ако за събиране и извозване на сметта и поддържане на чистотата на столицата през 2008 г. са заложени 111 млн. лв., за тази година те са 151 млн. лв., за да стигнат до почти 152 млн. лв. за следващата 2012 г. В същото време не смятам, че столицата е чиста, приветлива, уютна, а кварталите изчистени и измити. Въпросът е за какво точно се изразходват средствата, кой и как контролира тези дейностти и не стават ли злоупотреби с парите на софиянци. През следващата година сумите за дейностите по събиране и транспортиране на сметта нарастват с 1,6 млн. лева. Боклукът излиза твърде скъпо на софиянци. Той е направо бутиков. През последните години част от него е балиран и извозван до Силистра, Харманли, Цалапица, Карлово, Ловеч, Севлиево. Не зная дали има друга държава, която да си опакова боклука и да го разхожда из страната.

Какви средства се предвиждат за следващата година за превоза на балираните отпадъци?

- За 2012 г. заложените средства са по-малко от тазгодишните. През настоящата година са планирани към 3,1 млн. лева, докато за следващата сумата е 2,5 млн. лева. Сметките от последните пет години показват, че са изразходвани милиони левове на данъкоплатците, които са могли да бъдат вложени за построяване на завода за боклука. До депото за отпадъци в Ловеч например до септември са транспортирани над 31 600 тона смет, което е струвало на столичани малко над 800 000 лева. До Севлиево превозът на почти 20 000 тона е струвал 720 000 лева. Още 8000 тона ще приемат в Ловеч до края на годината. Само за депонирането на всички отпадъци в четири сметища са изхарчени над 8 млн. лева.

Отчетохте ли някакви несъответствия и странности при анализа на разчета за чистотата на града през тази и следващата година?

- Един от примерите, който поражда съмнение у мен, е перото за миене с автоцистерна на улици, тротоари, площади и алеи. В план-сметката за 2011 г. са предвидени да бъдат изразходвани 3,261 млн. лв. за тази дейност. До 31 октомври са похарчени 2,029 млн. лв., като е записано, че до края на годината още 600 000 лв. ще се изразходват за миене. От Столичния инспекторат дават краен срок за миене на улиците в София до 15 октомври, тъй като след тази дата става опасно улиците да се мокрят. Следва логичният въпрос за какво ще бъдат използвани тези над половин милион лева. От столичната администрация получих незадоволителен отговор, според който парите ще се използват за погасяване на стари задължения. За това обаче има специално перо и е редно сумата да бъде записана в него. Иначе се появяват съмнения, че тези пари ще бъдат изразходвани нецелесъобразно. Освен това някой да е виждал толкова често да се мият улиците в центъра на София, а за кварталите да не говорим.

Попаднах и на интересни факти, свързани с изграждането на прословутата интегрирана сисмета от съоръжения за третиране на битови отпадъци, която включва завод за преработка на сметта и депо. За тяхното изграждане се оказва, че общината купува земя, въпреки че има 54 000 декара общински поземлен фонд. Направих справка на терените, където трябва да се изгради заводът за боклука, и стана ясно, че там общината има достатъчно собствени земи. Например в землището на с. Яна има 460 дка, в Горни Богоров - 285 дка, а в Долни Богоров общинските земи са 770 дка. Затова ще бъде отправен въпрос до кмета Фандъкова има ли анализ на общината, който доказва, че точно на тази площадка трябва да бъде изграден заводът и защо не е използван само общински терен. При изразходването на публични средства има един принцип на икономичност, ефективност и ефикасност. В този случай питам, спазен ли е той? Или нецелесъобразно се харчат обществени пари. За мен основният проблем е липсата на контрол върху изразходването на средствата в общината.

> **Трябва да се смени моделът за събиране на такса смет**

Споменахте за наличието на 54 000 декара общински земи. Как може общината да печели от тях?

- За тази цел ръководството на Столичната община трябва да направи дългосрочна стратегия и да предприеме активни действия. Не можем да разчитаме, че някой ще дойде сам да наеме земи, а средствата да потекат към нас без никакво усилие. Ако се инвестира правилно, земята може да носи приходи за общината и софиянци. Навремето около София имаше зеленчуков пояс. Подобна инициатива и сега може да се развие чрез публично-частно партньорство между общината, частни инвеститори, Лесотехническия университет и Аграрния университет в Пловдив.

Известно е, че се отделят огромни суми за балиране и превоз на тонове боклук. Има ли общината на практика силна политика по рециклирането и разделното му събиране?

- Реален успех в тази сфера досега не наблюдавам. Виждаме най-често унищожени шарени контейнери за разделно събиране на сметта, но на практика такова няма. Софиянци трябва да са наясно, че опитите на ГЕРБ да се учат на управление ни излизат прекалено скъпо. Досега сумата за съхранение, транспортиране и депониране на балите е над 100 милиона лева. Решението на Европейската комисия да върне за повторно провеждане избора на изпълнител на завода за боклук ни отдалечава поне още с две години от построяването на завода. Цената за това отново ще трябва да платим всички ние.

Какъв е тогава шансът София да стане почист град през следващата година?

- След анализа на план-сметките за чистота за последните години виждам, че всичко в тях е копирано старо, представено за ново. За дейностите по събиране, транспортиране и обезвреждане на битови отпадъци средствата по план-сметката за 2011 г. са 53 933 272 лева, а за 2012 г. са завишени с почти 1 млн. лева. Дали гражданите на София са доволни от чистотата на нашия град? Управляващите изтъкват, че през последната година София за първи път се почиства така добре. Аз пък отговарям на тази хвалба, че това се правеше, защото предстояха избори. Оказва се, че за софиянци единственият шанс да живеят в малко по-чист град е да сме в постоянна предизборна кампания.

Кметът Йорданка Фандъкова заяви, че такса смет за столичани няма да се вдига. Групата червени общински съветници в СОС пък поиска тя дори да бъде намалена със 7 на сто. Как ще се отрази това върху приходите на общината?

- Мисля, че в политиката обещанията трябва да се изпълняват. ГЕРБ в лицето на Бойко Борисов и сега на Йорданка Фандъкова обещаха един изцяло нов, по-справедлив начин на формиране и определяне на таксата битови отпадъци на гражданите. Това се оказа поредната лъжа, изречена от тях. Свидетели сме на поредната година, когато ни се предлага старото положение, без дори да се направят и най-малките управленски усилия в посоката на търсене и предлагане на един по-различен модел на формирането на таксата. Направихме разчет, според който, ако намалим ставката от 1,6 на 1,5 промила от данъчната оценка, ще се постигне спад на таксата с около 7 на сто. Това ще намали приходите между 3 и 3,4 млн. лева. Ще дадем обаче възможност на софиянци да поемат глътка въздух в момент на криза, когато парите не достигат на всички. Намалението на приходите няма да окаже съществено влияние върху бюджета на общината. Има начини да се оптимизират други разходи, а според управляващите има и много пера, в които се правят икономии.

Кои са те?

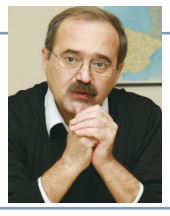
- Един пример е почистването на междублоковите пространства. От администрацията се похвалиха, че са икономисали средства от тази дейност. Но не може София да е европейска столица и в същото време да се чисти само в центъра, а от крайните квартали да се икономисва. Това показва, че всичко се прави на парче и няма ясна визия за чистотата на града. Софиянци трябва да знаят, че разходите по-чистота на единица жител са най- високите за цяла България. Срещу 151 милиона лева ние получаваме това състояние на града. Като политическа група на БСП ние няма как да сме доволни от това положение. Ще настояваме и изискваме от кмета по-стриктен контрол върху всички дейности по чистота. Не приемаме досегашната система за контрол и анализ на работата на почистващите фирми в София. Наша задача и основна отговорност е да следим за разумното и ефективно разходване на средствата на софиянци. Ако погледнете вътрешния двор на сградата на самата Столична община на ул. "Московска" 33, ще видите едно непочиствано от дърго време дворно пространство. Това наистина е дребен нюанс, но той е показателен. Управляващите от ГЕРБ не могат да се справят с ежедневните и бъдещи нужди на софиянци.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

РУМЕН ГЕОРГИЕВ е роден през 1969 г. Висшето си образование завършва в Университета за национално и световно стопанство със специалност маркетинг и мениджмънт със степен магистър. Завършил е и Аграрния университет в Пловдив със специалност полевъдство като бакалавър. За първи мандат е общински съветник от БСП. Заместник-председател е на постоянната комисия по стопанска политика и общинска собственост. Член е и на комисията по опазване на околната среда, земеделие и гори.

Общество

ЮРИЙ БОРИСОВ

За плиткото и дълбокото

„...практикуваме невежеството и го довеждаме до безкрайно съвършенство”

Петото споразумение Дон Мигел Руис

През лятото на тази година Англия изтърпя мащабни вандалски актове. След убийството на млад човек от полицията стотици хора излязоха по улиците, чупеха витрини, палеха коли, барикадираха се. И цялото общество влезе в разгорещен спор за причините. Консервативният премиер посочи с пръст катастрофиралата дисциплина в училищата и манталитета на децата от разрушени семейства. Лидерът на лейбъристите обвини цялата обществена атмосфера, атакува провала на банкерите и политиците в даването на пример за морално и отговорно поведение. После, на специални пресконференции, двамата изложиха противоположни гледни точки за причините за безредиците. Дейвид Камерън и Ед Милибанд посочиха своето виждане за решения. Така дебатът за причините, довели до избухването на масови социални размирици, се придвижи към въпроса за цялостни политики **(Indipendent, 15.08. 2011 г.)**.

У нас всеки ден палят по няколко коли. София, Бургас, Несебър, Карнобат, Кърджалийско, Разградско... Класическото обяснение за разчистване на лични сметки вече не издържа. Съмнителна е и хипотезата за “игра на застрахователи”. Защо в най-мутренските години на застраховането не палеха така? Може би комплексари? Психари и лумпени?

Политиците трябва да се опитат да потърсят подълбоки обяснения. Защото плитките вече са не само наивни, те са жалки. А иначе журналистиката ще си върши работата... Ще отразява настървено бума на опитите за самоубийства, ненормално сгъстилите се случаи на блудства и други уж случайно насъбрали се крими и психоновини.

И ако опитът за навлизане в дълбочина е упорит, може би ще се направи връзка между палежите на коли, от една страна, и, от друга - куп “дребни” подробности от обществения ни пейзаж. Лавината от насилие, която се излива ежедневно от престижни и тиражни медии. Отказът да бъде финансирана Национална програма за психично здраве. Неприемането на Национална програма за превенция на самоубийствата. Намерението на Министерството на здравеопазването да съкрати направлението “Психично здраве”. Статистиката за стреса. И прочие, и прочие. Ако връзката бъде направена, оттам може да се бръкне още по-надълбоко. И да се направи опит за формулиране на политики. Простото регистриране на фактите ще бъде просто практикуване на невежество и упорити опити да го доведем до безкрайно съвършенство.

Започнах с пример от Англия, ще завърша с проблем на Англия. Правителството на Острова реши да ореже бюджетните средства за службите, които се борят с наркотичната и алкохолната зависимост. Веднага организации и служби настръхнаха, че това ще има директно въздействие върху рехабилитацията и превенцията. Специалисти предупредиха, че при един спестен паунд от такива грижи по-късно националната здравна система ще бъде принудена да изразходва между пет и осем паунда; че само след 18 месеца ще се почувства ефектът от пробойните в инфраструктурата на превенцията. “Това, което се прави, има изключително разрушителен потенциал” (**Guardian, 24.07.т.г.)**

Европейска борба между плиткото и дълбокото.

Да гласуваш на инат

ВЕСЕЛКА ВЕНКОВА

В четири последователни гласувания мнозинството от ГЕРБ отхвърли искане на всички опозиционни парламентарни групи. Представителите на целия народ, не само на политическата сила, която ги е издигнала, и на избирателите, които са дали гласа си за тях, искаха да чуят лично от Борисов каква позиция е изразил от името на България в Брюксел. По пакта за финансова стабилност! Не им се случи. И не защото това е тайна. Не и поради обичайната причина, че позиция България няма, още по-малко консенсусна - на всички парламентарно представени партии, а защото някой така е наредил на депутатите от ГЕРБ.

Няма достатъчно обидна дума за народен представител, който не представлява суверена, дал му права, власт, привилегии и сигурност с гласа и данъците си. А обслужва тясно партийните си или подчертано групово-икономически и лични интереси. Не е от вчера гласуването по команда - помните флумастрите в различен цвят, не сте забравили и колективното ходене до тоалетната... Този “почин” - гласуването на инат, не е новост в българския парламент. Но по толкова баламски и обиден и за двете страни - народа и депутатите му, начин май не се е случвало.

Пак вчера на гербаджиите по още един въпрос им се наложи да гласуват два пъти. Синята коалиция от лятото обмисля предложение: парите от глоби на депутатите, неявявали се редовно на работа, да отиват във Фонда за лечение на деца, вместо да се връщат обратно в бюджета. Идеята им харесала, ама защо я предлага Ваньо Шарков от СДС, а? Пък и Фидосова разпоредила да се гласува “въздържание” по въпроса. И гласуват хората - “против” и “въздържал се”. Десетина обаче казаха “да”.

Дали тези десетима депутати са по-малко лицемери от останалите, дали са по-малко балканци, гласуващи на инат на опозицията? Или просто не са научили овреме за спуснатата от Фидосова заповед? Монолитното мнозинство ли се “пропука” или предколедно някои депутати са решили по една дре-е-е-бна такава темичка да покажат характер?

Като си помисли човек за какво сме ги пратили във властта тези хора, че като занапират куп въпроси: дали знаят за какво ходят по червените килими в Народното събрание, четат ли от хорска срама като треторазреден журналист поне дневния ред на заседанията, минава ли им през ум, че дебатите са за разисквания, а не за мълчание като в аквариум. Помните миналата седмица и приемането на бюджетите - републиканския, на ДОО...

Сигурно ви хрумва и скверната мисъл, че мотиви са нужни, когато се отхвърля предложението на опонента. Мотиви, а не гласуване на инат и презрително безмълвие. Последното, казват, прикривало надеждно глупостта.

Вероятно затова ще продължаваме на семейните снимки в Брюксел да седим на последния ред вляво, на метър от другите - не само поради езиковата бариера.

Дамата 15

ДЕН НА ЕСПЕРАНТСКАТА КУЛТУРА. 15 декември е рожденият ден на създателя на международния език есперанто д-р Людвик Лазар Заменхоф (1859-1917), затова се отбелязва в световен мащаб. Първият учебник по есперанто излиза през 1887 г.

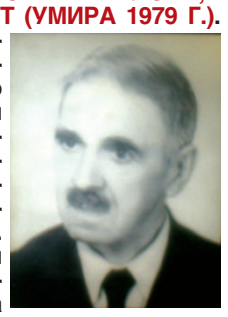
МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЧАЯ. Отбелязва се основно в страните, които са водещи производители на чай в света, за да се обърне внимание на производството и продажбите, на хората, които работят на чаените плантации, но най-вече на всички, които обичат да пият чай. Решението да се празнува този ден е взето на Световния социален форум през 2004 г. в Мумбай, Индия. Производството на чай е водещ отрасъл за Индия, Шри Ланка, Бангладеш, Непал, Китай, Виетнам, Индонезия, Кения, Малайзия, Уганда, Танзания. Приема се, че като напитка чаят е открит от втория император на Китай Шен Нунг около 2737 г. пр.н.е., когато изпуснал няколко чаени листенца в чаша с гореща вода.

37 - РАЖДА СЕ НЕРОН, РИМСКИ ИМПЕРАТОР (УМИРА 68 Г.). Името му остава в историята като синоним на арогантен и жесток човек, който използва властта си, за да задоволява ниските си страсти. Въпреки скандалната си популярност Нерон се оказва добър администратор за империята. Той първи прокарва известна справедливост в законите за освободените роби и за длъжниците.

1896 - РАЖДА СЕ ХРИСТО ВАКАРЕЛСКИ, ЕТНОГРАФ, ФОЛКЛОРИСТ (УМИРА 1979 Г.). Изследовател на българската материална, духовна и обществена култура, народното изкуство и фолклора. Почетен член на етнографските дружества в Полша, Унгария, Австрия; на Международно дружество за етнология и фолклор (SJEF). От 1945 до 1948 г. е директор на Етнографския музей в София. С негова помощ е построена нова сграда на музея и осъществена огромна събираческа и възстановителна дейност. Носител на Хердерова награда. Автор на над 1200 научни статии и публикации.

1970 - ПЪРВО УСПЕШНО КАЦАНЕ НА ДРУГА ПЛАНЕТА. На тази дата съветският космически апарат “Венера 7” каца на Венера. “Венера 7” е пуснат от Байконур на 17 август 1970 г. 120 дни след старта, на 15 декември 1970 г. в 8 ч. и 34 мин. спускаемият апарат пръв в света извършва приземяване на повърхността на Венера на 2000 км от утринния терминатор на нощната страна. “Венера 7” изпраща информация в продължение на 53 минути, в това число 20 минути от повърхността.

1995 - СЪЗДАДЕНА Е ВАЛУТАТА ЕВРО. Външните министри на държавите от Европейския съюз обявяват валутен съюз и срок за въвеждане на еврото като единна официална валута на 15-те страничленки на ЕС от 1 януари 2002 г. Юридическа основа на новата валута са член 102А-109М от договора за Европейската общност към договора от Маастрихт. Еврото е въведено на 1 януари 2002 г. като законно платежно средство за 303 000 000 европейци. Замеля австрийския шилинг, белгийския франк, германската марка, италианската лирета, испанската песета, финландската марка, френския франк, ирландската лира, холандския гулден, люксембургския франк, португалското ескудо и гръцката драхма. Налице е най-голямата парична реформа в света. Монетите се наричат евроцент. Художественото оформление на банкнотите е по проект на австрийския художник Роберт Калина.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
МОНД дипломатик
LE MONDE diplomatique
българско издание

15 декември 2011, година 8, брой 12 (85) lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Големият скок назад

Игнасио Рамоне

СЪВСЕМ ясно е, че в Европейския съюз няма политическа воля, която да се опълчи на пазарите и да реши кризата. Досега жалките действия на европейските управници се приписваха на огромната им некомпетентност. Но това (правилно) обяснение не е достатъчно, особено след скорошните „финансови държавни преврати“, които в Гърция и Италия сложиха край на определено виждане за демокрацията. Очевидно е, че не става въпрос само за посредственост и некомпетентност, а и за активно съучастничество с пазарите.

Какво наричаме „пазари“? Това е едно цяло от инвестиционни банки, застрахователни компании, пенсионни и спекулативни фондове (hedge funds), които купуват и продават основно четири вида активи: валути, акции, държавни бонове и деривативни продукти. За да придобием представа за гигантската им мощ, е достатъчно да сравним две числа – всяка година реалната икономика (производствени и обслужващи предприятия) създава в света богатство (БВП), изчислено на 45 билиона (45 хиляди милиарда) евро. В същото време във финансовата сфера „пазарите“ движат капитали от 3450 билиона евро. Или 75 пъти повече от това, което произвежда реалната икономика…

В следствие на това никоя национална икономика, колкото и силна да е тя (Италия е осмата икономика в света), не може да устои на координираните атаки, които „пазарите“ провеждат от една година насам срещу европейските страни, наричани презрително „прасета“ (PIIGS contries), т.е. Португалия, Ирландия, Италия, Гърция и Испания (1).

Най-лошото е, че тези „пазари“ не са някакви екзотични сили, дошли от далеч (както бихме могли да си помислим), за да нападнат нашите любезни местни икономики. Не. Мнозинството от „нападателите“ са нашите европейски банки, същите, които с нашите пари европейските държави спасиха през 2008 г. С други думи, не са американски, китайски, японски или арабски фондове, атакуващи масирано някои страни от еврозоната. Атаките идват главно отвътре. Тази агресия е ръководена от самите европейски банки, от европейските застрахователни компании, от европейските спекулативни фондове, от европейските пенсионни фондове, от европейските финансови учреждения, които управляват спестяванията на европейците. Те притежават основната част на европейския държавен дълг (2). И те са които, за да защитят (на теория) интересите на клиентите си, спекулират, увеличават лихвите на задлъжнелите държави до такава степен, че ги изправят на ръба на фалита – така е с Ирландия, Португалия и Гърция. Естествено това наказва гражданите, които трябва да понасят мерките за икономии и бруталните промени, прилагани от европейските правителства, за да успокоят „пазарите“-лешояди, т.е. собствените си банки…

Тези учреждения освен това се снабдяват лесно с пари от Европейската централна банка при лихва от 1.25% и после дават тези пари назаем на Испания или Италия при 6.5% лихва… Оттам идва прекомерното и скандално значение на трите големи оценъчни агенции Fitch Ratings, Moody's и Standard & Poor's, тъй като от бележката, която поставят на една страна (3, зависи лихвата, която тя плаща, за да получи заем от пазарите. Колкото по-ниска е бележката, толкова по-висока е лихвата.

Тези агенции не само често бъркат, както в случая с високорисковите ипотечни кредити събпрайм (subprimes), от които тръгна сегашната криза, но играят и една отвратителна, порочна роля в сегашния контекст. Тъй като е очевидно, че всички планове за икономии, преустройство и орязвания на бюджета в еврозоната означават спад на растежа, тези агенции използват това и намаляват бележката на страните. Последствията са, че трябва да се плати повече за изплащане на дълга. А нужните пари ще дойдат от ново орязване на бюджетите. В това кръгово движение икономическата дейност и перспективите за растеж ще спаднат неминуемо и агенциите отново ще намаляват бележката…

Този адски цикъл на „военна икономика“ обяснява защо колкото повече правителството в Гърция увеличаваше бюджетните ограничения и налагаше желязни икономии, толкова по-драстично положението се влошаваше. Жертвите на гражданите бяха напразни. Дългът на Гърция днес е спаднал до нивото на боновете боклук.

Така пазарите постигнаха, каквото искаха – представителите им да се качат на власт пряко, без да минават през избори. Както Лукас Папademус, министър-председател на Гърция, така и Марио Монти, председател на Съвета в Италия, са банкери. И двамата по един или друг начин са работили в американската банка „Голдман Сакс“, специализирана в поставянето на свои хора на ръководни места (4). И двамата са членове на Тристранната комисия.

Тези технократи трябва да наложат, каквото и да струва това в социален план, в рамките на една „ограничена демокрация“, мерките, които искат пазарите – още приватизации, още ограничения, още жертви. Мерки, които някои политици не посмяха да приложат, защото са непопулярни.

Европейският съюз е последната територия в света, където бруталността на капитализма е смекчена от политиката на социална закрила. Това е т. нар. Държава на благоденствието. Пазарите вече не я понасят и искат да я смажат. Тази е стратегическата мисия на технократите, които идват на власт, благодарение на една нова форма на взимане на властта – финансовият държавен преврат, който представят като съвместим с демокрацията…

Малко е вероятно технократите от тази „следполитическа ера“ да успеят да преодолеят кризата. Ако решението беше техническо, вече щеше да е преодоляна. Какво ще стане, когато европейските граждани установят, че жертвите им са били напразни и че рецесията продължава? Какво ниво на насилие ще достигнат протестите? Как ще се поддържа редът в икономиката, в съзнанието на хората, на улицата? Ще се установи ли тристранният съюз между икономическата, медийната и военната власт? Ще се превърнат ли европейските демокрации в „авторитарни демокрации“?

(1) Абревиатурата PIIGS се образува от първите букви на Португалия, Ирландия, Италия, Гърция и Испания, а английската дума *pigs* означава прасета

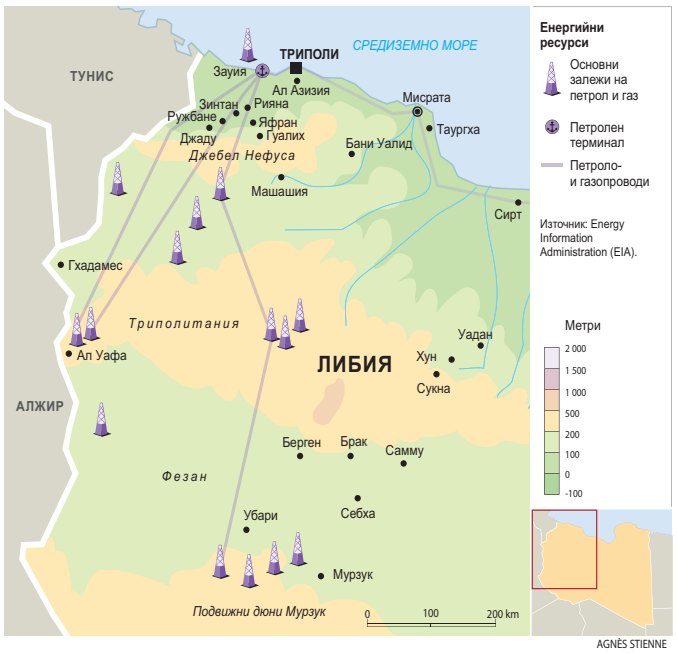
(2) В Испания например 45% от държавния дълг се държат от испанските банки, а две трети от останалите 55% – от финансови учреждения от Европейския съюз, което означава, че 77% от испанския дълг е в ръцете на европейци и само 23% – на чужденци, извън Европейския съюз.

(3) Най-високата бележка е AAA, която в края на ноември имаха само 9 страни в света – Австралия, Австрия, Канада, Дания, Финландия, Франция, Обединеното кралство, Швеция и Швейцария. Бележката на САЩ беше намалена през август на AA+. Бележката на Испания днес е AA-, като на Япония и Китай.

(4) В САЩ например „Голдман Сакс“ успя да настани Робърт Рубин за финансов министър на президента Бил Клинтън, а Хенри Полсън – на същото място в кабинета на Джордж Буш-младши. Новият президент на Европейската централна банка Марио Драги беше също вицепрезидент на „Голдман Сакс“ за Европа от 2002 г. до 2005 г.

Le Monde diplomatique – *испанско издание*

Превод Венко Кънев

AGNÈS STIENNE

Центровете на властта се множат

Кой спечели войната в Либия?

Преходният национален съвет се сдоби с правителство, което населението не признава, въпреки че някои предводители бунтовници са назначени за министри. Изграждането на правова държава се сблъсква с военизирането на обществото, със затварянето в една кланова или религиозна идентичност, както и с вмешателството на чуждестранни участници.

Патрик Емзаде*

НА 5 ноември т. г., в навечерието на празника Курбан Байрам (или Ид ал Кабир), жителите на Триполи бяха угрижени преди всичко от това да осигурят овен, който да бъде принесен в жертва, съгласно мюсюлманската традиция. За 25 либийски динара (около 15 евро) килото, или два пъти по-скъпо, отколкото преди войната, много семейства успяха да се сдобият само с по едно животно, внос от Турция, по-евтино, но не така ценено. Животът изглежда нормален през деня, но нощите определено са по-неспокойни, поради редовните сблъсъци между въоръжени групи.

(На стр. 7)

*Бивш френски дипломат в Триполи (2001-2004), автор на книгата *В сърцето на Либия на Кадафи*, Jean-Claude Lattès, Париж, 2011.

От суровите ограничения към рецесията

Под влияние на времето и на предопределеността дългите кризи лека-полека правят така, че да изглежда по-приемливо това, което обикновено се смята за неприемливо. Хората привикват към практиката инвеститорите да принуждават правителствата да се съгласяват* (вж. статията на Серж Алими „Граждански хунти“ в броя от 1 декември), *орязването на бюджетите да бъде последвано от намаление на заплатите* (вж. статията на Фредерик Лордон „Надолу по пързалката на кризата“, 1 декември). *Това, както обясняват управляващите, се правело, за да се избегне най-лошото. Но дали те успяват да запазят контрол върху системата в момент, когато се очертава нова световна рецесия? Под натиска на финансовите пазари и на техните политически посредници някои европейски общества, както в Гърция, започват да се разпадат. Въпреки искането да „бъдат коригирани недостатъците на системата“ и (добрият) капитализъм да бъде отърван от (лошите) влияния на финансите* (вж. статията на Клод Жакен на стр. 3), *всички виждат, че настъпва краят на един цикъл.

Гърците под скалпела

Ноел Бюржи*

ЧОВЕК *не знае какво го чака на следващия ден*. Няма човек в Атина, Солун или другаде, който да не казва тези думи. В Гърция натрапчивият страх за утрешния ден е като клетка, в която всеки се затваря в несигурността и на индивидуалния, и на колективния живот, заплашени от предстояща разруха. А тази страна с бурна история не е изправена пред първото си изпитание. Гърците се възприемат като народ, надарен с особена интелигентност, с добре кален характер, най-вече в неволите. *Винаги сме преживявали трудни периоди и винаги сме оцелявали. Но сега ни беше отнета надеждата*, въздиша управител на малка фирма.

И докато програмите за строги ограничения се трупат, закони, декрети и циркулярни писма хвърлят вината върху обществените, икономическите и административните норми.

Ако повикаш полиция, ти отговарят „Оправяй се сам!“

ВСЕКИ ден всичко се променя. Това, което е било вярно вчера, днес вече не е, а какво ще стане утре, не се знае. Управляваните са подложени все повече на дребнава, кафкианска бюрокрация с неразбираеми и непрестанно променящи се правила. *Хората искат да са в крак със закона*, обяснява чиновничка на колегите си от кметство на Цикладските острови. *Но не знаем как да им отговорим, не познаваме подробностите на разпоредбите!* Един човек трябвало да плати 200 евро и да представи тринадесет документа плюс документ за самоличност, за да поднови шофьорската си книжка. Някои чиновници от публичния сектор оказват пасивна съпротива. *Режат им заплатите и те престават да работят. Когато се обадиш на полицията, за да ù съобщиш, че нещо ти се случва, ти отговарят: „Това си е твой проблем, оправяй се сам!“*, разказва пенсиониран инженер от търговския флот, наострен срещу правителството. Напрежението се засилва. Съобщава се за чувствително увеличаване на домашното насилие, кражбите и убийствата (1).

От една страна, в някои сектори заплатите намаляват с 35 до 40%, от друга, постоянно се измислят данъци, понякога с обратна дата – от началото на календарната година, някои се удържат веднага, други не. Това представлява реално намаляване на приходите често с 50%. Сред последните измислени през това лято данъци са „данък солидарност“ (между 1 и 4% върху годишните доходи), „данък петрол и природен газ“, който трябва да се плаща върху изразходваната енергия, снижаване на необлагаемия минимум на годишния общ доход (от 5000 на 2000 евро), данък собственост от 0,50 до 20 евро на квадратен метър, включван във фактурата за електроенергия и платим на две или три вноски със заплахата за прекъсване на тока и санкции.

В началото на ноември нито пенсионерите, нито работещите в държавния и частния сектор знаеха какво възнаграждение ще получат в края на месеца. Доста често трудът им не се заплаща. В публичните предприятия и в сферата на услугите, обект на „оздравяване“, се прилагат планове за драстични съкращения. До 2015 г. 120 хиляди трудещи се над 53 години ще трябва да преминат в „запас“. „Запасът“ е последната стъпка преди служебното пенсиониране на служителите, които са натрупали 33 години трудов стаж. Когато ги освобождават от длъжност, те получават до 60% от базовото си възнаграждение. Доста служебно пенсионирани скоро ще имат мизерен доход, както ни обясняват група бивши служители от жп транспорта, навършили 50 и повече години. Преди да бъдат преквалифицирани като охранители в музеи в рамките на процедурата за „доброволна“ (2) трудова мобилност, те са получавали 1800 до 2000 евро на месец, сравнително добро възнаграждение в Гърция.

*Изследователка в Европейския център за социология и политически науки в Париж - Сорбона. Национален център за научни изследвания (CNRS).

JONATHAN LASKER. – „Видими мисли“, 1992

От сега нататък обаче базовата им заплата ще варира между 1100 и 1300 евро, а таванът за „запасняците“ ще е 600 евро. На всичко отгоре те са заплашени да загубят тези приходи, ако се хванат на друга работа. Това им е строго забранено и администрацията не се колебае да налага санкции.

Намалението на заплатите създава *дива обстановка*, споделя жителка на Солун и добавя: *Вече не си плащам сметките, ограничавам покупките си, магазините затварят, безработицата расте…* Според официалните данни (вероятно много по-ниски от реалните) през май безработицата е възлизала на 16,6% (40% сред младите), т. е. 10 процента по-висока в сравнение с 2008 г. С катастрофалния си характер икономическата, социалната и политическата криза оказват пагубно въздействие върху здравето на нацията. Бюджетите на болниците и на обществените центрове за здравни грижи бяха съкратени средно с 40%. В същото време все повече хора се приемат по спешност и все повече са тези, които не ходят на лекар. Мнозина очакват скоро да им бъде прекратено предоставянето на лекарствата. *Баща ми страда от болестта на Паркинсон,* възмущава се журналист. *Лекарствата му струват 500 евро на месец. Аптеката го уведоми, че скоро няма да може да му го доставя, защото осигуровката не ги поема*.

Изтеглят възрастните родители от старческите домове, за да се спести пенсията им

ФИЗИЧЕСКИТЕ (особено сърдечните) и психическите заболявания са се увеличили значително. Проучванията в здравеопазването показват, че непоносимите трудности на всекидневния живот, съпроводени с лично задлъжняване и с безработица, предизвикват *силни депресивни разстройства, смущения и всеобщо мъчително безпокойство*, които дават допълнително обяснение за голямото увеличение на броя на самоубийствата (3). Според неофициални данни, цитирани от парламентаристи, самоубийствата са се увеличили с 25% през 2010 г. в сравнение с 2009, а според Министерството на здравеопазването – с 40% през първата половина на 2011 г. в сравнение със същия период на предишната година. Данните, публикувани от сп. *Lancet* (4), сочат сериозно увеличаване на проституцията, както и на заразяванията с вируса на имунната недостатъчност (ХИВ) и на други болести, предавани по сексуален път (5). Броят на бездомните никога до сега не е бил толкова висок и профилът на попадащите в тази категория е на път да се промени: *На времето обикновено това бяха алкохолици, наркомани и душевно болни. Сега бездомните по-скоро са хора или семейства от средната класа, младежи и хора, които не са в крайна бедност* (6).

Как да се излезе от една толкова тежка, дори *жестока* криза, според израза на един социален работник? Изоставено на произвола на съдбата, обществото вече не разполага с достатъчно ресурси, за да стимулира семейната солидарност, която по традиция компенсира недостатъците на социалната държава. Много хора искат да напуснат страната и които имат тази възможност го правят. За останалите възможностите за избор са ограничени. Понякога се обръщат към църквата, която организира колективно хранене и предоставя помещения… В Солун отец Стефанос Толиос приема десетки отчаяни хора, които го молят за работа. Но какво може да направи той с купищата досиета, които нарастват всеки ден? В много градове (Волос, Патрас, Хераклион, Атина, Корфу, Солун) различни общности са развили паралелна икономика и измислят местни системи за размяна на стоки. Но тези инициативи не са достатъчни. Положението е толкова тежко, че семействата прибират по домовете си дядовците и бабите си от институциите, в които са настанени, за да спестят таксата от 300-400 евро за старческите домове.

„Научната бруталност“ на суровите ограничения, наложени от националните елити

НИТО една страна не би могла да понесе такъв шок. Още по-малко Гърция. Тя не е подготвена да посрещне социалните и здравните последици на суровите ограничения, които ù налагат с *научна бруталност* (7) транснационалните и националните елити. Тя нямаше нито време, нито средства да развие цялостна система за социална защита и съществуващите мрежи се разпадат. Освен това клиентелистката система – другото лице на държава с исторически наследени слабости – поквари онова, което можеше да бъде изградено. *Сега всичко се срива*, отбелязва интелектуалецът Сотирис Лаинас от Университета „Аристотел“ в Солун, който освен това отговаря за терапевтично отделение.

В стремежа си да задоволи изискванията на „тройката“ (Европейски съюз, Международен валутен фонд и

(На стр. 3)

(1) „Les cas de violence intrafamiliale ont triplé“ (Случаите на семейно насилие се утроиха), *Simerini*, Никозия, 16 март 2011; „Augmentation de la maltraitance enfantine et de la menace de pauvreté des enfants“ (Засилване на малтретирането на деца и заплаха за нарастване на бедността сред децата), www.tvxs.gr, 15 април 2011.

(2) Ж. п. компанията, която е в процес на приватизация, организира мази процедура в рамките на план за съкращаване на персонала.

(3) Още непубликувано изследване на Institut universitaire de la santé psychique (Университетски институт за психично здраве), извършено от февруари до април 2011. Вж. *Eleftherotypia*, Атина, 5 октомври 2011.

(4) Alexander Kentikelenis и колектив, „Health effects of financial crisis: Omens of a Greek tragedy“ (Влияние на финансовата криза върху здравето: Поличби за гръцката трагедия), *Lancet*, Лондон, т. 378, № 9801, 22 октомври 2011, www.thelancet.com

(5) Вж. „Risk of HIV outbreaks among drug injectors in the EU“ (Заплаха от ХИВ пламва в ЕС сред наркоманите, ползващи инжекции), European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Лисабон, 14 ноември 2011, www.emcdda.europa.eu

(6) Проучване на неправителствената организация Klimaka, Атина. Вж. Christine Pirovolakis, „Greek crisis creates thousands of middle-class homeless“ (Гръцката криза създава хиляди бездомници от средната класа), 9 октомври 2011, www.monstersandcritics.com

(7) Израз на Karl Polanyi, *La Grande Transformation* (Голямата промяна) (1944), Gallimard, Париж, 1983.

ЗЛЕ ОПРЕДЕЛЕНА МИШЕНА

Борсови уволнения не съществуват

Клод Жакен*

ПРИЕМАНИ досега като зла участ, свързана с „модернизирането“ на икономиката, уволненията отново излизат на дневен ред и предизвикват негодувание. Но трябва ли да се задоволим единствено със заклеймяването им като „отклонения“ на финансите? В една абстрактно моралистична версия, изложена в речта му в Тулон на 25 септември 2008 г., Никола Саркози заяви, че *усилията на работника трябва да се противопоставят на лесните пари от спекулациите*. В друга малко по-ясна версия за „борсовите уволнения“ кандидат-президентът социалист Франсоа Оланд предлага да *обложи*, съпредседателят на левицата Жан-Люк Меланшон желае да *забрани*, а загубилата финалната битка за президент през 2007 г. Сеголен Роял вече не иска да ги вижда *прикривани* като икономически уволнения. През септември 1999 г., при подем в курса на Борсата, ръководството на „Мишлен“ приветства 20-процентното увеличение на печалбата си за полугодието и едновременно с това уволнява 7500 души. Операцията бе определена като „борсова“. Дали обаче тази формула не е твърде ограничена?

Ако наистина всички нещастия в света се обясняват с властта на финансите над реалния капитализъм и ако финансиаризацията е просто злополучен обрат в епопеята на пазарната икономика, тогава да, въпросът за борсовите уволнения започва и завършва с Борсата. Но ако допуснем, че конкурентната икономика би могла да се отърве от „финансовия си недостатък“, дали тогава би станала по-добродетелна? Към това заключение ни насочват речите на политиците, тоест, че социалната бруталност на пазара е следствие от някаква икономическа неуредица или патология, която, разбира се, всички биха искали да е временна.

*Експерт към синдикални организации.

Във Франция малко над 600 предприятия се котират на първичния и вторичния пазар. Големите корпорации на борсовия индекс CAC-40 (40-те най-големи компании на френската борса) наемат близо 1800 хиляди души (35% от служителите им по света), което прави 11% от конкурентния сектор във Франция. В такъв случай какво се има предвид под борсови уволнения? Какво би могло да бъде определението, позволяващо на законодателя да изработи закон, който да ги забранява? Нека на първо време рискуваме със следната формулировка: „Да се прилага единствено за уволненията, извършвани при реорганизации, целящи да се подобрят резултатите и котирането на акциите“. Най-чистият пример за борсови уволнения! Ако обаче леко изместим фокуса, терминът би могъл да обхваща също уволненията поради стратегически реорганизации (преустановяване на една дейност, нови промишлени решения) с цел съкращаване на разходите, което се отразява на курса на акциите, тъй като търсенето им на пазара се подновява. Само по себе си това определение вече обхваща множество типични случаи – от закриването на западаща дейност (като производството на остарели телевизори) до ограничаването на активността на по-слабо конкурентни предприятия (например, изтичащи лицензи и разработване на генерични лекарства във фармацията). Дали са борсови уволнения? Може би, доколкото има връзка между икономическата мярка и последвалите уволнения. Веднага се вижда обаче, че те не произтичат единствено от алчността на акционерите-рентиери. И въпросът дали решението е продиктувано от курса на Борсата, или от предизвикателствата на конкуренцията в индустрията, увисва като този за яйцето и кокошката.

Разглеждането на уволненията единствено като резултат от тиранията на пазарите се сблъсква с няколко противоречия. Редица големи предприятия не са котирани на Борсата. Освен това много уволнения в предприятията, подчинени на френското право, са резултат от реорганизация на корпорацията, котирана извън Франция, понякога дори извън Европа. Когато съкращенията на работни места се дължат на сливания и поглъщане на предприятия, крайният интерес на акционерите става ясен. Означава ли това, че действието е имало за цел преди всичко да повиши цената на акциите на Борсата? При реализирането на LBO (*leveraged buy-out*, изкупуване с капитал взет назаем) по определение уволненията нямат никаква пряка връзка с Борсата, тъй като операцията мобилизира частен капитал, не котиран на Борсата (*private equity*). Нима тези уволнения са по-малко скандални?

СВЕЖДАНЕТО на въпроса за икономическите уволнения до борсови инциденти би могло дори да се окаже доста иронично. Да вземем примера с радикалното преустройство, с цел да се повиши курсът на акциите на някое от историческите предприятия на френския капитализъм, заплашено от чуждестранна враждебна оферта за публичен търг (OPA). В сегашната икономическа система става въпрос за възможните средства да се избегне една такава операция и „индустриалната перла“ да се запази в лоното на държавата. Обзалагам се, че тогава някои от сегашните поддръжници на забраната за борсови уволнения не биха надигнали глас. А какво да кажем и за поголовните уволнения в предприятията подизпълнители, понякога твърде далеч от мястото, където се издават заповедите и се решава разпределението на печалбите и не се държи сметка, че се задушават доставчиците? Къде в този типичен пример би следвало да се постави границата на клеймото „борсови“, прикачено на съкращенията на работни места?

Друг типичен пример. Загрижена за намаляването на експлотационните си разходи, компанията „Карфур“ се хвърли да завоюва централните части на градовете с по-малки магазини „Карфур Маркет“. Така „Карфур“ участва в преустройството на пазара и още повече дестабилизира кварталните бакалии. Какви са последствията? Независимите магазини затварят, а персоналът им е съкратен по икономически причини. В тесен смисъл, става въпрос за борсови уволнения – влизането на мастодонта „Карфур“ в централните градски части е следствие от опита на двамата основни акционери – компанията „Моет Хенеси – Луи Вуитон“ (LVMH) на Бернар Арно и „Колони кепитъл“, да разширят пазарните си дялове и да подобрят резултатите си. Неочаквано развитие – уволнението на трима служители в месарницата „Беноа и синове“ срещу кметството, би отговаряло на определението за борсови уволнения... Но няма да засегне компанията, която всъщност е отговорна за това. Какво би направил законодателят? Или още по-лошо – „Льоклер“ и „Систем Ю“ правят същото, но не са котирани на Борсата. Кой би могъл да различи кое уволнение е борсово и кое не?

Тази формула определено не работи. И затова си има причини. Между защитата на акциите, нивото на изплащаните дивиденти, процента на печалбата, запазването на пазарните дялове, конкуренцията на цените и понякога простата необходимост да се прехвърлят разходите за заплати към маркетинга, не съществува никаква Велика китайска стена. Не са от едната страна порочните финанси, а от другата добродетелите на конкуренцията. Става въпрос за една икономика, доминирана от конкуренцията, за битка между компаниите за подялба на пазарите и добавената стойност.

Уволненията, които едностранно биха довели до задоволителни борсови печалби, представляват съвсем малка част от всички съкращения на работни места по икономически причини. Без дори да споменаваме т.нар. гъвкавост на труда, срочните трудови договори или временните назначения за заместване. Решаването на въпроса за уволненията трябва да започне с разглеждане на положението на трудещите се, и то на всички трудещи се, вместо да се чертаят академични типологии. И веднага изскача въпросът защо заложниците на системата плащат и социалната цена? Били те служители на „Тотал“ (френско дружество, котирано на Борсата), на „Арселор Митал“ (индийско), на Спестовната каса (френско дружество, некотирано на Борсата), на „Вистеон“ (котирано, но подизпълнител на „Рено“ и ПСА „Пежо Ситроен“) или на месарницата „Беноа и синове“!

Единственият начин да не спасяваме едните за сметка на другите, е да се гарантират заплатите и статутът на всички до настаняването им на нова работа чрез система за защита на професионалното развитие, обвързана с резултатност, за сметка на конкурентния сектор... а не на общността. С един универсален принцип – работещите, създаващи богатствата, да не плащат сметката на борбата за разпределението им, която компаниите водят на техен гръб. По същия начин при икономическите уволнения, трябва да се работи по системата „Замърсителят плаща“, приложена на нивото на целия конкурентен сектор (1). Тъй като става въпрос за създаването на закони, защо да не се помисли за закон, който да предпазва всички работещи, засегнати от икономически уволнения, без ограничения за броя на съкратените работни места или големината на предприятието?

Понякога разобличаването на борсовите уволнения работи с грешна радикалност и заобикаля главната причина. Решенията, които не взимат предвид глобалността на проблема и невидимата ръка на търговската конкуренция, в крайна сметка все едно заявяват: „Да живеят неборсовите уволнения!“

(1) Laurent Garrouste, Michel Husson, Claude Jacquin et Henri Wilno, *Supprimer les licenciements* (Да спрем уволненията), Syllepse, Париж, 2006.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

(От стр. 2)

Европейска централна банка) вицепремиерът в подалото оставка правителство на Георгиос Папандреу зачеркна 210 бюджетни глави на Министерството на здравеопазването. По същия начин той реши съдбата на много структури (големи и малки) и програми за бездомните. Направи го без преценка за качеството им, като постави в опасност работата на наистина полезни, в много случаи незаменими екипи (в рамките на Общогръцката федерация на болестта „Алцхаймер“, например). По такъв начин намесата на транснационални сили, които поне от тридесет години желаят да разтурят социалната държава, се поема от националния елит, който отдавна се обогатява от неефикасната и корумпирана клиентелистка система.

И като капак на всичко се отправят обиди в името на пуританския морал – че гърците по подобие на своите ръководители са виновни, и отговорността за кризата се прехвърля върху населението. Начинът на действие е класически – достатъчно е да бъдат заклеймени някои социални групи, след което да бъдат подхвърлени на народното отмъщение. На прицел са, без каквито и да било нюанси, всички служители, лекари и търговци, подозирани, че са фалшифицирали отчетите си пред данъчните служби. Населението обаче знае къде се корени проблемът – преди всичко в *системата и в управляващите,* но не знае какво да прави.

Корупцията и клиентелизмът имат дълбоки исторически корени. Гърция никога не е била модерна държава с независими граждани, с относително самостоятелна бюрокрация, неподвластна на частни интереси. Като периферна страна в международната система, чиито институции са внесени и наложени отвън, от чужди сили, след обявяването на нейната независимост през 1830 г. (8), тя постоянно е била зависима от съотношението на международните сили и беше интегрирана в капиталистическата икономика в позиция на зависимост. Тази нейна съдба ѝ отрежда от самото начало един изкуствено присаден политически модел в едно традиционно и разпокъсано общество, структурирано върху предаността към голямото семейство, към селището и ценностите на общността. Днес, както и вчера, системата ѝ е авторитарна и централизирана, невъзприемчива към разделението на властите и към исканията за местна автономия или към по-истинска демокрация (9). При тези дадености клиентелизмът и корупцията намират благодатна почва за своето увековечаване. Те обслужват интересите на елитите и затвърждават господството им. А гражданите понасят това положение, към което са се приспособили.

Критични към себе си и към страната си, но горди, гърците никога не са били наивни. Но са безпомощни. Какъв обществен модел би могло да си представи това общество, което до този момент, по думите на Корнелиус Касториадис, е било *крайно неспособно да образува една политическа общност* (10)? Иска ли то *да се върне във времето преди кризата, когато се живееше в лъжа*, признава с ирония Лаинас. Шокът е прекалено силен и за голямо учудване ефектът му се проявява в призиви за ред и авторитарност. Благоприятните сондажи за новото гръцко правителство на бившия управител на гръцката национална банка Лукас Пападемос, назначен за министър-председател на мястото на Папандреу, показват, че сред част от населението преобладава разбирането, че е по-добре на власт да са технократи, отколкото опозорената политическа класа. Това обаче не е израз на съгласие с програма за строги ограничения, а по-скоро желание да се отгърне страницата. Изразът *podestá forestiero* (11), използван от Марио Монти, преди да бъде назначен за премиер на Италия, за някои е знак за честно и компетентно правителство, което ще работи за интересите на страната.

Но дали ще е така? Има всички основания за съмнение. След като повярваха, че са се отървали от управниците си, гърците рискуват в бъдеще да не знаят срещу кого да се бунтуват. *Няма противник*, отбелязва Лаинас. *Абстрактно правителство, това е тяхната сила. FESF* (12)! *Противникът може да е абстрактен, но нещастието е реално. Те ти откраднат живота. Те те лишават от бъдеще*.

Ноел Бюржи

(8) След войната за независимост (1821- 1830) Лондонският договор от 1832 г. налага монархическа форма на управление на Гърция. Отто фон Вителсбах, принц на Бавария, е първият избран крал (с името Отон I) от великите европейски сили (Франция, Русия, Великобритания). Те присъстват като постоянна сила, готова да се намеси.

(9) Nicos P. Mouzelis, *Modern Greece: Facets of Underdevelopment* (Модерна Гърция: Свидетелства за изостаналост), Macmillan, Лондон, 1978.

(10) Cornelius Castoriadis, „Nous sommes responsables de notre histoire“ (Ние сме отговорни за историята си), публикувано в *Le Mouvement grec pour la démocratie directe, Lieux communs*, 2011.

(11) Mario Monti, „Il podestà forestiero“ (Чужда власт), *Corriere della Sera*, Милано, 7 август 2011.

(12) FESF - Fonds européen de stabilité financière (Фонд за европейска финансова стабилност).

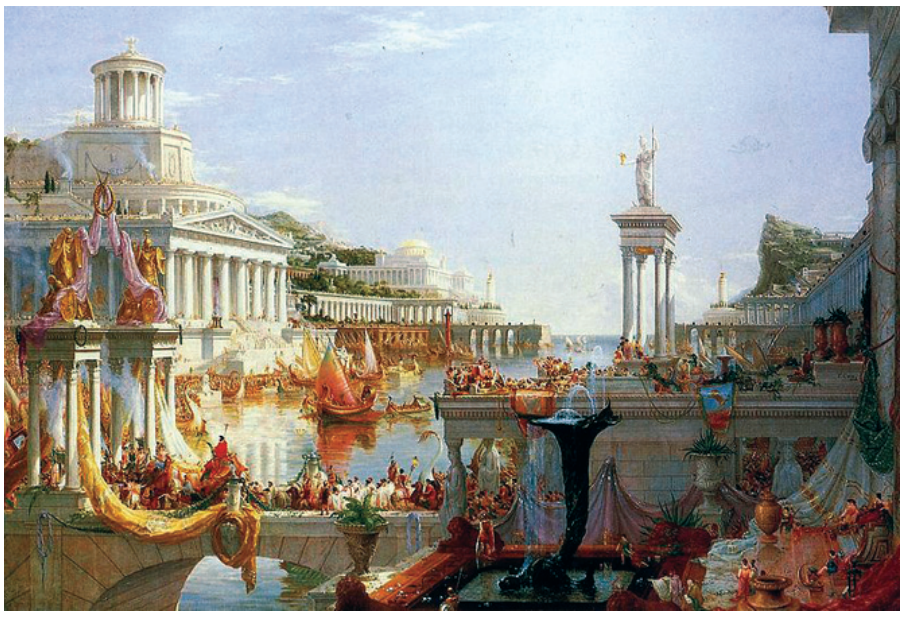
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

От Рим до Константинопол - какво можем да научим

В момент когато националните държавите се превиват под натиска на пазара, а геополитическата конфигурация, наследена след войната се разклаща, управляващите мечтаят за стабилност. Формите на управление установени от империите очароват с устойчивостта си спрямо обратите на историята, с гъвкавостта си и способността си да обединяват различни народи. На какво можем да научим от тях?

Джейн Бурбанк и Фредерик Купър*

Картините са от цикъла „ПЪТЯТ НА ИМПЕРИЯТА“ на американския художник Томас Коул (1801 - 1848).

ЗАЩО се интересуваме от понятието империя? Не живеем ли в свят на национални държави, като членуващите в ООН, с техните знамена, пощенски марки и институции?

Да, но като сравняваме „ерата на националната държава“ с дълголетието на Османската империя (шестстотин години) или с поредицата китайски династии в продължение на хилядолетия, тя би ни изглеждала като преходна аномалия в историята на човечеството. Още повече че много от последните конфликти в Руанда, Ирак, Афганистан, в бивша Югославия, в Шри Ланка, в Кавказ, в Израел и т.н. се обясняват със затруднението да се намерят нови форми на организация след 1918, 1945 или след 1989 г, които да заместят империите.

Никой няма предвид да тъгуваме по империята – изгубеният свят на Британска Индия или на Френски Индокитай не изяснява нашите модерни политически разсъждения. Системното прибягване до термините „империя“ или „колониализъм“ – често незадоволителни обобщения, предназначени да поставят под съмнение някоя американска, френска или друга интервенция – не допринася за анализа на съвременната геополитика. Изучаването на империите, древни или съвременни, все пак позволява да разкрием корените на съвременния свят и да задълбочим нашето разбиране за начините на организация на политическата власт вчера, днес и защо не и утре.

Схващането за националната държава почива върху една илюзия за хомогенност – един народ, една територия, едно правителство. Империите се раждат от пространственото увеличаване на властта и се основават на многообразието – те управляват различните народи по различни начини и са подложени на двойно напрежение. От една страна, желанието на политическите управници да увеличат своя териториален контрол в контекст, в който народите преживяват различни социокултурни реалности, подхранва експанзионизма. От друга страна, фактът, че империята поглъща различни народи, поражда у някои от нейните съставни елементи желанието да се откъснат. Тази ситуация обяснява защо империите са дълготрайни, търпят разцепление, трансформират се и рухват. *(вж. карето на стр. 5)*

„Царете на бушмените“

НАБОРЪТ от методи за управление от разстояние на различни човешки групи се оказва особено богат. Някои империи са усъвършенствали стратегии, заимствани от техни предшественици или съперници. Османците са успели да смесят турски, византийски, арабски, монголски и персийски традиции. За да управляват своята многоверска империя, те са разчитали на елитите на всяка религиозна общност, без да се опитват да ги асимилират или да ги унищожат. В течение на вековете Британската империя се е сдобила с толкова различни средства за управление, колкото са територите, над които е трябвало да царува – доминиони, колонии и т.н. Специален орган е управлявал Индия, прикрит протекторат контролирал съдбата на Египет и „империализма на свободния обмен“ е разширявал своите зони на влияние. Империя с такова изобилие от инструменти е можела да смени тактиката според случая, без да бъде принудена да асимилира или да управлява всичките си територии чрез същите механизми.

Наблюдават се много основни схеми – разнородни, но повтарящи се – в начините на управление на различните народи. В някои империи „политиката на различието“ се състояла в признаването на множество народи и на техните обичаи и традиции. Други са очертавали ясна граница между местните и външните елементи, смятани за „варвари“. Управниците на монголските империи през XIII и XIV век са схващали разликите като нормални и благотворни. Те не спират влиянието на будизма, конфуцианството, таоизма и исляма, както и на изкуствата и науките на арабската, персийската и китайската цивилизации. Рим обаче се е стремял към еднородност, основана на собствената му култура, безспорно синкретична, но въпреки това разпознаваема, разчитал е на притегателната сила, която е имало придобиването на римско гражданство и по-късно – на християнството, превърнало се в държавна религия.

Империите произхождат от тези две тенденции, като понякога ги съчетават (както в случая с Османската и Руската империя). В Африка европейските сили от XIX и XX век са се двоумили между асимилационния подход, мотивиран от убеждението за превъзходство на западната цивилизация, и формите на непряко управление, които се облягат на елитите на завладените общности.

„Цивилизаторската мисия“, която европейците смятали за свое призвание, понякога влизала в противоречие с общоприетите в съответната епоха расови теории. Независимо каква е била представата, която си изграждали за „другите“ и културата им, завоевателите никога не успявали да управляват империите си съвсем сами. Винаги са използвали знанията, уменията и авторитетите на обществата, над които са властвали, като са се опирали на посредници – представители на местния елит, склонни да се възползват от някаква форма на сътрудничество, на социално изолирани в миналото личности, които намирали изгода в това да служат на победилата власт. Във всички случаи те се възползвали от техните социални мрежи, за да осигурят ефикасно сътрудничество.

Една друга стратегия действа в обратна посока – тя поставя във властова позиция роби или хора, откъснати от родната си общност, напълно зависими от господарите на империята по отношение на собственото си благоденствие и оцеляване. Методът доказва своята ефикасност при халифата на Абасидите, а след това при османците. Така най-високопоставените управници са отделяни от семейството им на много ранна възраст и са отглеждани при султана.

Според теорията европейските империи са изоставили методите на предоставяне на лична власт в полза на бюрократичните структури. В действителност сред необятните африкански простори администраторите често се смятали за „царе на бушмените“. Бюрократите са търсели помощта на обичайните управители, надзиратели и преводачи, които са се опитвали да извлекат полза от своята позиция.

Посредниците във всички времена са били колкото опасни, толкова и нужни. Всички местни елити или функционери от по-нисш ранг в един или друг момент са се поддавали на желанието да завземат властта.

Така изясняването на ролята на посредниците очертава вертикалните отношения вътре във властовата структура между управляващи, посредници и субекти. Изследването на това отношение днес често е пренебрегвано в полза на един по-хоризонтален подход, основан на етническо или класово родство.

Политическото въображение (нито безпределно, нито сковано) на градителите на империята и на местните елити е друг важен елемент от действията и успеха им. Например, римският император Константин и по-късно пророкът Мохамед са възприели монотеизма, който им е предоставил мощния модел „Една империя – един бог – един император“. Избор, който все пак води до разцепление, щом се появява схващането, че императорът не е легитимен пазител на истинската вяра.

Империите са правили опит да обезпечат справедливостта и морала – желание, което понякога се е обръщало срещу тях. Имам предвид Бартоломе де лас Касас, защитник на местното население в Америка през XVI век (1), движенията за освобождение на робите в Британската империя през XIX век или народите в Азия и Африка, които си присвояват „цивилизаторската мисия“ на Франция, за да покажат, че демокрацията не трябва да бъде привилегия на един-единствен континент.

Понятието за „траектория“, приложено към империите, позволява да се анализират трансформаците и взаимодействията им по различен от обичайната тавтология начин, т.е. историята като поредица от отделни епохи. Това, което от XV век нататък понякога се нарича „европейска експанзия“, не е резултат на инстинкт, присъщ на народите от континента, а по-скоро следствие на една специфична ситуация.

Османската империя, по-голяма, по-мощна и по-интегрирана в сравнение с накъсаните политически единици в Западна Европа, представлявала сериозна пречка за търговията с Китай и Югоизточна Азия, чиито безбройни богатства са събуждали апетитите. Кралете на Испания и Португалия и по-късно на Великобритания и на Обединените провинции (днешна Холандия) непрестанно са търсили начини да заобиколят територите под османско владичество и да ги освободят от зависимостта им спрямо магнатите на собствената им държава. Една от неочакваните последици на това явление била свързването на народите от двете страни на Атлантика, когато Христофор Колумб, плавайки на запад, за да достигне Азия, случайно открива Америка.

Национални държави и етническо прочистване

ДРУГИ критични събития в световната история изглеждат различно, когато се изучават от гледна точка на отношенията между империите, например европейските и американските революции от XVIII и XIX век. Преди да се превърнат в опити за отделяне от империята, революциите във френската колония Сан Доминго (днешно Хаити), в Северна Америка (под британско владичество) и в Южна Америка (под испанско владичество) са били вътрешни конфликти на империята.

Когато разглеждаме днес променливата съдба на режимите, които бележат XIX век и първата половина на XX век, откриваме

Професори по история в университета в Ню Йорк, автори на *Империи. От Древен Китай до днес*, Payot, Париж, 2011.

(1) Испанец от доминиканския орден (1474-1566). Той като критикува положението на индианците в колониите на испанската корона, той е обвинен, че иска да увековечи имперската власт като й даде „човешко лице“.

В МНОГООБРАЗИЕТО

от империите, за да разбираме по-добре света

свят, разтърсен от новите империалистически проекти на Германия, Япония или на Съветския съюз и от мобилизацията на ресурси и народи на други имперски сили, които се противопоставят на тези амбиции. В средата на XX век преходът от империя към национални държави съвсем не е очевиден. Смесеното население в Южна Европа, преживяло множество режими, включително османското господство и царуването на Хабсбургите, бяха подложени много пъти на етническо прочистване под претекст на всяка нация да се даде собствена държава. Точно такъв е случаят на Балканите по време на войните през 1870 г. и 1912-1913 г., както и след Първата световна война, при разпадането на победените империи. И после пак, след Втората световна война, когато германци, украинци или поляци бяха изселени от някои територии. Въпреки това държавата и нацията не съвпадат и през 90-те години Балканският регион отново се превръща в сцена на „етнически прочиствания“. Руандският геноцид през 1994 г. също трябва да бъде разглеждан като резултат на един следимперски опит да се създаде обединен народ, който да се самоуправлява. Близкият изток още не се е възстановил от разпадането на Османската империя след Първата световна война – два национализма си оспорват територията в Израел и Палестина.

Траекториите на отделните империи са оформили по-голямата част от днешните велики сили. Поради възхода на други сили Китай например е в сянка през XIX - XX век, но това представлява сравнително кратък интервал в двехилядната история на имперската династия. По време на републиката (1911-1937) и комунистическия период управляващите не поставят под въпрос границите, установени през XIII век от династията Юан, а след това, между XVII и XX век, от династията Цин. Настоящите китайски управници се позовават на драго сърце на старите династии и имперските им традиции.

Наскоро Китай преобърна ролята, която определяше отношенията му със Запада. Освен коприната и порцелана, той вече изнася индустриални продукти и се радва на колосален положителен търговски баланс. Той стана заемодател на САЩ и Европа. Исканията за независимост в Тибет и сепаратистките импулси в турскоговорящия мюсюлмански регион Синдзян (2) препращат към класически за Китайската империя явления – както в миналото, управляващите трябва да контролират икономическите магнати и да управляват различни народи. Режимът трябва да почерпи от имперския си опит, за да отговори на тези предизвикателства и да заеме мястото си.

Създаването и разпадането на СССР може да се анализира, като се изходи от същия интерпретативен модел. Стратегията на Москва за насърчаване на националните републики, управлявани от местните комунисти посредници, показа пътя към разпадането на блока и към един общ език, който улеснява преговорите, водени от новите държави. Най-голямата държава от следсъветската епоха – Руската федерация, е недвусмислено мултиетническа. Конституцията от 1993 г. предложи на всяка от републиките правото да избере свой официален език, като определи руския като *езика на цялата Руска федерация*.

След кратка пауза Владимир Путин и протежетата му възродиха практиките, наследени от руските царе. Докато те завързваха отново връзки с индустриалните магнати, затягаха контрола върху религиозните институции, обуздаваха пресата, нагласяваха изборния процес, за да улеснят появата на една „суверенна демокрация“ в служба на една-единствена партия, осигуряваха си предаността на губернаторите на федерацията и даваха в същото време някои предимства на руските националисти, възникнаха отново териториалните конфликти по границите на страната, и Руската империя се възроди при един нов поврат в евроазиатското пространство.

От Карл Велики до Европейския съюз

Днес Европейският съюз е най-новаторската от великите сили. Борбите за Европа или срещу нея бележат вековете от епохата на Карл Велики до Адолф Хитлер, като се мине през Карл V и Наполеон I. Едва след катастрофата на Втората световна война и загубата на колониите европейските империи окончателно сложиха край на непрестанната конкуренция по между си. До 60-те години на XX век Франция и Обединеното кралство въпреки всичко се опитаха да преустроят империите си, за да ги направят по-легитимни и по-продуктивни. Отстранени от имперската игра, Германия и Япония успяха да процъфтят като национални държави, което не съумяха да направят по-рано.

От 50-те до 90-те години европейските държави, освободени от бремето на империите си, се посветиха основно на формирането на съюзи помежду си. Така те поставиха основите на една конфедерация, която функционираше резултатно, докато амбициите се свеждаха до администрацията и регулацията. Ако човек наблюдава изоставен граничен пост на границата, в защита на която са загинали милиони хора, вероятно ще възприеме създаването на Шенгенското пространство като напредък. Един от основните белези на държавността – контролът на границите, е пренесен на континенталните граници. (3) От войнствени амбиции, целящи създаването на империи, през появата на национални държави без колонии, до проектите за оформяне на конфедерация от държави – така европейското развитие показва колко е сложно да се организират суверенни държави. То разкрива също, че националната концепция за държавата се е освободила неотдавна от имперския модел.

След 11 септември 2001 г. известни експерти прибягнаха до най-святото на „Американската империя“ – било за да осъдят арогантната ѝ външна политика, било, обратното, за да възхвалят усилията ѝ в полза на мира и демокрацията. Единственият истински важен въпрос обаче е свързан с репертоара от имперски стратегии на властта със седалище във Вашингтон. През целия XX век САЩ използваха силата, престъпиха суверенитета на много държави и окупираха територии, макар че рядко създаваха колонии.

Американският патриотизъм произхожда от една имперска политика. Още през 1776 г. Томас Джеферсън заявява, че провинциите, които се бунтуват срещу Британската корона, ще положат началото на една *Империя на свободата*. Системата, която възниква, се основава на принцип, подобен на римската политика за различията. Той утвърждава равенството и правото на собственост за гражданите, като изключва индианците и робите. Като се прилага на целия континент, този принцип позволява на американците с европейско родословие да съсредоточат в ръцете си повечето ресурси. След като се препъват известно време в проблема за робството, управляващите се озовават в достатъчно силна позиция, за да решат как и кога да се намесват в останалия свят.

Формата империя е съществувала едновременно и често в конфликт с други форми на управление. Империите са имали способността да улесняват, но и да пречат на движението на блага, капитали, хора и идеи. Повечето се появяват вследствие на насилствени процеси и завоеванието често предшества експлоатацията, като се провежда насилствена и унизителна културна асимилация. Те са дали облик на могъщи политически системи, но са предизвикали огромно човешко страдание. Въпреки това идеята за нация, развита в имперски контекст, не е доказала своята ефикасност, както свидетелстват неразрешените конфликти в Близкия изток и в много африкански региони.

Няколко исторически примера

От Рим до Британската корона, като се мине през иберийските отвъдморски територии, френските колонии и германския Райх, европейските империи допринесоха за оформянето на облика на света. Те не бяха единствените.

Китайските империи

Империите, изградени около днешен Китай, се следват повече от две хилядолетия, като кризи и разцепления се редуват с периоди на неоспоримо надмощие. Последната династия Цин, основана през 1644 г., се разпада през 1911 г. с провъзгласяването на републиката от Сун Ятсен.

Арабско-мюсюлмански империи

След смъртта на пророка Мохамед през 632 г. арабите завладяват огромни територии от Южна Франция до Индия. Раждат се две империи – империята на Умаядите със столица Дамаск, която просъществува до 750 г., след това империята на Абасидите със столица Багдад, която преживява своя апогей през IX век, преди да започне да залязва и да се раздробява, разпада се окончателно през 1258 г. със завземането на Багдад от монголците.

Монголски империи

През XIII век монголците, като следват Чингис хан, построяват най-голямата империя в историята. Военните и политическите технологии на тези номади им позволяват да завладеят и да присъединят различни общества. Въпреки че империите им се разпокъсват след няколко поколения, монголските стратегии за управление са повлияли редица евроазиатски империи.

Османска империя

Изградена от турскоговоряща династия, тази мюсюлманска империя е основната европейска сила през XV и XVI век. Окончателният ѝ упадък настъпва с поражението ѝ през Първата световна война и с разпределянето на територията ѝ. Мустафа Кемал Ататюрк успява да изгради Турската република върху част от територията ѝ.

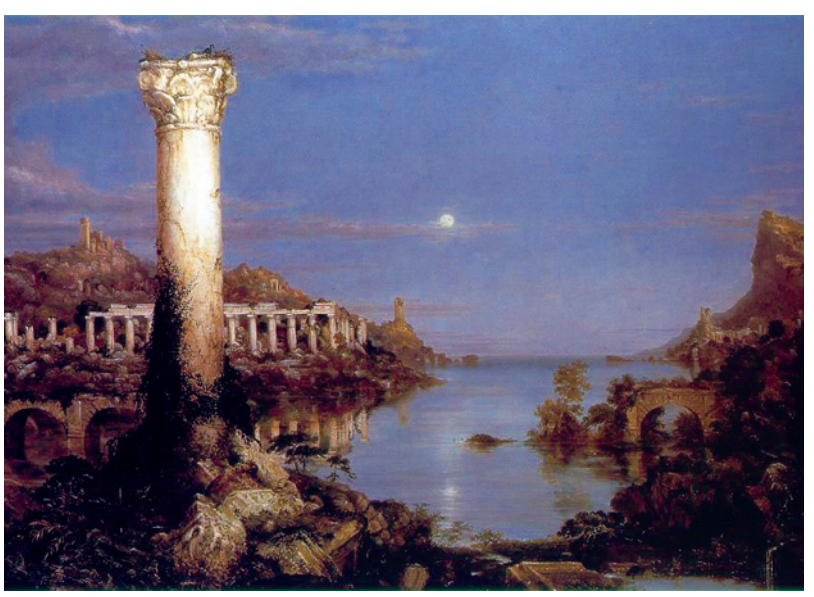
Други форми на суверенитет

Днес се намираме на стръмните пътеки, които водят към „следимперията“, наред една илюзия, че суверенните държави са равни... която обаче не успява да прикрие неравенствата между тях. Да се разсъждава за империята, не означава да се възродят отминали светове. По-скоро става дума да се вземе предвид многообразието от форми за упражняване на властта върху дадено пространство. Ако съумеем да си представим историята не само като неумолим преход от империя към национална държава, може би ще успеем да разберем бъдещето от една по-широка гледна точка. И да си представим други форми на суверенитет, които отговарят по-добре на един свят, характеризиран едновременно от неравенството и многообразието.

(2) Вж. Martine Bulard, „Когато температурата се покачваше в китайския дивз запад“, *Le Monde diplomatique*, август 2009.

(3) Вж. Alain Morice et Claire Rodier „Как Европейският съюз впримчи своите съседи“, *Le Monde diplomatique*, юни 2010

Le Monde diplomatique
Превод Зорница Павлова

МАРШИРУВАЩИ ВОЙНИЦИ И НАРОДЕН ГНЯВ

Геополитически сътресения в Близкия

Продължаващите и днес протести в Египет, Сирия, Йемен и Бахрейн, както и в други арабски държави, потвърждават, че бунтовете, които възпламениха региона преди година, изобщо не са затихнали. Не трябва да се забравя обаче, че става въпрос не само за демократизацията, но и за ролята на този регион, разкъсван от множество конфликти, в световната геополитика.

Ален Греш

ALA EBTEKAR. – „Възнесение“, 2007

Лъвът не обича натрапници в бърлогата си. Лъвът не обича да отвличат малките му през нощта. Лъвът никога няма да го позволи. Никой не трябва да влиза в бърлогата на лъва. Но кои са „натрапниците“? Разбира се, войниците от Международните сили за подпомагане на сигурността (МСПС), които нахлуват в домовете на обикновените хора и задържат заподозрените. Мъжът, които произнася тази реч под аплодисментите на хората в залата, изобщо не прилича на див звяр. През 2001 г. афганистанският президент Хамид Карзай дойде на власт с помощта на САЩ и оцеля благодарение на тях. През август 2009 г. той фалшифицира резултатите от президентските избори с одобрението на „международната общност“ (1). Чрез подобно националистическо говорене той подготвя обстановката за след 2014 г., когато основната част от американските войски и заместващите ги ще напуснат страната. И все пак е малко вероятно това шарлатанство да го спаси от съдбата, която застига всички сътрудници на чужди сили.

В същото време САЩ осъществяват една от най-сложните в историята си операции по изтегляне на оборудване (и войски). В края на годината в Ирак ще останат само няколкостотин съветници. До последния момент Вашингтон се опитваше да убеди Багдад да позволи на няколко десетки хиляди войници да останат, но отказът на народа беше толкова категоричен, че дори политическите сили, приближени до НАТО, отхвърлиха това искане.

САЩ ще оставят след себе си освободен от диктатора Ирак, който обаче трудно ще се превърне в модел за подражание за един демократичен Близък изток – опустошена и разделена страна, разбита държава, десетки хиляди вдовици и сираци, изчезнали и осакатени, засилена религиозност, все още активна съпротива на „Ал Кайда“, която не съществуваше през 2003 г. при нахлуването в страната. Но нито един американски ръководител няма да бъде изправен пред Международния наказателен съд (МНС) за всички тези престъпления.

Парадоксалното е и това, че макар и свързано със САЩ, багдадското правителство поддържа най-сърдечни отношения с могъщия си ирански съсед. Както в Афганистан, така и в Ирак, се потвърди отказът на народите да бъдат управлявани от чужденци. Невъзможно е връщането към колониалния период. Тези два провала на САЩ онагледяват относителното отслабване на влиянието им в Близкия изток, което беше потвърдено от арабските революции, падането на режима на Зин ал Абидин бен Али в Тунис и преди всичко на режима на Хосни Мубарак – протежето им в Египет и основа на стратегията им в региона.

Това отдръпване принуждава местните актьори да изпълняват по-активна роля в тази несигурна и бързо променяща се среда. Доскоро Близкият изток беше разделен на две – т.нар. лагер на „съпротивата“, съставен от Иран, Сирия и съюзниците им от палестинската организация „Хамас“ и ливанската „Хизбула“, и прозападния лагер, в който доминират Египет и Саудитска Арабия. Отначало превес имаше първият. Бунтовете свалиха два прозападни режима, а именно туниския и египетския, и разклатиха тези в Бахрейн и Йемен. Йордания и Мароко също бяха принудени да поемат по пътя на промените, докато в Бейрут напълно законно беше установено управление, доминирано от „Хизбула“ и християнските ѝ съюзници от Свободното патриотично движение на генерал Мишел Аун.

Неспокойна от „слабостта“ на Вашингтон, който беше изоставил старите си приятели, и ужасена от възможността революциите да се разраснат, Саудитска Арабия изостави относителната си пасивност и се хвърли в битката. Първо, в началото на 2011 г., само за няколко седмици раздаде 214 милиарда долара (колкото дълга на Португалия) на собствените си граждани, за да заглуши протестите, които се надигаха не само сред шиитското малцинство, но и сред младежите, изразяващи недоволството си в блоговете и в социалните мрежи (висшистите бяха 18% от безработните през 2000 г., и 44% през 2009 г. [2]). Откриването на 60 хиляди работни места във вътрешното министерство беше предупреждение към вироглавите. След това, въпреки географското им разположение, предложи включването на Йордания и Мароко в Съвета за сътрудничество в Персийския залив (ССПЗ) (3) и финансира тези монархии, както и новата власт в Египет, за да го задържи „в общия лагер“.

И накрая Рияд поведе войските на ССПЗ, които нахлуха в Бахрейн в средата на март т.г., за да смажат демократичния бунт и еретичните искания за конституционна монархия, с което влоши и без това обтегнатите отношения между шиитите и сунитите в целия регион. Като пренебрегна задръжките на САЩ, това нахлуване беше извършено под претекст да се спре „иранската заплаха“, която притеснява ръководителите от Персийския залив много повече от израелската.

Съмнения относно Иран... още през 1984 г.

ОЩЕ ПРЕДИ иранската революция през 1979 г., Иран и Саудитска Арабия си съперничеха, макар и двете държави да бяха съюзници на САЩ. Призивът на аятолах Рухолах Хомейни за сваляне на саудитската династия и подкрепата на последната за иракската агресия срещу Иран по време на войната от 1980-1988 г. сериозно влошиха отношенията им, но през 90-те години на XX в. ситуацията се поуспокои. Американското нахлуване в Ирак през 2003 г., установяването в Багдад на правителство, смятано за шиитско, следователно близко до Техеран, засилването на влиянието на Иран в региона и протестите в Бахрейн подновиха съперничеството между двете сили в Персийския залив, което изкристализира по време на събитията в Сирия.

Решението на Арабската лига от ноември т.г. Дамаск да бъде изключен беше аплодирано както във Вашингтон, така и в европейските столици. Порицавана отдавна заради пасивността си, най-накрая Лигата предприе действия в защита на човешките права не само на думи. Това че саудитската монархия, чийто нов наследник принц Найеф бин Абдул Азиз, влиятелен вътрешен министър още от 1975 г., поднови дейността на религиозната полиция, гласува текста срещу Дамаск, изобщо не притеснява еуфоричните наблюдатели. Нито пък вотът на династията в Бахрейн, която арестува и измъчва противниците си, или този на суданския президент, преследван от МНС по обвинения в извършването на престъпления срещу човечеството, военни престъпления и геноцид. Лигата сякаш се е присъединила към „арабската пролет“.

Освен ако, както предполага ливанският интелектуалец Асад Абу Халил (4), *мотивите на Арабската лига не са свързани с трудното положение, в което се намират арабските бунтове. Те следват дадените от САЩ инструкции. Обясняват се и с нарастващите амбиции на емирството Катар, което иска да докаже на Вашингтон, че може да бъде също толкова покорно и лоялно на американските империалистически интереси, колкото Саудитска Арабия и Йордания, и така да убеди САЩ (както и Израел), че може да им бъде полезно. Арабската лига показа, че не ѝ се позволява да играе някаква роля, освен ако не следва стриктно американските решения. При това положение*, заключава той, *по-добре е да не играе никаква роля*.

В Близкия изток е поставено на карта не само бъдещето на демокрацията, но и независимостта на целия регион. Без да споделяме възгледите му, трябва да отбележим изказванията на влиятелния египетски коментатор Мохамед Хасанейн Хейкал, бивш съветник на Гамал Абдел Насър, който говори за нови споразумения „Сайкс-Пико“ (5) за поделяне на региона между западните сили (6), без обаче да споменава, че Израел продължава да мачка палестинците, което никога не доведе до сериозна ответна реакция от страна на Арабската лига. Тази тъмна страна обяснява, без обаче да я оправдава, подкрепата, която „Хизбула“ оказва на сирийския режим, който по думите на главния му секретар Хасан Насралах е *необходимо условие, за да просъществува палестинската кауза* (7).

В Сирия властта реши, че грубата сила е единственият отговор на „чуждестранния заговор“. Тя хвърли армията и милициите си в боя, без да подбира средствата – от мъченията и масовите арести до убийствата. Може да разчита донякъде на помощта на алауитите и на други малцинствени групи, като християните, друзите и т.н., и дори и на сунитската общност, както показват манифестациите в подкрепа на президента Башар ал Асад, които никога не бяха отразени от западните телевизии, нито от „Ал Джазира“. Напълно реални са рисковете от избухването на гражданска война на религиозна основа, макар че режимът ги използва като коз за своята легитимност. Този риск безпокои съседите ѝ и на първо място Анкара.

Турция, която има обща граница със Сирия с дължина от близо 850 километра, се опита на първо време да накара Ал Асад да започне реформи. Упоритият му отказ обаче принуди министър-председателят Реджеп Таийп Ердоган да се присъедини към враждебния на властта в Дамаск лагер. Член на НАТО, Турция се опитва да балансира между желанието си строго да осъди израелската политика, собствената си засилваща се популярност в Близкия изток, която засенчи тази на Иран, и страха си да не би Сирия да се противопостави, като отново размаха кюрдската карта, както се случи през 90-те години на XX в., подкрепяйки Кюрдската работническа партия (ПКК) (8). Анкара се съгласи на нейна територия да се разположат части на Сирийската свободна армия, а в случай на разрастване на конфликта да се определят защитени зони за населението на сирийска територия. Както повечето страни в региона, Турция се опасява от една гражданска война на религиозна основа, която би отключила верижна реакция, би засегнала всички съседи от Ливан до Ирак и би възпламенила целия регион, а това е много по-голям риск от иранската „ядрена заплаха“.

Въпреки страхотния медиен шум, публикуваният през ноември т.г. доклад на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) по никакъв начин не потвърди, че Иран прави атомна бомба – обвинение, отправяно безброй пъти през последните две десетилетия, за първи път на 24 април 1984 г. (9)! – но повдигна въпроси, подхранвани от западните и израелските служби за сигурност, които продължават да отказват да разкрият на МААЕ източниците на тази „информация“. А Техеран въобще не отговори.

Съюз между арабски държави и Израел?

КАКТО отбелязва Хамид Сери от университета във Флорида, тази логика напомня случая Ирак в началото на XXI в. (10). *На 17 март 2003 г., три дни преди началото на войната, в доклад* [на Комисията за контрол, проверка и инспекция

(1) Alissa J. Rubin, „Karzai details vision for long-term partnership with US“ (Подробната визия на Карзай за дългосрочно сътрудничество със САЩ), *International Herald Tribune*, Ньой-сюр-Сен, 16 ноември 2011.

(2) Edit Schlaffer et Ulrich Kropiunigg, „Saudi youth: Unveiling the force for change“ (Младостта на саудитската династия: събуждане на силите за промяна), Center for Strategic and International Studies, Gulf Analysis Paper, Вашингтон, Окръг Колумбия, ноември 2011.

(3) Съставен от шест крайбрежни държави от Арабско-персийския залив: Саудитска Арабия, Бахрейн, Обединените арабски емирства, Кувейт, Оман и Катар.

(4) „Syria and the Arab League II. The motives“ (Сирия и Арабската лига II. Мотивите), Al-Akhbar English, 18 ноември 2011, http://english.al-akhbar.com

(5) Преди края на Първата световна война Франция и Великобритания си поделят Османската империя и арабските провинции. В най-общи линии с тези споразумения са определени днешните граници на региона.

(6) Isandr El-Amrani, „In translation: Muhammad Hassanein Heikal on the „new Sykes-Picot“ (В превод: Мохамед Хасанейн Хейкал за „новите споразумения Сайкс-Пико“), The Arabist, 13 ноември 2011, www.arabist.net

(7) Amal Saad-Ghorayeb, „Why Hezbollah supports the Assad regime“(Защо „Хизбула“ подкрепя режима на Асад), Al-Akhbar English, 5 ноември 2011.

(8) Вж. Уенди Кристианасен, „Турция пред кюрдското предизвикателство“, *Монд дипломатик* в *Дума*, ноември 2011.

(9) Вж. Nima Shirazi, „The phantom menace: Fantasies, falshoods, and fear-mongering about Iran's nuclear program“ (Призрачната заплаха: фантазии, заблуди и паника по отношение на иранската ядрена програма), Wide Asleep in America, 29 декември 2010, www.wideasleeppinamerica.com

izmok

на Обединените нации, ръководена от Ханс Бликс] *се твърдеше, че не са отпаднали обвиненията срещу Ирак, че укрива* оръжия за масово унищожение. Защо тази груба „грешка“? *Проблемът не беше в информацията, а в предпоставките на инспекторите, подвластни на теория, която не можеше да бъде „опровергана“* (...), *тъй като изхождаха от принципа, че не може да се има доверие на Ирак. Тоест, липсата на доказателства не доказваше нищо, тъй като не е възможно да се докаже дали наистина не се крие нещо.*

И така, подобно на Ирак в края на 90-те години на XX в., Иран щеше да бъде обвинен в „злонамереност“ в процес, чиято главна цел не е, както би било легитимно, да се провери иранската ядрена програма, а да се обвинява непрестанно режимът. И да се твърди, че целта му е атомното унищожение на Израел, макар че самият израелски министър на отбраната Ехуд Барак обяснява, че Техеран има много други причини да иска да се сдобие с такава бомба в толкова нестабилен регион (11).

Тогава война ли ни чака? Трудно е да се предскаже, тъй като според всички анализатори последиците от едно нападение срещу Иран ще бъдат катастрофални за целия регион. Но Вашингтон и Тел Авив спечелиха един рунд – изфабрикуваха враг, за да отклонят вниманието от палестинския въпрос и благодарение на този враг да създадат реален съюз между умерените арабски държави и Израел. Това е стара мечта още от 80-те години на XX в. на американския президент Роналд Рейгън – арабите и израелците да се обединят срещу „съветската заплаха“.

Арабските революции прикриха геополитическите измерения на сблъсъците в региона. Процесът на разпадане на Близкия изток и дори на Магреба се забелязваше още преди 2011 г.: гражданска война в Ирак, нестабилност в Кюрдистан, мълчалива гражданска война в Ливан, накъсване на Палестина, независимост на Южен Судан и отцепнически движения в Судан, нестабилност в Сахара, конфликт в Западна Сахара и т.н. Няма никакво съмнение, че една нова регионална война ще попречи на движенията за демократизация и ще хвърли в хаоса един съседен на Европа регион.

(10) Hamid Serri, „Iran's UN inspectors are repeating the Iraq mistakes“ (*Инспекторите на ООН в Иран повтарят грешките от Ирак*), Informed Comment, 18 ноември 2011, www.juancole.com

(11) M. J. Rosenberg, „Iranian nuclear programme not about Israel“ (*Иранската ядрена програма не е във връзка с Израел*), Al Jazeera English, 20 ноември 2011, www.aljazeera.com

LE MONDE DIPLOMATIQUE

Превод Марта Иванова

ЦЕНТРОВЕТЕ НА ВЛАСТТА СЕ МНОЖАТ

Кой спечели войната в Либия?

(От стр. 1)

През последните дни става дума главно за спречкванията между въоръжените жители на някои квартали и революционерите *thouwar* (1) от град Зинтан. Батальонът на Зинтан заедно с тези на Мисрата, Триполи и другите градове в Западна Либия (Яфран, Джаду, Ружбане) изиграе решаваща роля за превземането на столицата. С около 1200 въоръжени мъже в Триполи зинтанците представляват най-значимата военна сила на столицата, след като по-голямата част от батальона на Мисрата замина на фронта в Бани Уалид (2) и Сирт, а другите войски се завърнаха в родните си градове. След тридневна битка през август те превзеха околностите на международното летище в Триполи, включително и най-голямата резиденция на Муамар Кадафи и неговия батальон за сигурност, поради което Преходният национален съвет им повери контрола на зона с радиус от 25 км. в близост до летището.

Командващият ги Мухтар ал Ахдар е митичен и харизматичен персонаж от въстанието в Джебел Нафуса. Той предвожда всички сражения от края на месец март. Преди войната е бил управител на малко предприятие за превозни средства, обслужвало петролните компании с шофьор под наем, и не е имал друг военен опит, освен военната си служба през 80-те години, която като много либийци от своето поколение е отбил в частите, изпратени в Северен Чад. Ал Ахдар приема задачата си присърце и с гордост обяснява, че председателят на Преходния национален съвет Мустафа Абделджалил, който се е установил в сградата на бившия ислямски университет в Триполи, т.е. в зоната, за която отговаря той, му е поверил лично външната сигурност на това място.

Въпреки че 7 ноември, понеделник, е голям ден за него поради откриването на първата въздушна търговска линия (на компанията „Търкиш Еърлайнс“ с полет от Истанбул), той не е по-малко разтревожен от инцидентите през изминалата нощ. Стълкновението между революционерите от Зинтан и младежи от квартала Хей ал Андалус загрубяло, с камионетки и тежко въоръжение дошли подкрепления и от двете страни. Наложило се е да се представи лично пред ръководителите на местните военни съвети (3), за да се избегне по-сериозен сблъсък.

Подобни случки, които взеха жертви и в които участваха войници на самопровъзгласилия се военен управник на Триполи и бивш джихадист Абдел Хаким Белхадж, се умножиха през последните седмици. Зинтанските революционери станаха вече обект на недоволство на много триполитанци, които смятат, че са разхайтени и разбойници, и трябва да напуснат града. Ал Ахдар признава отделни деяния: *Моите революционери не са светци. Някои инциденти се дължат също на растящата консумация на контрабанден алкохол в столицата.* Ротните му командири обаче били получили заповед да налагат наказания, като при нужда изгонват причинителите на безредици.

Няма милост за победените

Няколко часа по-късно Ал Ахдар отива в огромния парк, който обгражда резиденциите, бомбардирани от НАТО, и шатрите на Кадафи, на празненство на Организацията за национално съгласие, основана в края на август от един от първенците на града (4). Жени и деца от Таургха, Машашия и Гуалиш, които с падането на режима се е наложило да напуснат своите градове и села, подкрепящи Кадафи, са поканени на празника за няколко часа развлечение. Насядали са около традиционните празнични блюда. Членовете на благотворителната организация, произхождащи от крайбрежните градове, и революционерите се разминават във възгледите си. Първите твърдят, че е време революционерите да напуснат Триполи и да се присъединят към националната армия. Вторите смятат, че са нужни, за да „гарантират сигурността“ на града, и че пропагандата срещу тях е дело на Белхадж.

Убедени, че именно те са спечелили войната, не разбират защо трябва да минат под командването на генералите от националната армия – хора от режима на Кадафи или негови противници, върнали се от чужбина. Според Ал Ахдар всичко ще трябва да се договори – звания, заплати, плащане на осеммесечната служба, работа или стипендии за тези, които не желаят да постъпят в армията. Той разчита, че ще защити интересите на своите хора и на своето племе в надпреварата за власт, влияние и достъп до ресурсите (особено петрола), която тече в момента в страната.

И дума да не ставало да напуснат Триполи и да освободят терена за Белхадж, чиито войски не надхвърлят и триста души. Всички гости са единодушни, че той е джихадист, стремящ се към политическа власт, без никаква местна подкрепа. Наричат го „човека с печата“, тъй като не е участвал в сраженията и е пристигнал в Триполи с екип на „Ал Джазира“ и своя печат на военен губернатор на Триполи. Никой не одобрява сектантския му възглед за исляма, схващан като чужд на местните традиции, нито защитника му – емира на Катар, обвинен, че се меси в политиката на страната. В замяна на това всички са съгласни, че Абделджали е почтен магистрат, способен да изслушва и готов да защитава традиционната и мюсюлманската идентичност.

Националното съгласие обаче не е постигнато. Малцина се интересуват от съдбата на жителите на градовете и селата, жертви на гонения заради подкрепата им на падналия режим. По пътищата и в градовете преследването на коли с регистрация в Сирт или в Бани Уалид е системно. Пътниците се проверяват, претърсват и понякога лишават от имущество. Член на племето уарфала от Бани Уалид, намерил убежище при свои близки в югоизточен квартал на Триполи, където живеят основно уарфали и всяка нощ по стените се появяват надписи в памет на Кадафи, разказва за обира на неговия дом от революционерите в Мисрата през месец октомври: *Никога няма да забравим. Очакваме нашия час за разплата.* Без да се вземе предвид страданието на победените, без мерки за закрилата им, е трудно да се повярва, че скоро ще бъде постигнато „национално помирение“, както говорят всеки ден политическите управници от Преходния национален съвет, неразполагащ с никаква реална власт върху батальоните на революционерите.

Поемаме на югозапад към Зинтан. Първия град, който преминаваме – Ал Азизия, е територия на многобройното племе уаршафана, което подкрепяше горе-долу активно управлението на Кадафи до средата на август и поради това го смятат за късен бунтовник (5). Щом се влезе в масива Нефуса, пътят минава недалеч от двете села Рияна, които са емблематични с разделителните линии, очертани от гражданската война. Ал-Рияна Ал-Шарки (източна Рияна) подкрепи въстанието още в началото, докато Ал-Рияна Ал-Гхарбия (западна Рияна) подкрепяше Кадафи докрая. Това село сега е призрачно – опустошени къщи, изкъртени врати, разграбени магазини, докато неговият съсед възстанови своята нормална дейност. Лозунгите в прослава на Зинтан са навсякъде, написани набързо и често зле покриващи лозунгите в прослава на победените племена.

Накрая се появява доминиращият в региона град Зинтан. Там заседава военният съвет на западния регион, който изиграе важна роля за координацията на операциите в масива Нефуса и подготви нападението над столицата. С население от около 35 хиляди жители, градът наброява повече от 3 хиляди революционера, или най-високото равнище на военизация в Либия. Според Ал Ахдар около 1800 зинтански революционери са разположени в седемте най-важни петролни зони в региона, както и в Убари, където понастоящем водят преговори за обезоръжаването на туарегите. В Берген, недалеч от Убари, на 20 ноември зинтанци заловиха Сейф ал Ислам Кадафи и го отведоха на своя територия. Те го задържат под своя закрила и за момента отказват да го предадат на Преходния национален съвет.

Не можем да съперничим на Мисрата, която с население от 300 хиляди жители, разполага с повече от 12 хиляди революционера. Ние имаме други грижи. Ние не искахме да участваме заедно с тях в обсадата и нападението на Бани Уалид. Ние искаме да запазим добри отношения с племето уарфала, с което ни свързва дълга традиция на съюзничество и добросъседство. За жителите на Мисрата въпросът беше преди всичко да отмъстят за своя град, обсаден от племето уарфала, което е техен стар съперник. Що се отнася до защитата на нефтените находища, ние бяхме най-добре поставени за това, тъй като сме носители на бедуинската традиция и познаваме добре пустинните региони чак до Убари. Другите жители на Триполитания не смеят да ходят дотам.

Трудно е, когато слушаме тези думи, да не си помислим за традиционното разграничение, което прави историкът Ибн Халдун (1332-1406) между ценностите на бедуините (*badou*) и тези на гражданите (*hadar*). Зинтанците възприемат триполитанците като покорни, лицемерни и кариеристи (*moutasalliq* [6]), а считат себе си за свободни, смели и честни. Триполитанците уважават смелостта и сплотеността на своите съседи, но смятат, че техните ценности и нрави няма да съответстват на живота в града, когато мирът бъде възстановен.

Военните нагласи и затварянето в първичната идентичност (7) също толкова, колкото и повсеместното присъствие на оръжия, са в основата на умножаването на въоръжените конфликти. Разбира се, местните управници отказват да определят тези конфликти като родови и предпочитат да говорят за изолирани инциденти, които отдават на една мистериозна „пета колона“ или на „спящи кадафски клетки“, целящи да задълбочат разделението (*fitna*) на „либийския народ“. Официалната реч, синтезирана в лозунга „Не на племената, не на регионализма“, появил се наскоро върху множество плакати и афиши в столицата, е чисто пожелание, което няма нищо общо с реалността (8).

Да защитим гражданите, казваха те

Белхадж знае, че столицата разполага с помощта на Катар и с медийната подкрепа на „Ал Джазира“, както и с хора, идеологически формирани и дисциплинирани. Той би могъл да бъде изкушен да се представи като крепостна стена срещу „недисциплинираните“ бедуини, рискувайки по този начин да предизвика реакцията им и избухване на насилието. Накрая, желанието за отмъщение на племената и на регионите, победени и унижени от бунтовниците, задето са подкрепяли управлението на Кадафи, би могло да ги тласне към все по-брутални действия.

След осеммесечен конфликт, който западните политици отказват да определят като гражданска война, защитата на населението (причина, изтъквана като оправдание за влизането на НАТО във войната) няма изгледи да бъде гарантирана. Триумфализмът на ръководителите на коалицията, които се поздравяват за „своята“ победа с превземането на Сирт и смъртта на Кадафи, разкрива пълната им незаинтересованост за съдбата на „либийския народ“, когото, според твърденията им, са искали да защитят. Влошаването на сигурността и разрастването на въоръжените конфликти в Триполитания може обаче бързо да им напомнят, че една военна победа в една гражданска война не означава нищо и в никакъв случай не представлява гаранция за „защита на населението“.

(1) *Thouwar* е множественото число на *thaïr*, което означава „революционер“. Думата обозначава членовете на батальоните (*katiba*) , които разгромиха управлението на Муамар Кадафи.

(2) Бани Уалид е територия на племето уарфала – най-голямото в Триполитания, което масово подкрепи Кадафи.

(3) Понастоящем официално съществуват 53 местни военни съвета в Триполи.

(4) Това сдружение вече наброява повече от пет хиляди члена.

(5) От 10 до 12 ноември битки с тежко въоръжение противопоставиха уаршафана на милициите от крайбрежния град Зауия, като доведоха до най-малко 27 убити и няколко десетки ранени.

(6) Използваната арабска дума се превежда буквално като „този, който се катери“.

(7) Важните селища на революцията вече разполагат със свой вестник и телевизионен канал (14 канала за цялата страна). Също като големите племена те имат своя страница във „Фейсбук“.

(8) Една от приоритетните цели на младите „свободни офицери“, командвани от Кадафи след революцията от 1969 г., беше официалното премахване на племенността. Бяха предприети конкретни мерки в тази насока. Не особено ефикасни, те бяха в сила само няколко години преди Кадафи да направи отново от племената един от лостовете на своята власт. Вж. „Либия – условията на националното единство“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 1 септември 2011.

LE MONDE DIPLOMATIQUE

Превод Зорница Павлова

LE MONDE diplomatique
българско издание

Берлусконизмът - продължение или край?

Рекордната популярност, която агенциите за проучване на общественото мнение приписват на новото италианско правителство, ръководено от бившия еврокомисар Марио Монти, става все по-сдържана заради предстоящото налагане на суров план за икономии. Силвио Берлускони трябваше да отстъпи мястото си, но той беляза дълбоко обществото.

Пиер Мюсо*

СЛЕД повече от осем години на власт, почти без прекъсване, Силвио Берлускони трябваше да напусне председателството на Съвета на министрите на Италия (1). Той обаче продължава политическата си кариера като депутат и все още е лидер на една от двете големи партии в страната – „Il Popolo della Liberta“ (Народ на свободата), основана преди 18 години под името „Forza Italia“ (Форца Италия). *Ставам отново предприемач, но на политическа партия. Трябва да реорганизираме всичко*, заяви Берлускони на 16 ноември, след като подаде оставката си. Постоянна фигура в италианската двукамарна парламентарна система, тъй като е съюзник на преминалата в опозиция „Северна лига“, той разполага с относително мнозинство в Камарата и с абсолютно мнозинство за блокираща квота в Сената. Така ще държи „дамоклев меч“ и над „техническото правителство“ на Марио Монти, докато не се проведат нови избори (най-късно до пролетта на 2013 г.).

„Рицарят“ не изключва възможността да се върне на власт в случай на силна непопулярност на правителството на Монти, наело се да наложи „жертви“ на италианците. Най-вече да преразгледа правото на труд и режима на пенсиите, да увеличи данъците, да ускори приватизациите и дерегламентацията на различни сектори и професии.

Парадоксът е в това, че милиардерът Силвио Берлускони, вторият по-богатство човек на полуострова, напусна поста си не след изборна загуба, а под натиска на финансовите пазари и на европейските и международните институции. Той, който държеше в ръцете си всички власти в Италия – медийна, политическа и икономическа – се оказа безпомощен пред технократската и финансовата мощ. Спекулативният натиск на пазарите тласна до небивали равнища лихвените проценти на държавните облигации и известните spreads (2) в момент, когато държавният дълг, четвърти в света, достигна 1900 милиарда евро. Демократичната легитимност, олицетворена от човека, когото философът Микеле Просперо описва като *комик на политиката* (3), беше прокудена от друга наднационална легитимност, изразяваща се като съдба.

Трагична и комична маска

Големите усилия за нормализиране на ситуацията

ВЯРНО е, че рейтингът на Берлускони спадна до 22%, след като през лятото на 2010 г. скъса с Джанфранко Фини и мнозинството му се разклати, а също и поради поражението му в общинските избори и на референдумите от миналата пролет. Без да се броят многократните процеси, полемиките с магистрати, отпускането на юздите на италианските магнати и най-вече парадирането със сексуални забежки (т. нар. *бунга-бунга*), които накараха католическия и женския електорат да се отдръпнат. За сметка на това за четиридесет години Белръскони беляза духовете и се роди берлусконизмът. В контекста на драматичните „оловни години“ той откри първия голям търговски телевизионен канал, който внесе забавата в духа на италианците. После създаде най-голямата медийна компания „Фининвест“ обединяваща три национални телевизионни канала, една кинокомпания, футболния клуб „АК Милан“ и голяма издателска къща. Когато влезе в политиката, Берлускони се провъзгласи за „генерален директор“ на Италия и за „президента-предприемач“. Берлусконизмът победи като новата постхристиандемократическа и посткомунистическа идеология, изместила двете големи партии, които градяха политическия и интелектуален живот на Италия след войната.

Майстор на телевизионните церемониали, Силвио Берлускони управляваше чрез емоциите. Като сливаше обществен и личен живот, той отъждестви личния живот на лидера с историята на Италия. През 2001 г. изпрати на всички италиански семейства роман в цветни снимки от сто и двадесет страници, озаглавен *Una storia italiana* (Една италианска история), който разказваше за неговия живот. Избирателите-зрители, вплетени заедно с него в една огледална и зрелищна връзка, бяха приканени да го следват като герой от *телевизионна новела* или от ситуационна комедия. В една своеобразна обърната паноптична система народът беше поканен да контролира постоянно своя ръководител, като всички бяха подложени на всекидневен и фиктивен референдум „За и против Берлускони“, „O me o loro“ (Аз или те). На тази цена „Рицарят“ счупи всички следвоенни рекорди за дълголетие в изпълнителната власт, като остана в нея повече от три хиляди и триста дни.

Най-бляскавите си победи обаче берлусконизмът отбеляза на културно, дори на антропологично равнище, като наложи културните кодове на „неотелевизията“ (4). Както обобщи певецът Джорджо Габер, *не се страхувам от самия Берлускони, а от този Берлускони у мен*. В действителност берлусконизмът начерта една политико-интелектуална насока на обществото, една консумативна хегемония на забавлението, на оптимизма и на хедонизма. Пиер Паоло Пазолини беше предусетил появата на *това голямо нормативно дело*, което наложи *модели, желани от новата индустриална класа, която не се задоволява вече само с консумиращия човек, а смята при това, че други идеологии, извън консумативната, са недопустими* (5).

Никой не съумя по-добре от Силвио Берлускони да въплъти тази „култура“ в обстановката през 90-те години на XX и първото десетилетие на XXI век. В отговор на кризата на политиката, той се изложи на показ и затвори народното въображение в *треската за консумация*, тази *треска на подчинение*, описана от Пазолини. Сега, след като отстъпиха, италианците, включително левите партии и синдикатите, са принудени да приемат пряката власт на технократите и банкерите. Шоуто свърши.

Le Monde diplomatique
Превод Галина Михова

*Преподавател в университета в Рен, автор на *Sarcoberlusconisme, la crise finale?* (Саркоберлусконизмът, финалната криза?), Editions de l'Aube, Ла Тур д'Егю, 2011.

(1) Силвио Берлускони беше председател на Съвета на министрите на Италия три пъти – от май 1994 г. до януари 1995 г., от юни 2001 г. до май 2006 г. и от май 2008 г. до ноември 2011 г.

(2) Разлики в лихвените проценти в държавните облигации между две държави. *Спредът* (spread) между Италия и Германия надхвърляше 5% в навечерието на оставката на Берлускони, което означава, че инвеститорите ще накарат италианците да изплатят своите заеми с 5% повече отколкото немците.

(3) Заглавие на произведение на Микеле Просперо, *Il comico della politica. Nichilismo e aziendalismo nella comunicazione di Silvio Berlusconi* (Комикът на политиката. Нихилизъм и пресметливост в думите на Силвио Берлускони), Ediesse, Рим, 2010.

(4) В статия на седмичника *L'Espresso* от 1983 г. Умберто Еко различава „палеотелевизията“, която излъчва някакво съобщение (обществената телевизия от 60-те години на XX век), от „неотелевизията“, която по примера на телевизионните канали на Берлускони поддържа интимна връзка с публиката.

(5) Пиер Паоло Пазолини, *Ecrits corsairs* (Корсарски писания), Flammarion, кол. „Champs arts“, Париж, 1976.

Изданията на *Le Monde diplomatique* по света

Тиражът на *Монд дипломатик* с неговите 41 печатни международни издания надминава 2,4 милиона екземпляра. Към тях трябва да се добавят и 43 издания в интернет.

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 5 януари 2012 г.

Общество

Слугинажът на интелигенцията

Държавата у нас все повече се свежда до перверзен механизъм, обслужващ работодателя, а интересите на заетите само пречат на слугите на властта

Проф. Чавдар НИКОЛОВ

Икономическите коментари по БНТ, частните телевизии и по повечето вестници все по-често напоследък могат да се асоциират пряко с популярните по тоталитарно време в Съветския съюз и в България радиоточки. По тях на народните маси монопрограмно, директивно и оглушително бяха свеждани поредните винаги правилни истини и повели на единствената позволена партия, при това неслучайно изписвана с главна буква. И, както “Сако от велур” на Стратиев, рядко някой се сещаше да намали звука.

По есенциално същия начин и на нас безалтернативно и дори без съответен грамотен преразказ вече двадесетина години се препредават поредните резултати от напъните на неоконсервативни мозъчни центрове от отвъд океана да обясняват света, да го насочват, както преценят за добре, а напоследък и да се оправдаят за Голямата депресия от 2008 г. Най-новият хит в последното направление е, че до настоящата дългова криза са довели социалните държави, сиреч неокейнсианството, а като спасителни островчета на хоризонта в проповедите отново започват да се мержелеят минималната държава и свободният, нерегулиран пазар.

В контекста естествено удобно се забравя, че, оставен до голяма степен на автоматичната си саморегулация,

именно пазарът стигна до катастрофа

Или, ако трябва изразим същото по друг начин, тежката криза в един момент се оказа единственият възможен израз на саморегулацията на икономиката. Израз, крайно неприемлив за обществото. На което обаче независимо от всеобщо демонстрираното недоволство му предстои да плати за сметка на жизнения си стандарт за всички идеологически заблуди, за допуснатия стопански авантюризъм, за икономическите недомислия, за поетите непремерени рискове в държавната и корпоративната политика през отминалите повече три десетилетия.

Но, така или иначе, под влияние на медийната среда и по приниципа на махалото (при второто у нас не е трудно да се съзрат своеобразни превърнати образи на “безпартийните комунисти” отпреди години) сега у нас все още

да се обявяваш за десен изглежда особено привлекателна

проява на модерно мислене и направо задължителен стандарт за добрия тон. Особено сред интелигенцията.

Което е напълно заспало провинициално състояние на нещата. Интелигенцията в развития свят исторически винаги е била и е много повече лява отколкото дясна. Защо?

На първо място, като доказателство за независимост за това, че мисълта не може винаги да бъде купена и че въобще творческата мисъл твърде слабо изразено се явява предмет на директна покупко-продажба. За всички що-годе духовно прогледнали е ясно, че слугинажът прави от интелигенцията неинтелигенция. Скалъпените анализи и заключения, поръчковщината, преднамерeността, тенденциозното тълкуване и неискреността много лесно подлежат на дешифриране.

На второ място, вземането на страната на хората от интелигенцията дългосрочно е в пълно съответствие с основната й функция, служенето на истината и на обществения интерес. Интересът на повечето членове на едно общество обективно по-

често има шанса да е по-близо до трайния обществен интерес, отколкото този на ограничен кръг лица и групировки.

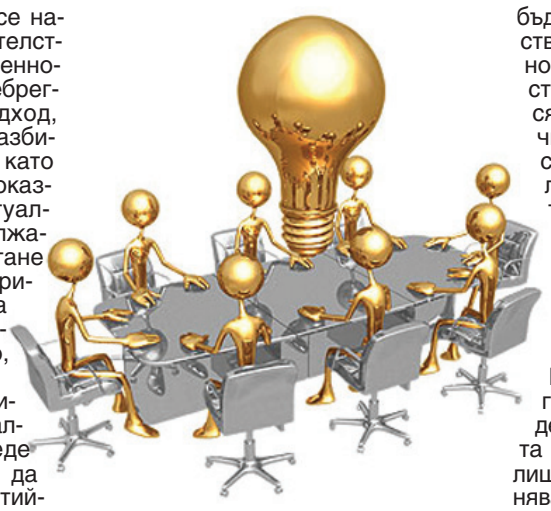
Трето, ако оставим настрана изключенията, интелектуалният труд, за да съществува и да се възпроизвежда, като правило се нуждае от обществено признание и обширен пазар. И в двата случая в края на краищата житейската реализация на интелигенцията опира до относително големи социални кръгове.

Връзката между интелигенцията и хората

следователно е взаимозависимост и взаимовръзка.

Четвърто, духовното във всичките му мислими измерения периодично циклично допира в своите търсения до разрешаването на сложни морални дилеми. В историята могат да се намерят достатъчно доказателства, че игнорирането на ценностите на хуманизма, пренебрегването на социалния подход, на преобладаващия, подразбираем обществен интерес като перспектива винаги са се оказвали погрешни. Интелектуалното превъзходство задължава интелигенцията да застане на страната на истината, приемането на страната на лъжата е не само неморално, то е и, както стана ясно, себеотричане.

Пето, само интелигенцията може повече или по-малко безкористно да преведе на идеологически език и да формулира адекватни партийни и политически позиции в защита на интересите на хората. Десните за това могат да си платят и доказано го правят. Така левият избор за интелигенцията е обществена мисия.

Шесто, за да е прогрес, прогресът трябва да засяга цялото общество или поне за силно преобладаващата част от него. Само така напредъкът в интелектуалното и благосъстоятелно отношение може да бъде устойчив. А от своя страна

прогресът се програмира от интелигенцията

Напредъкът, ограничен до тесни социални слоеве, е обречен на последващ упадък.

Седмо, когато обществото е уверено, че по-голямата част от интелигенцията защитава неговия интерес, то значително по-лесно може да приеме от нея лошите новини и ограниченията, отколкото, когато знае, че такива идват предписани от групичка, защитаваща частни интереси.

Вероятно горният списък може да бъде продължен и с осмо, девето, десето и т.н., но и дотук изглежда достатъчно убедителен. Интелигенция, подведена от лозунги като

„алчността е секси”

влиза в противоречие с дълбоката си изконна същност и в един момент неусетно започва да я отрича до нейното унищожение. Но това, за нещастие или за щастие, под формата на споделено нещастие, се отнася не само за България. А се явява остър актуален световен проблем на интелигенцията и на задънената улица, в която понастоящем е влязло развитието на планетата Земя.

Обикновеният човек по света днес се е оказал в състояние на достатъчно пълна безпомощност пред надвисналите глобални финасово-стопански, геоикономически, геостратегически, екологични, демографски и прочие проблеми на оцеляването и бъдещето и изпитва непосредствена нужда да бъде обективно информиран за научните постижения и пропоръките, отнасящи се до тях, и по този начин - съветван. Този факт вече се явява безкрайно убедителен аргумент в полза на това, че интелигенцията следва за пореден път да застане на страната на обикновените хора.

В миналото за творци на благата бяха обявявани единствено трудещите се. Капиталистите според пропагандата бяха паразити, нетрудещи се, те според властващата теория бяха исторически излишни, затова - вредни, забранявани и отричани.

Сега пък по масмедиите абонаментно може да се чуе обратното, че именно

работодателите били осигурявали и хляба

и всички други блага.

Нито едното, нито другото обаче е изчерпателно вярно и достатъчно съответстващо на реалността. Икономиката, като една от формите на човешка дейност, се базира на съчетаването на капитала с труда и при едно нейно нормално конкурентно развитие, регулирано от “въплъщението на общата воля” - държавата, всеки индивид има възможността да намери и реализира своя справедлив интерес.

У нас понастоящем явно безусловно доминира само едната страна - тази на работодателите. Държавата съответно все повече е свеждана до някакъв перверзен обслужващ само тях механизъм. А що се отнася до интересите на заетите, те като че ли през цялото време и на всички, трайно присъстващи в медийното пространство, пречат.

Да си спомним, че на представителите на неолибералните институти, на

„водещите икономисти”

според казаното от една медия, политически коректно, а в действителност - скандално, бе предоставено монополното право публично да коментират стачните и протестните действия през последния месец, включително по обществената телевизия. И какъв бе въпросният коментар? Като цяло - че визираните протестни действия били неуместни и несъчетаеми с икономическия прагматизъм. Тоест, изреченото бе в пълен унисон с правителствените инструкции - “Стройте се в редица и слушайте моята команда!”

При демокрацията обаче няма неуместен и непрагматичен интерес, стига той да е споделян от достатъчен брой хора. В демократично общество извън територията на казармите и учебните плацове военни команди звучат само на парадите.

В общоделството на старата българска социалдемокрация, както се разбира от всекиго, който добронамерено иска да вникне, има заложен много съдържателен смисъл. Чиято актуалност, въпреки незрялостта ни като общество и интелигенция, би трябвало да сме в състояние да открием и днес.

Модерните общества еволюират във всеки един аспект посредством консенсусност. Консенсусът е израз не на неравновесия, а на постоянно постигани и умело поддържани баланси.

iskamdumata@duma.bg
Читателят преди всичко
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 15 ДЕКЕМВРИ 2011

Искам думата

Достоен принос за книгата на Гинес

От необходимо средство за комуникация домашният телефон се превърна в средство за излишни разходи. Затова и все по-рядко се чува да звъни.

Въпреки ограниченията в броя и времетраенето на разговорите месечната такса е в (много) пъти по-голяма от фиксираните разговори. Фрапираща се оказа сметката ни, която платихме в началото на ноември т.г. от 8.10. до 7.11. - 14,93 лв. В края на същия месец получихме традиционното ежемесечно писмо от VIVACOM. От него става видно, че сме провели двайсет разговора с общо времетраене 0:37:12 (трийсет и седем минути и дванайсет секунди), за които дължим 0,94 лв.(деветдесет и четири ст.). Към тях е добавен задължителния месечен абонамент от 11,50 лв. плюс 2,49 лв. ДДС.

Кой и въз основа на какво определя този абонамент и задължителното 20% ДДС? Абонамент има и за вестници, но подходът при него не ощетява така обирджийски читателите.

Милка ДУНГОВА

И такива народни представители е имало

Навършиха се 73 години от гибелта на земеделеца Лазар Станев. В историята на България след Освобождението ни е имало безброй поборници, революционери и самопожертвователни хора, но само един от тях е повторил огледално живота на апостола Васил Левски. Това е народният представител в НС 1931-1938 г. Лазар Станев Николов.

Монумент на Лазар Станев в с. Торос

10-годишен го поема като послушник на Гложенския манастир чичо му игумен Митрофан. С негова издръжка Лазар завършва учителския институт във Враца, участва в Ботевите тържества на връх Вола и е назначен за учител в родното си село Торос. За участие в протестите след убийството на Александър Стамболийски през 1923 г. правителството го уволнява завинаги от учителството и го превръща в професионален революционер. През 1925 г. е осъден на смърт от военен съд за укривателството на земеделския водач от с. Равнище Димитър Грънчаров. От определеното публично обесване в град Луковит го спасява всеобщата амнистия на Андрей Лябчев. От този момент Лазар Станев се превръща в народен трибун на селското единство за борба против фашизма и през 1935 г. е избран за секретар на селския интернационал в Берлин. До смъртта си през 1938 г. обикаля и прави събрания в стотици селища в цялата страна като двукратно е избиран в Народното събрание и умира като депутат. След смъртта му приятелят му Николай Хрелков му написва характеристика, която може да се сравни само с тази на Апостола: "... петнадесет години той вървя по стъпките на Левски от село на село, от град на град да създава работническо-селското единство срещу фашизма. Онези, които го познаваха, и досега не вярват, че Лазар е умрял.

Лазар беше страшен за душманите на народа дори и в смъртта си. Полицията го открадна от черквата в София, за да предотврати всенародно поклонение и да задуши народната любов. Напразно, той ще бъде вечно жив сред мъртвите.

Искам след победата над фашизма на гроба му да напишат: "Лазар Станев - загинал във вечния двубой между труда и капитала".

Лазар КРЪСТЕВ
София

Европейско признание – гордост за всички

Лидерът на БСП зае висока позиция, която заслужава подобаваща оценка и от наши, и от „чужди"

Избирането на лидера на БСП Сергей Станишев за председател на ПЕС продължава да вълнува и основателно изпълва с радост не само членовете и симпатизантите на БСП, а и всички родолюбиви българи. Изборът на гражданин от източноевропейска страна на такъв висок пост навън е първи от гледна точка на ранг и значимост, поради което заслужава да бъде популяризирано и наистина високо оценено. Подчертавам това, тъй като за съжаление в страната ни незнайно защо се наблюдава недооценяване на българите от нас самите, което стига до самоунижение. Чак когато другите - от чужбина, оценят някого, това ни подсеща да направим същото. Примери има достатъчно.

В конкретния случай искам ясно и на висок глас да изразя своята позиция, защото става дума за оценка не само на личностните качества на лидера на БСП, а е и признание за стореното от него за развитието и укрепването на партията, както и за постигнатото в България по времето, когато беше министър-председател. И може да се твърди, че тази високосъдържателна европейска оценка за Станишев е авторитетен отговор и сигнал за размисъл от всички негови критици вътре в партията и политическите му опоненти.

Ще се ограничa само с някои аргументи в подкрепа на изразеното от мен мнение за Сергей Станишев. Първо, преди да бъде избран за лидер на БСП, той водеше и отговаряше за международната дейност на партията и неговата работа в това отношение беше високо оценена и намери израз в предложението на тогавашния лидер Георги Първанов да го предложи на конгреса за председател на БСП поради поемането от Първанов на поста президент.

Второ, ръководената от него партия спечели парламентарните избори през 2005 г. и той беше избран за председател на Министерския съвет на съответното коалиционно правителство. Трудно и сложно беше да се провежда и отстоява политиката на БСП в тези условия и, ако все пак и въпреки това, беше изкаран целият мандат, това се дължи, подчертавам този факт, на ума и умението на този човек да проявява нужната толерантност и компромиси при взимането на решенията от коалицията.

Трето, извън и независимо от претовареността си и сложността на политическата обстановка С. Станишев намери време и написа книгата "Защото сме социалисти" (ИК "ДУМА 2008", С., 2008, 72 с.), в която даде кратък, но ясен отговор на редица теоретически въпроси, жизнено важни и очаквани както от привържениците на социалистическата идея, така и на обществото като цяло.

Четвърто, във времето след парламентарните избори и канонадата от квалификации и обвинения във всякакви и всички грехове, преди всичко отвън в лицето на ГЕРБ и др. десни партии, така и от вътре, благодарение на волята, всеотдайността и качествата си на лидер Станишев успя да възроди и разшири влиянието и авторитета на БСП и днес тя е единствената реална опозиция и алтернатива на управляващите.

Доц. д-р ик. Иван ГАВРИЛОВ

Инвалидите ли ще ни избавят от кризата?

Явно социалната програма на държавата не е приоритет на нашите правителства. Например учудващ е фактът, че едва ли не като решаваща антикризисна мярка управляващите днес предлагат проверка и корекция на доходите на инвалидите - на най-пренебрегнатите, тези, които се нуждаят от най-голямо внимание и съчувствие и от солидна помощ. Едва ли не те трябва да спасят страната ни от икономическата разруха.

Налагало се да се проверят нарушенията при освидетелстваните от ТЕЛК инвалиди. Възможно е и това да се направи. Но това са единствени случаи. Знам отделни личности, получили над 90% неработоспособност, които вече цели десетилетия работят на отговорни длъжности. Други, освидетелствани под 80% работоспособност, получават максимума за лекарствени средства. Трети, придобили правото да бъдат субсидирани от държавата при ползване на балнеосанаториуми, ходят по няколко пъти в различни здравни заведения. Но не бива всички инвалиди да се поставят под един знаменател. Трябва да се вярва на компетентното медицинско решение на личните лекари, които дават протоколите за здравното състояние на пациента. Не считам, че те всички са корумпирани и подкупни.

Искам да дам пример със себе си. Аз съм освидетелстван от ТЕЛК като инвалид от първа група с 92% неработоспособност. Пенсионер съм на 82 години. Разчитам само на парите от пенсията, с които издържам не само себе си, но и безработния си син. Една от привилегиите ми като инвалид е да получавам месечно по 19,50 лв. интегрални при действителни разходи за лекарства над 120 лв. За жалост и тези 19,50 лв., които трябва да получавам по предварителни разпоредби от 20-о до 25-о число, ми се изплащат със закъснение. А болестите ми съвсем не са безобидни и малко: два сърдечни инфаркта, онкологично заболяване, диабет, бъбречно увреждане и много други.

Така че обръщам се към господата управници: по-важна задача от грижите за човека няма. Щом се хвалим пред ЕС и света, че сме финансово стабилна страна, значи разполагаме със средства за инвалидите. Не посягайте към оскъдните им права!

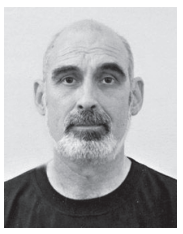
Минчо МАРКОВ

Позиция

www.duma.bg

Не пей ми се, от днеска ще да блея...

Или кой се сърди на суверена на държавата - народа

Огнян МАРКОВ

Тъй стана с ГЕРБ след изборите. Преди тях всеки, който носеше по някой друг електорален глас, можеше да мине без особено притеснение отзад на гербаджиите. Сега обаче вече не става. Изборите минаха, бетонираха бат ви Бойко и послушната му чета за следващите две години и в гласовете на министрите и депутатите от управляващото малцинство незабавно зазвучаха стоманени струни.

Хич не ми пука, отсече бате ви Бойко по една национална телевизия и предупреди всички изобщо да не си мислят, че с протест ще го уплашат - още на другия ден си давал оставката, като толкова сме искали протести... След което коравосърдечно прокле хората да си изберат пак Станишев и Костов, които да ни фалират държавата. Което само по себе си е интересно като твърдение на държавен мъж, защото при Станишев, пък и при Костов държавата не показваше никакви признаци, че се кани да фалира.

Ако пък се погледнат нещата от друг ъгъл, тогава те стават още по-странни. Броят на милионерите в България расте, увеличава се количествено държавната и всяка друга администрация, съответно и нейната издръжка, а банките все повече и повече заглаждат косъма при благодатните за тях икономически правила у нас. Расте, както казват, износът ни, по морето отчетоха това туристическо лято като повече от успешно, гръцкият и румънският бизнес все повече и повече се присламчва да се регистрира у нас и тук да си плаща данъците, а скъпите коли и рентиерите по кафенетата непрекъснато се увеличават. Тогава - за какъв фалит става дума, за какви пет лева? И за чий кеф половин България вече е излязла на протест, а другата половина се кани съвсем скоро да направи същото?

Бате ви Бойко и неговите клакьори от правителството, парламентарната група и партията Му сериозно бъркат. При това съвсем не от незнание, ако позволите...

Непрекъснато обясняват колко много пари дават на земеделците, на пенсионерите, на образованието, на културата и за какво ли още не, както и колко много повече са събрали НАП и митниците, откак се е възцарил едноличният Борисов режим. Непрекъснато ни обясняват, че нашата фискална политика е най-правилната, че финансовият гений Дянков е единствен и неповторим в цялата Вселена, че всички министерства си скъсват задниците да работят за народното добруване и че накрая всеки, който е хванал бате ви Бойко за шлифера, ще е честит не само на този, но и на онзи и на всички други светове. И пак така непрекъснато изразяват искреното си учудване от това, че хората са запротестирали и упорито бягат от доброто, което от година и половина насам щедро им се поднася на тепсия.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

И точно тук е волната грешка - Борисова и общогерберска. Щото само лудите бягат от доброто! А изстрадалият от безкрайния преход, от свирепите експерименти на неуките си управници след 1989 г. и от продължаващия вече 22 години пладнешки обир български народ е всичко друго, но не и луд! И е много наясно, че управници, които си менят мнението по-често, отколкото дамите във висшето общество тоалетите си, не струват и пукната пара.

Досега бате ви Бойко имаше само две отчетливо забелязващи се привички. Едната е тази, че винаги обясняваше всеки свой и на министрите си провал с преждеуправляващите. Както и сега това прави, като задава на железничарите, полицаите и пенсионерите безумния въпрос що не били стачкували, когато тройната и другите управлявали досега коалиции им вдигали на времето си заплатите и пенсиите!...

Втората негова привичка е, че винаги, щом стане напечено, започва да си размахва оставката. Само дето никога не си я подава... Вероятно, пак защото мисли, завалията, за нас, обикновените хорица - да не харчим във време на криза държавни пари за излишни избори.

Сега вече ясно се вижда, че се сдобива и с трета вредна привичка - почва като малко дете да ни се сърди. На нас - народа, суверена на тази държава и същевременно електората, който му даде властта през лятото на 2009 г., за да отвори, както непрекъснато тогава повтаряше, нова страница в нашата история. Страница, която обаче сега се оказва отдавна прочетена и втръснала също така отдавна на всички ни.

Преди близо 140 години един неизмеримо по-заслужил от сегашния ни премиер българин - Петко Славейков, отчаян чисто по човешки от иначе наистина коравата българска глава, написа стихотворението "Не пей ми се". Тогава друг велик българин - Христо Ботев, немилостиво го осмя с думите "Не пей ми се, не смей ми се, от днес вече ще да блея." С което много ясно показа на големия поет, че никой не е по-голям от народа си. И никой не може да си позволява го обвинява за кривата си ракета или пък за кривия си Космос. Както непрекъснато със смешния си плач правят Борисов и борисовчетата.

Англичанин написа „Световна история на комунизма"

Йонко БОНОВ

Оксфордският историк Дейвид Прийстленд написа "Световна история на комунизма. От френската революция до днес", съобщи немският в. "Тагесшпигел". Книгата е от 800 страници, а заглавието подсказва времето, което е обхванато в изследването.

Авторът неслучайно датира началото на комунистическото движение от 1789 г. Ролята и значението на Великата френска революция продължава да вълнува научните среди. Въпреки че символично датира края на комунизма през 1989 г., изследователят проследява и състоянието на страни като Китай, Куба, Северна Корея, където марксизмът-ленинизмът продължава да е официална идеология.

Прийстленд е безспорен авторитет на Острова и е един от най-изявените специалисти по история на комунистическите партии в света и конкретно на сталинизма. "Да се напише една световна история е трудно начинание", споделя той. Въпреки огромния исторически материал Прийстленд е избягал от баналните партийни клишета на компартиите и е създал интригуващ исторически разказ, според критиците. Достойнство на книгата е и достъпният й език, който прави "Световната история на комунизма" четиво за по-широк кръг читатели. Западноевропейският свят има нужда от този тип изследвания, за да може по-добре да разбере процесите, които текат днес в страните от бившия соцлагер, коментира английската преса. Всъщност тази книга е полезна преди всичко за младите поколения. Чрез нея те имат възможност да осъзнаят комунизма като едно от най-големите масови постижения на човешкия дух.

Мисия Брюксел

ЕС: Равнис по България!

Георги ГОТЕВ

Премиерът Борисов и финансовият министър Дянков могат да се гордеят. Срещата на върха на ЕС реши да лекува болестите на ЕС с рецепти, които те изпитват върху българите. Само че при нарушаване на финансовата дисциплина тези рецепти водят до загуба на суверенитет във финансовата област. Ние де факто загубихме своя финансов суверенитет, след като държавата фалира през 1996 г. Благодарение на МВФ сме стабилизирани, макар и при африкански нива на доходите. Но и за европейските граждани новите мерки ще имат прилика с изпитаната върху българите терапия на затягане на коланите.

ЕС няма собствена стая за мъчения, затова използва Международния валутен фонд, който е световен спец в тази област. Затова страни от ЕС ще попълват касите на МВФ с нови 200 милиарда долара. ЕС има собствен механизъм за подпомагане на закъсали държави от еврозоната, но той не хапе. Странно е, но МВФ, който по принцип беше създаден за подпомагане на Третия свят, сега харчи над 80% от ресурса си, за да спасява страни от ЕС.

Какви са позициите на европейската левица по темата? Председателят на ПЕС Сергей Станишев каза в интервю за Еурактив http://bit.ly/s87rFE, че е неправилно кризата да се потушава предимно чрез фискални мерки. Без политики, които да доведат до възстановяване на растежа и създаване на работни места, няма да има фискална стабилност, а рецесия, предупреди той.

Станишев също се изказа против "златното правило" за записване в конституциите на задължението страните да не надхвърлят бюджетен дефицит от 3% и външен дълг от 60 на сто от БВП. Подобно изказване направи и президентът Георги Първанов преди дни, настоявайки, че не бива да се залагат решения, които ще "вържат ръцете" на бъдещите кабинети.

Във Франция Франсоа Оланд, кандидатът на левицата за президентските избори през май, е твърдо против "златното правило". През септември, когато социалистите във Франция получиха мнозинство в горната камара на френския парламент, той обяви инициативата на Саркози за прокарване за такова правило за "мъртва". Впрочем френските социалисти получват мнозинство в Сената за първи път от 1958 г. насам.

Интересно се получава. От една страна, Саркози и Меркел, които се равняват по Борисов, член на същото политическо семейство, са за фискалната дисциплина. От друга, имаме левица със силни европейски позиции, която отхвърля фискалния подход и най-знаковата мярка на тази дисциплина - "златното правило".

Вече се работи по междуправителствен договор, основан на политическите решения на срещата на върха от 8-9 декември за съюз за фискална стабилност и засилване на дисциплината в еврозоната http://bit.ly/uJQfAK . България иска да се присъедини към този бъдещ договор, който ще бъде приет на ниво държавни и правителствани ръководители през март. След това ще започне процес на ратификации, който според Меркел трябва да премине при ускорено темпо, за да приключат до края на 2012 г. и договорът да влезе в сила в началото на 2013 г.

Вече има страни, които подобно на България първоначално заявиха готовност да участват в договора, но сега дават заден ход. Не е ясно как ще гласуват парламентите в Швеция, в Чехия, в Дания, но също във Финландия, която е членка на еврозоната. Лидерите на тези страни се изказват предпазливо, защото не е ясно какво ще влезе в новия договор, в изготвянето на който никой не ги е поканил да участват.

Но най-интересно е положението във Франция, където договорът ще види бял свят в разгара на кампанията за президентските избори. Не виждам как левицата във френския Сенат би пропуснала златния шанс да го отхвърли, барабар със "златното правило".

Очертава се освен Великобритания от договора да липсват още няколко страни. Неслучайно Дянков беше говорил за договор, в който участват малък брой страни, включващ България, но не и Франция.

Не се учудвам също, че премиерът Борисов е отказал дебат в Народното събрание по тези въпроси. Първо, те са му трудни, а второ, каже ли нещо, за разлика от друг път това би се превърнало в международна новина.

Интервюто на Станишев във всеки случай беше международна новина. Защото европейската левица не харесва съюза за фискална стабилност, а още по-малко недемократичния начин, по който той бива налаган на коалицията от желаещи. Не са Саркози и Меркел тези, които ще успеят да дадат отговор на кризата. И не можеш да пробуташ на европейците идеята, че трябва да се учат на мизерия от България.

Собствената си отговорност за настоящата рецесия те стоварват върху своите опоненти, които работят за излизане от рецесията

средните слоеве; изразходвани 245 млрд. дол. за спасяване на финансови институции и подпомагане на икономиката; изразходвани допълнително 185 млрд. дол. за здравеопазване, помощи за безработни, за социално осигуряване, за отбрана и т.н.

Средногодишното повишение на публичния дълг за предкризисните 2003-2007 г. при добра стопанска конюнктура е било 556 млрд. дол., а за кризисните 2008-2010 г. - 1519 млрд. дол. През пролетта на 2008 г. президентът Буш задели 300 млрд. дол. за спасяване на финансови институции и за стимулиране на търсенето, а през есента на 2008 г. - още 700 млрд. дол. През пролетта на 2009 г. при президента Обама бяха заделени 787 млрд. дол. за същите цели, през 2010 г. - почти 500 млрд. дол. за новата програма по здравеопазването (която ще спести около 2 трил. дол. до 2019 г.), а през 2011 г. - около 450 млрд. дол. за стимулиране на заетостта. Тези средства ще се изразходват в продължение на няколко години.

В резултат на това при спад на БВП през 2008 г. с 0,4% и през 2009 г. с 3,5% настъпи бърз обрат и през 2010 г. растежът в САЩ беше 3,0%, т. е. повече от растежа в ЕС. Спадна и безработицата. Бързото съживяване на икономиката донесе ефект 3-4 пъти по-голям от направените разходи по нейното подпомагане. С възстановяване на мнозинството на републиканците в долната камара на Конгреса от началото на 2011 г. започна натиск от тяхна страна за големи бюджетни съкращения, особено по социални програми, за намаления на данъците за богатите, обструкции във връзка с повишаването на тавана за публичния дълг. Настъпи блокаж във вземането на най-важни решения по икономическата политика, който продължава и сега. Това, заедно с други фактори, води до спадане на очаквания растеж до 1,6% за 2011 г. Ако сегашният блокаж в Конгреса продължава и ако кризата в Европа се задълбочава, растежът в САЩ през 2012 г. ще бъде още по-нисък.

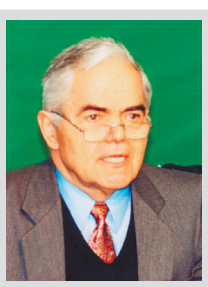
Всички анализи показват, че ако не бяха направени тези допълнителни разходи от около 2-2,5 трилиона долара от президентите Буш и Обама Америка (а и световната икономика) щеше да потъне в дълбока депресия с многократно по-големи икономически загуби, социални страдания и непредвидими политически последствия. И днес ние нямаше да водим този разговор! Американското правителство

избра по-малкото зло - временно увеличение на дълга

с оглед да се предотврати много дълбоко потъване, да се ускори съживяването на икономиката, да се постигне висок растеж, по-голяма заетост, по-високи доходи, по-големи данъчни постъпления и безпроблемно обслужване на дълга. Цинично е тези, които предизвикаха световната криза - този огромен пожар за човечеството и за американския народ и го оставиха като наследство на президента Обама, сега да наблюдават отстрани и да го обвиняват, че не гаси бързо пожара! Това е една грандиозна лъжа!

Следва

НАЙ-ГРАНДИОЗНАТА ЛЪЖА на пазарните фундаменталисти

Проф. Иван АНГЕЛОВ
член-кор. на БАН

Продължение от вчерашния брой

Темата за лъжите на пазарните фундаменталисти, изброени в първата част, е много широка, за да бъде обхванатата сериозно в такава статия. Нужна е книга от стотици страници, а може би и няколко книги. Поради това ще се ограничи само в една лъжа, може би най-грандиозната между изброените. Това е лъжата, че държавните разходи през 2008-2010 г. за спасяване на финансовите институции и стимулиране на вътрешното търсене по време на икономическата криза били главната причина за сегашната дългова криза. Като се има предвид, че най-много се говори за дългова криза в САЩ и в ЕС, ще се спра само на тях.

Ще започна с Америка. Консервативните икономисти в самата Америка, и частично в Европа, проглушиха света, че политиката на президента Обама за спасяване на финансови и нефинансови компании, помощи за някои щати, за безработни и за стимулиране на вътрешното търсене довела до сегашната дългова криза в тази страна, че това била некомпетентна политика. Твърдят, че държавата не е трябвало да се намесва, а да остави пазара да вземе своите решения, така както постъпиха в началото на 30-те президентът Хувър и неговият финансов министър Мелън. На тях послушно пригласят и нашите пазарни фундаменталисти.

А какви са фактите? - виж таблица 1.

Трайна е тенденцията към

повишение на публичния дълг в САЩ

От 1980 до 2010 г. той нараснa почти 15 пъти, докато лихвените плащания по дълга нараснаха 5,5 пъти. По-бавният растеж на лихвените плащания личи силно и от последните години. От 2008 до 2010 г. дългът нарасна с 35,3%, докато лихвените плащания спаднаха с 8,3%. Тук не е мястото да обяснявам причините. Важното е, че противниците на сегашната политика на американското правителство злоупотребяват с дълговите проблеми на САЩ, като се позовават само на размера на дълга, а не и на неговата структура и други характеристики, на лихвите на паричния пазар и т.н.

През октомври 2009 г. Конгресната бюджетна служба на САЩ публикува анализ на причините за увеличението на дълга през бюджетната 2009 в сравнение с увеличението му през 2008 г.: намаление на данъчните приходи с 320 млрд. дол. поради рецесията; пропуснати приходи от 100 млрд. дол. от намаление на данъци за стимулиране на потреблението от бедните и

Таблица 1. Публичен дълг на САЩ

Дата	Размер на дълга в трилиони дол.	Лихвени плащания в млрд. дол
17 ноември 2011 г.	15,03	..
30 септември 2010 г.	13,56	413,95
30 септември 2009 г.	11,91	383,07
30 септември 2008 г.	10,02	451,15
30 септември 2007 г.	9,01	429,98
30 септември 2006 г.	8,51	405,87
30 септември 2005 г.	7,93	352,35
30 септември 2004 г.	7,38	321,57
30 септември 2003 г.	6,78	318,15
30 септември 2002 г.	6,23	332,54
28 септември 2001 г.	5,81	359,51
29 септември 2000 г.	5,67	362,00
28 септември 1990 г.	3,23	264,85
30 септември 1980 г.	0,91	74,80

Източник: Wikipedia, History of the U.S. Public D

Култура

очаквайте

Фестивал на съвременната керамика провокира въображението

„За Коко с любов”

Паметна вечер за проф. Крикор Азарян подготвят в Театъра на армията

Благотворителна вечер под наслов “За Коко с любов” - в памет на проф. Крикор Азарян (1934-2009), ще има на 19 декември от 19 ч. във Военния театър, съобщи БТА.

Концертът-спектакъл ще носи духа и почерка на именития режисьор, за да усетим, че “големите” винаги ще бъдат до нас. Режисьор е Гаро Ашикян. Участват трупата на театър “Българска армия”, Камен Донев, Бойка Велкова, Валентин Ганев, AGBU Chamber Orchestra, актьори от проекта “Чехов по Азарян”, студенти от класовете на проф. Азарян и други.

Идеята е да се наберат средства за продължаване на проекта “Чехов по Азарян” и по-конкретно за заснемането на спектакъла “Три сестри”, поставен от професора в Младежкия театър “Николай Бинев”. Всеки, който има желание да се включи в инициативата и да даде лептата си за тази благородна кауза, може да купи билети от касата на Театъра на армията, както и да направи допълнително дарение същата вечер. В навечерието на Коледа навсякъде царува любовта, сбъдват се мечти, стават чудеса. Празниците ни правят по-добри и по-щедри. В тези дни си спомняме за хората, които са отдали дните си да даряват светлина, любов, подкрепа, да ни обогатяват духовно и да разкриват великолепието на творческата мисъл. Именно такъв човек беше проф. Азарян и макар че се навършиха вече две години от кончината му, за всички, които го обичат, той ще продължи да живее, отбелязват инициаторите.

Проявата е организирана от театър “Българска армия”, фондацията “Проф. Крикор Азарян”, AGBU - Общоармански благотворителен съюз “Парекордзаган” - София.

65 творби на руски класици излизат на търг

“Руско изкуство” е темата на последния за тази година търг на аукционна къща “Виктория”. Той ще се състои днес в залата на галерия “Виктория” на ул. “Юрий Гагарин” 22А, кв. “Изток”. Началото е от 18 ч., научи ДУМА от организаторите.

Любителите на живописта могат да се запознаят с творбите и на www.Gallery-Victoria.com. Ще бъдат предложени за наддаване 65 произведения на руски класически и приложни творци. Това са картини от всички жанрове, руски икони и книги. Иконите са изпълнени в традиционната за XIX в. техника.

Своеобразен акцент се очаква да са няколко забележителни творби - на Мстислав Добужинский със “Стъклената улица” и “Митологичен мотив” на Вера Ермолаева, “Дамски портрет” от Александр Герасимов. За участие в наддаването ще бъдат показани работи на Сергей Малютин, Юрий Клевер-син, Алексей Бабичев, Виктор Попков, Аркадий Лаховский, Леонид Акишин, Сергей Шамин. Очакват се с интерес прекрасните произведения на модерните живописци, сред които Александра Бельцова, Владимир Лебедев, Сергей Сенькин.

Великолепни са иконите “Св. Козма и Дамян”, “Спас Вседержател с предстоящими святыми”, “Св. Йоан Предтеча”, “Пресвета Богородица - Всех скорбящих радость”, “Христос Вседържател”, “Казанска Пресвета Богородица”, “Николай Чудотворец”. За първи път у нас ще бъдат предложени редки книги, сред които албум “Солнца России” и изключителните рисунки на Владимир Гальдяев по “Три мушкетера”, изд. “Орион”, отбелязват от аукционна къща “Виктория”.

Ще „съживяват” родната къща на Адриана Будевска в Добрич

Дана РУСЕВА

“Родната къща на актрисата Адриана Будевска не е в състоянието, в което трябва да бъде, опитваме се да поддържаме поне външния й вид” - каза експертът в Регионалния исторически музей в Добрич Кремена Митева. Тя е убедена, че трябва да се спаси тази реликва, защото може би е единствената останала родна къща на театрал от такава величина. Сродниците на Будевска живеят в Аржентина. Къщата е паметник на културата, но е общинска собственост. Според Кр. Митева за възстановяването ѝ е нужна взаимна грижа, но вече години наред такова взаимодействие няма и на практика къщата се руши. Поредният повод да се постави този болезнен въпрос бе 133-ата годишнина от рождението на Адриана Будевска. Заради лошото състояние на музея цветя бяха положени само пред паметната плоча, поставена на фасадата. Будевска е родена през 1878 г. в Добрич. Тя става не само голяма драматична актриса, но и един от основоположниците на българския театър, припомня Кремена Митева-историк и уредник на литературен музей “Йордан Йовков”. Будевска е от малцината завършили театрално образование в Москва. Тя е сред основоположниците на българския професионален театър. Стотици са ключовите роли на Адриана. Играе Рада от “Под игото”, Амалия от “Разбойници”, Дездемона от “Отело” и други. По повод 100 години от рождението ѝ, през 1978 г. е създадена интересна експозиция и къщата, в която е родена, е обявена за паметник на културата. Днес вещите, останали от семейството на великата актриса, се съхраняват във фонд “Адриана Будевска”, основан през седемдесетте години. Пазят се снимки, реквизит, мебели, ръкописи със стихове на актрисата.

Хаус легендата Фред Евритинг гостува в „Ялта”

Той е диджей и продуцент от 20 години и една от ключовите фигури в света на хаус музиката с над 100 релийза в кариерата си - Фред Евритинг гостува в “Ялта” на 15 декември.

Много е трудно да се определи в коя сфера на електронната музика е неговата най-голяма сила. Защото той работи с всичко - от хаус, дийп хаус техно до дръм-енд-бейс. Оттам идва и псевдонимът му Евритинг (англ. - всичко). В началото на кариерата си Фред издава своите продукции за лейбъли като “20:20 Vision” и “OM Records”. Но в биографията му са записани и тракове за “Turbo”, “Grand Royal”, “Bombay”, “Defected”, “Compost”, “Feerange”. Осъществява ремикси за звезди като Миси Елиът и Ерика Баду. От парчето “Revolution”, влязло в албума му “Under The Sun” (2000), Фред Евритинг прави видео, което се завърта многократно в ефира на MTV из целия свят. Под името на личния си лейбъл - “Lazy Days”, започва да реализира месечна парти поредица в клуб “Salon Daome” в Монреал, която се радва на голям успех. При гостуването си този път в “Ялта” Фред Евритинг ще заложи на много мелодичен и вокал-хаус. Гостът обещава да върне лятното настроение чрез изключително зареждащия си микс. Билети за партито се продават в мрежата на eventim.bg и ticketstream.bg, както и на бара в “Ялта” на цена от 20 лв., научи ДУМА от Диляна Красимирова.

Снимка “ЯЛТА”

www.duma.bg

кратки

Книжовна премиера в НЧ „Николай Хайтов”

Литературният салон на читалище “Николай Хайтов” в кв. “Изток” представя енциклопедията “Възрожденски читалища”. Авторски колектив - Боян Ангелов, Христо Ганов и Николина Шишкова. Премиерата е днес от 18 ч., научи ДУМА от читалището.

Поетична среща в РКИЦ

Поетична вечер, посветена на поета Осип Манделщам, ще се състои днес от 17 ч. в Музикалния салон на Руския културно-информационен център на ул. “Шипка” 34. Стиховете са в превод на Кирил Кадийски.

Концерт на джаз секстет Нахорни

Джазов концерт на секстета на Вложимеж Нахорни от Полша ще се състои днес от 19 ч. в зала 3 на НДК. В програмата - творби на Фредерик Шопен, Карол Шимановски, Роман Мачейевски. Поводът е приключването на полското председателство в Съвета на ЕС.

Американци разказват за театъра в ТР „Сфумато”

Дейността на театралната компания Shakespeare and Co. от Ленъкс, Масачузетс, ще представят директорът Тони Симотес и режисьорката Даниела Варон на 19 декември от 16 ч. в ТР “Сфумато”, съобщи БТА. Те ще разкажат за развитието на театъра, за това как е бил създаден и как изпълнява мисията си чрез спектакли и образователни програми. Американските гости ще се спрат и на проблеми, свързани с управлението на независима сценична организация в САЩ и източници на финансиране.

Произведения от Шопен и Стравински

Софийската филхармония представя поредния си концерт днес от 19 ч. в Концертна зала в Министерството на външните работи. Програмата включва Модест Мусоргски - “Нощ на голия връх”, Фредерик Шопен - Концерт за пиано и оркестър номер 2, Игор Стравински - “Жар птица”. Главен диригент е Мартин Пантелеев. Солист е Сирма Величкова, пиано, носителка на първа награда от Международния конкурс за пианисти “Димитър Ненов” 2011.

Почина художникът Руен Руенов

Отиде си един от най-продуктивните критици и куратори, работещ в областта на съвременното българско изкуство - Руен Руенов (1958-2011), съобщиха за ДУМА от Съюза на българските художници. Журналист по образование, организатор на много проекти, най-мащабният от които е пърформанс фестивала “Sofia Underground”, съосновател и член на редакторския екип на сп. “Изкуство/Art in Bulgaria”. Остави зад себе си над 1000 публикации - статии, критически материали във всекидневния и специализиран печат, каталози и книги за съвременни български творци.

АБОНАМЕНТ 2012

АБОНАМЕНТНИ ПУНКТОВЕ ЗА ВЕСТНИК ДУМА В СТРАНАТА, КЪДЕТО МОЖЕ ДА СЕ АБОНИРАТЕ С ОТСТЪПКА

БЛАГОЕВГРАД 2700
ул.”Шишман” 2 , п.к. 412, **Общ. съвет на БСП**
Валентина Рангелова - тел. 073 / 83 33 10

БУРГАС - град 8000 ул.”Фердинандова” 60 **Общ. съвет на БСП**
Дарина Димитрова - тел. 056/844315/16; 0888318776; e-mail: d_stojnova@abv.bg

БУРГАС - област 8000 п.к. 195, **Обл. Съвет на БСП**
Росица Михова - тел. 056 / 84 24 35; 0878 889 752

ВАРНА 9000 ул.”Братя Миладинови”102 **Обл. Съвет на БСП**
Милка Кузманова - тел. 0889 748 016

ВЕЛИКО ТЪРНОВО 5000 ул.”Христо Ботев “2 ет. 3 , стая 305, **Общ. съвет на БСП**
Румяна Денчева - тел. 062 / 63 02 01, 062 / 60 68 48, 0878 723 314, 0884 300 741 - сл.

ВИДИН 3700 ул.”Градинска”7, **Общ. съвет на БСП**
Анатолий Кръстев, Наташа Тодорова - тел. 094 / 60 64 99; 0887328253

ВРАЦА 3000 ул.”Мито Цветков”2, **Общ. съвет на БСП**
Тони Иванов - тел. 092/663561; 0884300485

ГАБРОВО 5300 ул.”Чардафон”19, **Общ. съвет на БСП**
Емилия Дженкова- 066 /807 747, 0896 640 130

ДОБРИЧ 9300 ул.”България”11, **Общ. съвет на БСП Славка Минкова,**
Донка Кюприбашиева - тел . 058/60 54 56, 0897 814 470, 0889 158 356, 058/602410

КАЗАНЛЪК 6100 ул.”Чудомир”1, **Общ. съвет на БСП Дешка Мирчева - тел. 0431 / 64 250**

КЪРДЖАЛИ 6600 ул.”Екзарх Йосиф” бл. Момина сълза **Общ. съвет на БСП**
Теодора Каракостова - тел 0361 / 62 268 0897 939 160

КЮСТЕНДИЛ 2500 ул.”Патриарх Евтимий”3, **Общ. съвет на БСП**
Николай Чавдаров - тел. 078 / 550 911 , 0887 38 61 09

ЛОВЕЧ 5500 ул.”Търговска”65, **Обл. съвет на БСП**
Стоянка Маринова - тел.068 / 60 39 55, 60 39 57

МОНТАНА 3400 п.к. 205, **Общ. съвет на БСП Велизар Димитров - тел. 096/306635; 0883317035**

ПАЗАРДЖИК 4400 ул.”Втори Януари”8,**Общ. съвет на БСП**
Елена Нешева - 034/44 58 40 - факс, 0894228873

ПЕРНИК 2300 п.к. 412, ул.”Радомир”1, **Общ. съвет на БСП**
Тодорка Крумова, Геновева Количкова - тел. 076/604 636, 0878 892 001, 076/604 220, 0878 892 000, 0884 300 389

ПЛЕВЕН 5800 пл.”Възраждане”1, ет. 3, ст. 334, **Обл. съвет на БСП**
Дамяна Цанкова Христова - тел. 064 / 800 090 тел. и факс , 0889 274 345

ПЛОВДИВ-град 4000 ул.”Кръстьо Пастухов”18 ,**Обл. съвет на БСП**
Иванка Петкова - тел. 0884245113; 032/622239

РАЗГРАД 7200 ул.”Хр.Балкански”3, п.к.302, **Общ. съвет на БСП**
Йорданка Бобева - 084/ 660 278

РУСЕ 7000 ул.”Църковна Независимост”18, ет.9, **Общ. съвет на БСП**
Мария Рачева - 082 / 82 50 86, 082/ 82 50 83, 0894 443 623

СИЛИСТРА 7500 ул.”Любен Каравелов”1, **Общ. съвет на БСП**
Румяна Трънчева - 086/822 362

СОФИЯ град 1111 ул.”Леге”10 **Гр. съвет на БСП**
Таня Тодорова - тел.02/987 20 86, 0898 571 924

СОФИЯ обл. ул.”Позитано” 20 **стая 507, Обл. съвет на БСП**
Валентина Трайкова - тел. 02/810 73 27, 0884 501 127

СЛИВЕН 8800 ул.”Димитър Добрович”1, **Общ. съвет на БСП**
Ралица Пашова - тел. 044/625049; 0883439200

СМОЛЯН 4700 бул.”България”69, **Общ. съвет на БСП**
Ефимия Тунева - тел. 0301 / 63 565 - тел. и факс, 0884 748 152

СТАРА ЗАГОРА 6000 ул.”Иван Шишман”83, **Общ. съвет на БСП**
Мирослав Георгиев - тел. 042 / 62 91 64, 0899 351 997

ТЪРГОВИЩЕ 7700 п.к. 34, **Общ. съвет на БСП Светла Стефанова - тел. 0601 / 65 195**

ХАСКОВО 6300 БИЗНЕСЦЕНТЪР - стая 214 и 218 ул ”Стефан Караджа”23 ет 2
Общ. съвет на БСП Юлия Тончева - тел. 038/624 460 , 0899 066 156, 038/664 414

ШУМЕН 9700 п.к. 50, **Общ. съвет на БСП**
Стефка Мавродинова - тел. 0882 885 701, 0886 212 111, 054/876 902

ЯМБОЛ 8600 ул.”Цар Александър”7, **Общ. съвет на БСП**
Мария Стойчева - тел. 046 / 66 33 10, 0882 291 271

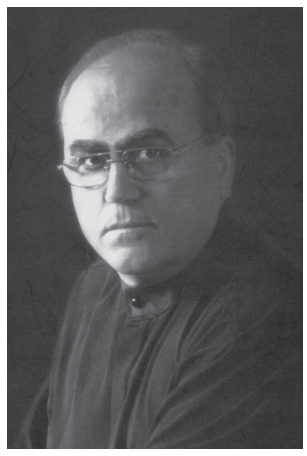
СОФИЯ ул.”Позитано” 20 **- Информационен център ДУМА**
Мая Милчева 02/8107 378, 0886 707 551

СОФИЯ бул.”Цариградско шосе” 113А, редакция на вестник ДУМА
Румяна Кирилова - тел. 02/9705 203, 0885 590 048

Един живот в изкуството на красотата

Представянето на книгата на акад. В. Ванслов „Хореографът Хикмет Мехмедов” ще се състои в Русе на 18 декември

Иванка ИВАНОВА

В неделя, 18 декември, в Руския клуб на културните дейци от 18 ч. ще бъде представена книгата на световноизвестния акад. Виктор В. Ванслов “Хореографът Хикмет Мехмедов”. За интересното изследване на руския културолог, философ, илюстрирано богато с десетки черно-бели и цветни снимки, за пътя на момчето от Кърджали, мечтаещо да стане неврохирург, а влюбено завинаги в балетния полет, ще говори драматургът на театър “Сава Огнянов” Крум Гергицов. Похвали ще има и за поетичното откровение на режисьорката Мая Славчева, филма й “Един живот в изкуството на красотата”. Посветен е, разбира се, с много пиетет към таланта на знаменития ни балетмайстор, хореограф проф. Мехмедов.

Книгата на акад. Ванслов е единствен по рода си у нас портрет на артист, нарисуван от чуждестранен автор. Подобно ерудирано писание не е посвещавано за нито един театрален, оперен, балетен артист, музикант, художник. Чест не само за Мехмедов, но и за българската балетна школа е задълбоченото изследване на руския учен. Проф. Мехмедов отдавна е заслужил с посвещението си на сцената подобна международна оценка и заради повече от 80-те свои балетни заглавия, и заради народополезната си дейност по създаване на балетни паралелки, участия в наши и международни конкурси, всеотдайна дейност на педагог тук и зад граница. Хари, както с обич го наричат приятели, колеги, фенове, печели с конкурс правото да учи балетна режисура в Санктпетербургската консерватория “Н. Римски-Корсаков” при звездните балетмайстори Н. Боярчиков и П. Гусев. Русенци не забравят, че скоро след завръщането си в родината с отлична руска диплома Мехмедов става главен балетмайстор на операта им в годините от 1983 до 1995. Освен емблематичните си спектакли като “Едит Пиаф” с несравнимата Красимира Колдамова, балетни сцени от много опери, той основа и ръководи до 1995 г. балетен клас към музикалното училище в Русе. От 13 сезона води най-голямата извънстолична трупа - бургаската. Дано след русенци и в други милеещи за българската гордост градове се запознаят с труда на акад. Ванслов.

Вълшебната призма на човека

Велин Георгиев

Кина Къдрева е писателка с мисия. Най-новата й книга “Вълшебната призма или за приказката, фантазията, съвременната детска литература и детето...” за мен е книгата на нейния живот. Още с получаването на този том, въпреки постоянното ми потъване в света на книгите, се зачетох внимателно. И още първото изречение в кратичкия текст “Вместо предговор” ме завладя и поведе. Защото наистина тази “Вълшебна призма” на Къдрева е книга за приказката като феномен на словесното изкуство. Къдрева е маркирала периметъра на своя свят, а той е детската литература, отношението фолклор - литература, тази неминуема потребност за връзка с традициите, фантазията, творчеството и изграждането личността на детето.

На въпросния терен се труди цялото духовно братство на тази наша труженичка, която ми сподели, че първият текст в нейната книга “Приказката - врата към чудото на битието” е от преди половин век. И за половин век - година след година - тя е прибавяла към книгата на живота си страница след страница, а те да оформят изданието като броят на дните в една календарна година.

Книгата бе представена пред избрана аудитория в БАН, но нейният бъдещ живот трябва да продължи, въпреки скептичното усещане на авторката към... Оставям изречението си незавършено, за да попитам и нея, и себе си, и цялата армия труженици в Държавата на духа с коя сфера от нашия целокупен живот можем да се похвалим, че сме успешни... Ето затова й се радвам, че и в тази целокупна нищета и хаос, тя намира сили да бие тревога, да внушава, че е нужно да се вгледаме във вълшебната призма, в която са събрани всички начала за изграждането на утрешните хора, граждани, личности, които ще разширят пространствата на духа, защото инак можем и да се затрием като народ в мутренското си общество. Пишейки този кратък резонанс, ще си позволя да кажа, че от всяка страница на мъдрата й книга бих извадил цитат, с който и аз да упрекна другите, че не са достатъчно заинтересовани от бъдещето си, че осакатяваме децата си, вкарвайки ги направо в практичното всекидневие.

В заключение ще кажа, че Кина Къдрева е една мислеща клетка живот, с будна съвест авторка, знакова писателка със значимо творчество, чиято книга на живота е тази. И тя е достатъчна. За нея. И за кураж ще й припомня Чичо Стоян. Цял живот правили театро с Роза Попова, хвърляли максимално усилията си, а вечер вземал на скута си рожбата и започвал да се разтоварва, изричайки:

Колко мило, колко сладко
е при мама и при татко.

И остана с тези неща. И го има този Чичо Стоян.

И така нататък.

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК
Днес чества
80-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ
РАДКА АБАДЖИЕВА
Желаем ти много сили и здраве
за радост на твоето семейство
и на многобройните ти искрени
приятели и другари!
Политически клуб
„Единство” - София

Губиврeме

СЪОРЪЖЕНИЕ ЗА ПРЕНОС НА ПАРА / БЕДА
ПЛАТ ЗА ПОДПЛАТА НА ДРЕХА / ГОРЧИВО ВИНО
ЧИСЛО / БЛИЗКА РОДНИНА
УСТИЕ НА РЕКА, ВЛИВАЩА СЕ В МОРЕ / СТАРОТО ИМЕ НА ВРЪХ ШИПКА / ПРЕБИВАВАНЕ НА ЕДНО МЯСТО
ШАХМАТНА ФИГУРА
АВАНТА / СЪДОВЕ ЗА ПРАНЕ
ЖИВОТНИ ЗА ЕЗДА / ЗОДИЯ
БРАЗИЛСКИ ФУТБОЛИСТ, ИГРАЛ У НАС

НАШ СЕДМИЧНИК / СТАНИОЛ
ТЕКСТИЛНО ПАРЧЕ ЗА ПОВИВАНЕ НА БЕБЕ / ПЛАНИНСКА ВЪРБА
ФРЕНСКИ КИНОРЕЖИСЬОР-"ПРИКЛЮЧЕНИЯТА НА РАВИНА ЯКОБ" / РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ / АНОТИРАНЕ НА КНИГА
НАШ КАРИКАТУРИСТ / ГРАД В ХОЛАНДИЯ / РАЗБОЙНИК, БАНДИТ

ПЛАНИНА В ГЪРЦИЯ
АМЕРИКАНСКИ ВЪЗДУШНИ ЛИНИИ
ЖЕНА, НАТРАПВАЩА СЕ НА НЯКОГО
РОДНА КЪЩА

УНГАРСКА ТЕНИСИСТКА / ОБРАБОТКА НА МЕТАЛ МЕЖДУ ВЪРТЯЩИ СЕ ВАЛЦИ / СПОРТНО РАВЕНСТВО / КУМИР
ОСОБЕН ВИД МЕДИЦИНСКО ЛЕЧЕНИЕ
ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ ВИКИ БАУМ
ЕЗЕРО-МОРЕ В КАЗАХСТАН И УЗБЕКИСТАН
ФРЕНСКИ ВЕСТНИК
ПРЕИЗПОДНЯ, ПЪКЪЛ
РЕКА В ШВЕЙЦАРИЯ
ПРЕДПРИЯТИЕ В БДЖ /СЪКР./
ЯПОНСКА ШАРАНОВА РИБА
МЪЖКИ ОВЦЕ
Г-Й В ОПЕРАТА "АКО БЯХ ЦАР" ОТ А. АДАМ / РУСКИ БОТАНИК
ЗЛОКАЧЕСТВЕН ПЪРВИЧЕН ТУМОР
НАШ КОМЕДИЕН АКТЬОР / ЕЗЕРО В ЕЙРЕ
ПОСЕТИТЕЛИ НА ЧУЖДО МЯСТО

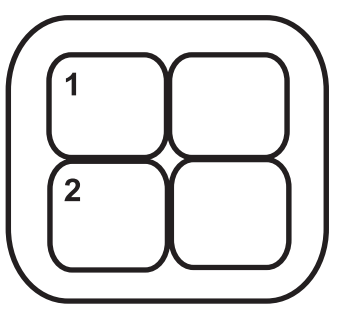
ГОЛЕМИ ПОВРЕДИ / РЕГУЛИРАНО МЯСТО ЗА СТРОЕЖ / БАВЕН ТАНЦ
АНГЛИЙСКИ ДРАМ.АРТИСТ
ЕДНОЛИЧНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО /СЪКР./
ПЛАТФОРМЕН ЕЛЕКТРОКАР / ЛАТВИЙСКА ПАРИЧНА ЕДИНИЦА
ГРАД В БЕЛГИЯ
ГРАД В ПЕРУ
МАГАЗИН В СОФИЯ /СЪКР./
ОПЕРА ОТ Ж.РАМО / АРАБСКА ТИТЛА

ИТАЛИАНСКИ ХУДОЖНИК / ПРЪСТ ЗА ТУХЛИ И ЦИГЛИ
ГРАД В ЛОВЕШКО / КАРТА ЗА ИГРА
ВЪЗПАЛЕНИЕ НА ГРЪБНАЧНОМОЗЪЧНИТЕ НЕРВИ
РУСКИ САМОЛЕТИ

ДРЕВНО КИТАЙСКО ПЛЕМЕ
ОТПАДЪК
ПУСТИННИ ЖИВОТНИ

РЕЧНИК: Арн, Ватин, Естуар, Сарком, Ървинг.

АНАГРАМА

ВОДОРАВНО: 1. Музикална нота. 2. Мярка за повърхнина.

Чрез разместване на 4-те букви открийте нови думи със следното значение:

1. Стихотворно съзвучие. 2. Носеща конструкция на сграда или машина/мн.ч./. 3. Героиня в романа "Завръщане в родината" от Жул Верн. 4. Благовонна смола от кората на източноафриканско дърво. 5. Древен град-държава в днешна Сирия. 6. Герой в операта "Неда" от Жул Леви. 7. Название на арменците от времето, когато са живяли в областта Кападокия в Мала Азия. 8. Йордански писател. 9. Оръжия/диал./.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КАРТОН - ИСЛАНДИЯ - КОРТИК - ТОПАЛОВ - СТРУИ - ЕКО - ЕГС - ОВАЛИ - ДА - ОСТ - УМ - ХА - ВЕ - ООВ - КОПЪР - ООН - МАНДОЛИНА - АИТ - НИ - ДУО - РАЗГРАД - ЛИКО - ТОАН - ЛОЗЕ - АТМОСФЕРА - ОЛ - БЛАНКА - ТА - ЛВИ - ОС - АРА - МОТКО - КЛИНИКА - АКРА - ОАР - ЯТАК - БРОНЗ - УМНИК - ИВА - РАМКИ - ОИТ - УВ - КАПО - АТ - ОГНЯРИ - ЕТЕР - ИТА - АОР - КОЛОНИ - ОВНИ - РС - СОТИРОВ - ИНОЗИТ - СТАТИКА.

ОТВЕСНО: КАКТУС - АНИ - ЛОКОМОТИВИ - РОР - ТОНИК - АСЛАНИ - ТНН - ЯТРУС - ОД - ОАН - ИРИТ - А И О - ОТИ - УВОД - ТКАН - ДНИ - ОМ - ЛУ - МАРИЯ - УГАРИ - КЕВ - КИОТО - АКТИВНОСТ - ТИ - КАНОН - ОСА - ААВ - ЯР - СТОЛ - ПАРАФ - КА - С.С. - АЛО - ИХЪ - АНЕТОЛ - КИКОТ - АПЕ - АРАЗ - РАТ - БРА - ОТА - СНАГА - ИГЛА - КАРАПЕЛИТ - ДЛС - ВОТРО - ЛОКОМОТОРИ - РИО - ДЕО - АЗОВ - РНК - ЕНОК - ЯВКА - НЕДЕЛИ - АЗИ - РИВА .

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Арт приказка разкрива тайните на Мароко

Вълшебният дух на произведенията на африкански творци, мебели, ювелирни предмети, лампи и фотоси ще властва цял месец в мол „Галерия Пловдив”

Страната на чудеса и хилядолетни традиции - Мароко - ще бъде представена като арт приказка по време на бутикова експозиция в Града под тепетата. Изложбата ще бъде открита на 16 декември, в 18 ч., в мол “Галерия Пловдив”.

Живописни творби на Сана Алами и други мароканси художници, пластики и лампи от папие-маше на Шафик Субаи ще огреят артистичното пространство на търговския център на II етаж, зад стената за катерене. Диханието на Мароко няма да е пълно без занаятчиите. Разхождайки се на импровизирания, разположен върху 1000 кв. м площад, всеки ще може да докосне керамичните съдове и предмети, фенери, типичните изделия от кожа. Изложбата не би била пълна без пъстротата на тъкани и костюми, без предметите за бита от африканското дърво туя, без мароканските бижута и уникалните мебели, вплели в себе си усета на ювелирни творци.

Пъстър и многолик ще е духът, който арт мениджърите на най-големия търговско-развлекателен комплекс в Южна България изграждат за любознателния зрител. Загадъчната приказка Мароко ще се разлиства пред посетителя благодарение и на българи, докоснали се до магичното очарование на кралството. “Африка през погледа на Христо Габеров” е живописен цикъл, който ще отведе посетителите на експозицията на вълшебно килимче и ще ги отнесе към мистичния материк. Така, както Габеров и Володя Сорокин с велосипеди прекосиха 23 държави и пълнеха в шепи преживявания от Черния континент. В магията Мароко ще потопят и фотографиите на проф. Чавдар Попов (председател на Българо-мароканската асоциация), Мария и Йордан Йорданови, Анна Йорданова, Неделян Нешев и др.

Красивата африканска приказка ще започне с представяне на мароканска чаена церемония. После дъхавата напитка ще се лее за всеки гост, споделил вечерта си с изложбата за Мароко. Желаещите ще могат да обогатят коледната си трапеза с вкус от Африка, купувайки мароканси сладкиши на 23 декември от 14 ч. Боди арт с мароканска къна ще се предлага на 28, 29 и 30 декември от 16 ч.

Изложата “Площад Мароко” ще е отворена за топла прегръдка всеки ден - от 16 декември до 16 януари. Посетителите ще имат възможност да се насладят на пъстър, изпълнен с изненади и настроение пулсиращ живот.

Фейсбук за секс е хит в мрежата

Създателите на “новия фейсбук, но за секс” вярват, че разработката им ще стане най-популярното място в интернет за среща с нови хора. Със своите 130 милиона потребители Badoo има шанс да се превърне в четвъртата социална мрежа в света, в която хората ще намират интимни партньори. Потребителите трябва само да се регистрират, както във всяка друга социална мрежа, и да посочат дали се интересуват от мъже или жени.

Близо 1 млн. души имат профили в Badoo само във Великобритания, а анкета на 85 000 абонати показва, че 30% от тях вече са имали среща с непознат от сайта, за да правят секс. Единственият потенциален проблем за някои потребители е имейл адресът им, който е видим за всеки по света. Ежедневно във “фейсбука за секс” се регистрират около 125 000 нови потребители, а 51 милиона души ползват услугата всеки месец. За кратко време Badoo се превърна в един от 65-те най-посещавани сайта в света.

ЩЕДРОСТТА Е ЗАЛОГ ЗА ЩАСТЛИВ БРАК

Заедно с добрия секс щедростта е в основата за дълъг и щастлив брак, установиха британски учени. Двойките, които често си правят дребни подаръци, признават 5 пъти по-често, че са доволни от съжителството с партньора, отколкото тези, които вече са забравили за малките радости, сочат данните от новото проучване. Само 14% от влюбените, за които подобни неща са рядкост, са заявили, че са щастливи. Щедростта е директно свързана и с качеството на сексуалния живот, смята един от водещите автори на изследването, професор Брадфорд Уилкокс. Ако мъжете подаряват на половинката си нещо приятно, това предизвиква у нея положителни емоции. В замяна дамата иска да се отблагодари на партньора, като го дарява със секс. Подобна “вълшебна сила” имат и малките знаци на внимание като поднасянето на сутрешно кафе в леглото, целувката и прегръдката без повод.

Най-голямата звезда на световния снукър Рони О‘Съливан пристигна с 40-минутно закъснение на обявената за 18.30 ч. пресконференция в кино Арена Запад. Обяснението на организаторите бе, че играчът отмаря в СПА центъра, което показва, че навярно ще се зарадва на сюрприза, подготвен му от спонсора “Рефан”. Козметичният гигант е познат както у нас, така и зад граница със своите СПА продукти - бутери и скраб за тяло, душ-гелове, масажни и глицеринови сапуни, 16 вида соли за вана, СПА серията за лице и тяло, над 100 продукта с натурални етерични екстрати и масла.

Шоуто стартира с изявата на най-добрия български играч на снукър, 17-годишния Георги Величков, с Рони О‘Съливан, които изиграха първия фрейм. След това последваха два фрейма на двойки, в които се включиха Симеон Райков от “Левски София”, Братислав Кръстев, Димитър Механджийски от Пловдив и Салим Отти, познат като “българския Рони О’Съливан”.

Кулминацията на снукър шоуто, подпомогнато от елитната фирма “Рефан”, бяха 7-те фрейма, изиграни от английските звезди Рони О`Съливан и Джак Лисовкси. Всичките снукър фенове си тръгнаха от шоуто с подаръчни комплекти на “Рефан България”.

Самолет с крила като футболно игрище ще изстрелва ракети

Двукорпусният самолет с крила, по-дълги от футболно игрище, е способен да изведе космически апарат високо в атмосферата и там да го изстреля, твърдят създателите му. Съоснователят на “Майкрософт” Пол Алън и ветеранът на аерокосмическата индустрия Бърт Ратън представиха плановете за чудо-машината пред колеги и журналисти в САЩ. Най-големият самолет в света ще тежи около 554 000 кг, ще има нужда от писта с дължина 3650 метра, а размахът на крилата му ще бъде 116 метра.

Благодарение на съоръжението ще може да се извеждат товари и астронавти в Космоса. Един ден ракетата би могла да превозва и хора, но първите изпитания, планирани за 2016 г., ще бъдат безпилотни. Ратън ще създаде самолета “носител”, който използва 6 двигателя на Боинг 747. В проекта участва още един интернет магнат - Елон Мъск от ПейПал, който вече построи ракета за търговски космически полети.

Деца превръщат куклите си в звезди

Първият и единствен по рода си конкурс “Моята кукла - звезда” е обявен от театрална къща “Мариета и Марионета”. Надпреварата може да развихри фантазията на децата, да ги накара да се замислят може ли тяхната играчка да пее, да разказва приказки или да прави смешки. Резултатите от веселото предизвикателство ще се видят на 17 декември, събота, в “Студио 5” (НДК, вх. А3). Децата ще могат да се насладят и на Коледно приказно утро с Мариета и Марионета. Актьорите са подготвили куклен театър за всички малчугани с много любов, народни мъдрости и щипка магия. Не всеки ден може да се види как оживяват любимите детски герои и разказват сами своите приключения и патила. Чудна коледна приказка “Снежен сън” ще бъде представена на 17 декември от 11 ч.

Сценарий и постановка - Мариета Ангелова, музика - Петър Писарски, текст на песните - Елена Димитрова. Спектакълът е с участието на Константин Икономов, Симеон Венков, Иванка Пехливанова, Даниела Николова и Мариета Ангелова-Марионета. Билети по 6 лв. се продават на касите на НДК, в “Студио 5” и онлайн чрез www.eventim.bg и www.ticketstream.bg.

Вицът

Между приятели:

- Днес новата колежка ми отвърта неочаквано един шамар.

- Какво си й направил?!

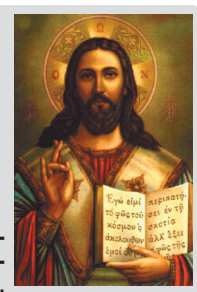
- Само я попитах дали гълта или плюе. Стори ми се съвсем естествен въпрос, щом работим като дегустатори на вино...

ВИКТОР НИКОЛАЕВ, журналист и тв водещ
ЖЕЛЬО БОЙЧЕВ, член на НС на БСП
Проф. МИХАИЛ ДИНЕВ, икономист
НИКОЛА СПАСОВ, футболен треньор
РАЙНА КАБАИВАНСКА, оперна прима
Д-р СТЕФАН СЕРГИЕВ, почетен президент на Българска федерация по шах
СТОЯН МАТУШЕВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА” в Сливен

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

15

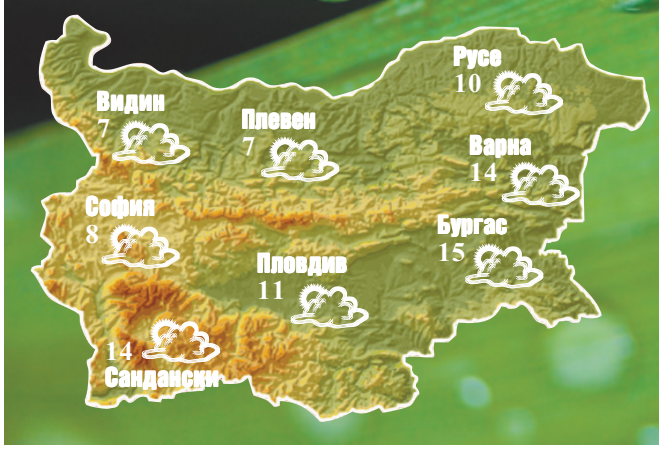
Св. свещеномъченик Елевтерий и неговата майка Антия (II). Св. мъченик Марин († ок. 283). Св. преподобни Павел Латрийски († 956). Св. преподобни Стефан Изповедник Чудотворец (ср. на VIII век)

Св. Елевтерий, римлянин от знатен произход, получил от майка си Антия, обърната в християнство от самия апостол Павел, християнско възпитание. Получил и добро образование, той от младини се посветил да служи на Бога. На 15-годишна възраст бил ръкоположен за дякон на папа Анаклет, а като станал 18-годишен получил сан презвитер. На 20 г. бил възведен в сан епископ Илирийски и скоро се показал на висотата на своето звание със светостта на живота си и с дейно разпространение и укрепване на християнството сред паството си. Слухът за неговата успешна дейност в полза на преследваното християнство достигнал до Рим. Император Адриан го извикал и след много изтезания заповядал да обезглавят този Христов изповедник. Поразен от чудесата, станали при изтезанията на Елевтерий, до когото не се докоснали пуснатите срещу него зверове и който сред огъня останал невредим, сам перфектът Коривон се обърнал към Христа и приел заедно с Елевтерий мъченическа смърт. Пострадала и майката на Елевтерий, Антия, която дошла да целуне умрелия си син. Тя също била обезглавена. Били посечени с меч още и двамата мъчители на Елевтерий, които по време на мъченията повярвали в Христа. Мощите на свещеномъченик Елевтерий се намират в Рим, в църквата “Св. мъченица Сусана”.

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

На много места в низините и котловините ще има мъгла. Минимални температури в повечето места между 0° и 5°, по морския бряг малко по-високи, в София около 1°. Денят ще започне с мъгливо време. Около и след обяд над Южна и Източна България видимостта ще се подобри. Над Източна България през деня ще се появи слаб вятър от юг-югозапад, а над Западна висока облачност. Максимални температури от 5-6° в местата с трайна мъгла, до 15° в източните и южни райони. През нощта срещу петък южният вятър ще се усили, но от северозапад ще започне да прониква по-студен въздух и вятърът ще се ориентира от запад-северозапад. Ще завали дъжд първоначално в Северозападна България, като до сутринта валежи ще има вече в цяла Западна и в Централна България. Над планините ще бъде предимно слънчево. Ще духа умерен вятър от запад-югозапад, който през деня ще се усилва. Максимална температура на 1200 метра 9°, на 2000 метра около 3°. Над Черноморието ще има мъгла, но около обяд видимостта ще се подобри и ще бъде предимно слънчево. Атмосферното налягане сутринта ще бъде малко по-високо от средното за месеца. През деня ще се понижава и ще стане по-ниско.

Изгледи за

16 максимални **7°/15°**

17 максимални **8°/13°**

В петък от запад на изток валежите бързо ще спрат, а облачността ще се разкъса. Ще духа до умерен западен вятър. Привечер от запад отново ще се заоблачи, а вятърът ще се ориентира от юг-югозапад. Минимални температури между 2 и 7, максимални между 8 и 13°.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД

Николай Малинов

Русия и България

Монд дипломатик

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Христо Христов - 088 836 8548

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Иван Аладжов - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Георги Томов - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва - сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Апартаментът с Марта Вачкова /токшоу/
13.40 Индия - любовна история - тв филм /43 епизод/п/
14.25 Днес и утре
14.50 Сен Тропе - тв филм /43 епизод/п/
15.45 В час ли си: Моето училище
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Приказки за астрономията
17.00 Дързост и красота - тв филм /2877 епизод/
17.45 Малки истории
18.00 По света и у нас
18.10 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.25 Бързо, лесно, вкусно - кулинарно шоу
18.50 Лакис Сладура - тв филм / 19 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.35 БНТ такси
20.45 Борджиите - тв филм /2 епизод/(12)
21.45 Студио „Лига Европа“
22.05 Футбол: „Удинезе“/Италия/ - „Селтик“/Шотландия/, среща от турнира за Лига „Европа“ - пряко предаване от стадион „Фриули“/Удинезе/
00.00 Кино eSпресо/п/
00.30 Апартаментът с Марта Вачкова /токшоу/п/
01.15 Нощни птици/п/

bTV

06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Преди обед“ - магазинно-информационно предаване с водещ Елена Розберг
11.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 158
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Малки тайни“ - сериал, еп. 79
14.30 „Жестока любов“ - сериал, еп. 62
15.30 „Листопад“ - сериал, еп. 161
16.30 „Господари на ефира“ /п./
17.00 bTV Новините
17.30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 182
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Листопад“ - сериал, еп. 319
21.00 „Домашен арест“ - ситком, еп. 7, 8
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Долината на вълците“ - сериал, еп. 67
01.00 „Преди обед“ /п./

NOVA TELEVISION

06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 „Цената на славата“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 7 сезон
14.30 „Федерални свидетели“ - сериен филм, 3 сезон
15.30 „Ники Кънчев под наем“ - предаване на НТВ
17.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Бащата на булката“ - с уч. на Стив Мартин, Даян Кийтън, Кимбърли Уилямс, Кийран Кълкин, Джордж Нюбърн, Мартин Шорт, Юджийн Леви и др.
22.00 Новините на Нова
22.30 „Травма“ - сериен филм
23.30 „Чък“ - сериен филм, 4 сезон
00.30 „Федерални свидетели“ - сериен филм, 3 сезон /п/
01.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 7 сезон /п/

bTV ACTION

06.00 „Електрошок“ - детски сериал
08.00 „Прокурорът“/п./- сериал, с.2, еп. 14
09.00 „Кости“ /п./- сериал, с.2, еп. 18
10.00 „Беглецът“- сериал, еп.5
11.00 „Първите 48 часа“/п./ - документален сериал, с.3, еп. 5
12.00 „Кости“/п./ - сериал, с.2, еп. 20
13.00 „Хрътките“/п./ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
14.00 „Светкавичен огън“/п./ - Екшън, САЩ, 2005 г., Режисьор: Кари Когланд, В ролите: Дейвид Кубит, Кристин Леман, Джесика Стийн, Брендън Флетчър и др.
16.00 „Беглецът“- сериал, еп. 6
17.00 „Първите 48 часа“- документален сериал, с.3, еп. 6
18.00 „Прокурорът“ - сериал, с.2, еп. 15
19.00 „bTV Репортерите“
19.30 Лига Европа: Студио
20.00 Лига Европа: Шамрок Роувърс - Тотнъм
22.00 „Собственост на държавата“- Екшън, САЩ, 2005 г.
00.00 „Код: Криминално“/п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
01.00 „Първите 48 часа“ /п./- сериал, с.3, еп. 6

ОВЕН

Не допускайте поради професионалната си заетост да пропуснете или омаловажите личен въпрос.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Наред с рутинните занимания ще се включите в нови задачи и проекти, които ще ви обнадеждят и мотивират.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Живейте освободено и не се натоварвайте с тревожни мисли. Ще намерите интересуващите ви отговори.

22 май - 21 юни

РАК

Активността ви на работното място или в друга организация ще доведат до успешни нововъведения.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Денят е подходящ за проучване, реклама, нововъведения, за промени и общуване. Успехи във всичко.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Ще следвате програмата си, без да се поддавате на чужди внушения и настроения. Бъдете предпазливи.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Ще се съобразявате с решенията ви, за това грешки не бива да има. Пълноценно общуване не само навън, но и в семейството.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Направете нещо повече за себе си, заради което никой няма да ви упрекне. Възможност за пътуване.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Потърсете отговори от близкия човек, за да изясните въпроси, които ви вълнуват от дълго време. Моментът е подходящ.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Освободете съзнанието си от притеснения и ще се почувствате прекрасно, стимулират желанието ви да се развивате.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Направете съпричастни в делата си хората, които ви предлагат подкрепата си и ще напредвате по-бързо в реализацията им.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Събудени чувства ще ви подтикнат да потърсите отново връзка с човек от миналото си, но помислете, за да не го загубите отново.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1,50530	2,33114	1,58791

Шахмат

Победителят Владимир Крамник позира пред портрета си в Лондон

Крамник изпревари Карлсен в Лондон

Шампионът победи всички англичани

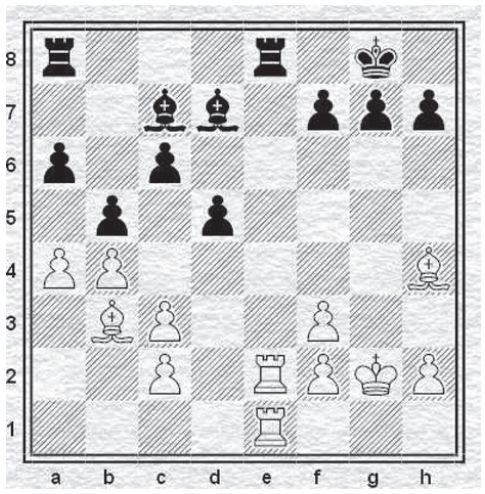
Владимир Крамник спечели третия традиционен гросмайсторски супертурнир в Лондон. С победи в седмия и осмия кръг бившият световен шампион изпревари конкуренцията, а ремито в последната среща му запази първото място в турнирната таблица. В хода на състезанието руският гросмайстор надигра и четиримата представители на домакините, а останалите срещи завърши наравно. Така при възприетата футболна система за точкуване той финишира с 16 т., следван от Накамура 15, Карлсен 14, Макшейн 13, Ананд, Аронян - 9, Шорт 6, Хауел 4, Адамс 3. При стандартното броене на точките класирането щеше да изглежда така: Крамник 6 (8), Карлсен, Накамура - по 5,5, Макшейн 5, Ананд, Аронян - по 4, Шорт 2,5, Хауел 2, Адамс 1,5.

В последния ден единственият смутител на спокойствието се оказа Хикару Накамура - неговата среща с Майкъл Адамс беше единствената резултатна. Въпреки че имаше белите фигури американецът изгуби инициативата още в дебюта, но позицията остана доста сложна до контролата, когато Адамс допусна няколко поредни грешки и бе принуден да се предаде на 41-ия ход. Благодарение на този успех американецът успя да измъкне второто място от Карлсен.

По време на официалното закриване победителят Крамник бе лично поздравен от предшественика си на световния шахматен трон Гари Каспаров. Той бе специален гост на тържеството и връчи трофея на първенеца.

ШОРТ - КРАМНИК

1.e4 e5 2.Kf3 Kc6 3.Ob5 Kf6 4.Kc3 Kd4 5.Kd4 ed4 6.e5 dc3 7.ef6 Дf6 8.dc3 Oc5 9.Дe2 Дe6 10.0-0 0-0 11.Дf3 d6 12.Og5 Дf5 13.Oe7 Дf3 14.gf3 a6 15.Oa4 b5 16.b4 Te8 17.Tfe1 Ob6 18.Ob3 Ob7 19.Цg2 d5 20. Te5 c6 21.Tae1 Oc7 22.T5e2 Oc8 23.a4 Od7 24.Oh4

24ETe2 25.Te2 Te8 26.Te8 Oe8 27.Og3 Od8 28.Oe5 f6 29.Ob8 Og6 30.ab5 ab5 31.Цf1 Цf7 32.Це2 Це6 33.Це3 Ob6 34.Це2 Oh5 35.Oa2 g5 36.Ob3 f5 37.Oa2 f4 38.Ob3 Цf5 39.Od6 g4 40.Цf1 g3 41.fg3 fg3 42.Og3 Of3 43.Oa2 Oe3 0:1.

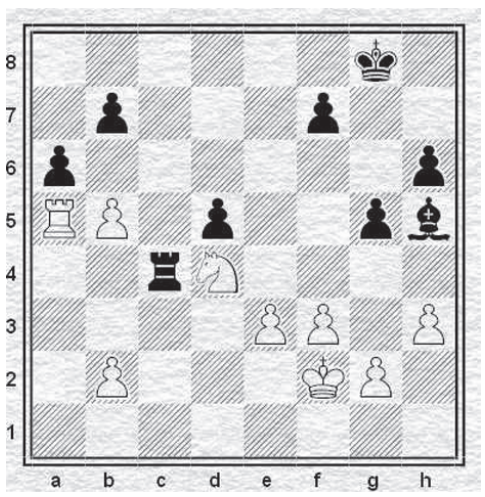
„Старите пушки" попариха „кокичетата"

За първи път от три години насам "старата гвардия" успя да надделее над "кокичетата"

Отборът на "старите пушки" в състав Роберт Хюбнер, Рафаел Ваганян, Борис Гулко и Властимил Хорт надигра с абсолютна сигурност красивия тим на "кокичетата" (Ева Кулована, Таня Садчев, Мария Музичук и Наталия Погонина) в традиционния мач, който тази година се проведе в чешкия курорт Мариански Лазне. Четиримата именити гросмайстори с посребрени коси убедително се наложиха с 21:11 над младите си колежки, които не успяха да вземат нито една отборна победа в осемте кръга на демонстративната надпревара. Така "старите пушки" се реваншираха за загубите си през предишните две години, когато обаче дамите бяха в значително по-силен състав. Сега най-висок резултат сред победителите показа 63-годишният Хюбнер - 6 точки от 8. С половин точка по-малко финишира година по-възрастният Гулко, с 5 е доайенът Хорт, а най-младият - 60-годишният Ваганян, събра 4,5. Най-опитното в тези мачове "кокиче" Мария Музичук бе най-добра сред своите - две победи и шест ремита. Наталия Погонина събра 3 т., Таня Садчев - 2,5, а Кулована - едва половин точка.

В последния кръг една от най-впечатляващите партии бе тази между Ваганян и красивата индийка Таня Садчев. В позицията на диаграмата черните допускат решаваща грешка и топът им попада в капан.

ВАГАНЯН - САДЧЕВ

33...Tb4 34.b3 ab5 35.Це2 и черните се предават.

Задача

Освен че е един от най-известните германски гросмайстори през последните 40 години, Роберт Хюбнер е много добре познат и в научните среди като добрите специалисти по разчитане на папируси. Интересите му са предимно в областта на египетските йероглифи, като успоредно с това поддържа и шахматните си умения на изключително високо ниво. През 1964 г. той печели Европейското първенство за младежи, а година по-късно повтаря успеха си. Става гросмайстор през 1971 г., като това и следващото десетилетие са най-успешни в кариерата му. Участва в звездни турнири като Тилбург'78 и Монреал'79, където играе редом с Карпов, Тал и Тиман. През 1993 г. Найджъл Шорт му гласува изключително доверие, като го избира за свой секундант в мача му за световната титла срещу Гари Каспаров. Той беше част и от германския национален отбор, когато стана сребърен медалист на олимпиадата в Истанбул през 2000 г. По време на срещата на "старите пушки" с "кокичетата" Хюбнер, който на 6 ноември навърши 63 години, показа, че продължава да е в отлична шахматна форма. Ето една от неговите победи:

ХЮБНЕР - КУЛОВАНА

Белите на ход печелят.

Отговор:

19.Дh5!! и черният се предава, тъй като след 19...gh5 20.Kf5 не могат да спасят гамата си предвид матовата заплаха и освобождават път на белопол-ната пешка.

кратки

АНТОАНЕТА СТЕФАНОВА ЗАСЛУЖИ СРЕБЪРЕН МЕДАЛ В ПЕКИН В ЖЕНСКИЯ ТУРНИР ПО БЛИЦ, КОЙТО СЕ ПРОВЕДЕ В РАМКИТЕ НА СВЕТОВНИТЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ИГРИ.

Антоанета Стефанова получава сребърния си медал в турнира по блиц, докато световната шампионка Хоу Ифан (вдясно) очаква реда си за получаване на титлата

В кръговата надпревара на 16-те участнички Бившата световна шампионка събра 9,5 точки от 15 партии и изостана с 2 т. от победителката - настоящата носителка на световната титла Хоу Ифан. Нашата представителка загуби личната среща с китайката, както и партиите с Елена Дембо (Гърция) и Харика Дронавали (Индия). Шампионката пък претърпя само едно поражение - от сънародничката си Ю Вейцзюн. Словенката Анна Музичук финишира със същия брой точки като Стефанова, но по-слабият й допълнителен показател я остави трета.

Французин взе титлата при мъжете в аналогичната надпревара. Максим Ваше-Лаграв завърши първи с 12 т. от 15. Среброто остана за Александър Гришчук (Рус) с 10,5 т., а бронзът - за Шахрияр Мамедяров (Азерб) с 10 т.

Ден по-рано завършиха състезанията по ускорен шах. В тях шампиони станаха Александра Костенюк и Ван Хао. Рускинята затвърди статуса си на една от най-силните шахматистки на планетата в бързия шах, като спечели надпреварата с голяма преднина пред конкурентките. С 5 победи и 2 ремита тя финишира с 6 точки от 7 кръга, изпреварвайки заелата второ място Катерина Лагно (Укр) с 1,5 т. Със същите точки завършиха и грузинката Нана Дзагнидзе и китайката Цзю Венцзюн, останали съответно на трето и четвърто място. Нашата Антоанета Стефанова събра 3,5 т. (загуба от Сочко, победа над Затонских и 5 ремита) и завърши на десето място от 16-те участнички.

При мъжете Ван Хао бе без конкуренция. Той пое лидерството още в първия ден и го удържа до самия финал, като спечели златото с 5,5 т. Среброто остана за Вугар Гашимов от Азербайджан с 5 т., а с половин точка по-малко трети остана Гата Камски.

Вчера започна и последната шахматна част от Световните интелектуални игри, която включва турнир по блинд. Той ще се проведе в 7 кръга, последните 2 от които са утре.

□ □ □

В Подгорица започна финалтият турнир на Балканското индивидуално първенство за мъже. Шампионатът ще продължи до 19 декември. В столицата на Черна гора наш представител е гросмайстор Юлиан Радулски, а освен него в надпреварата участват Иван Иванишевич, Горан Тодорович, Бранко Дамлянович (Сърбия), Луциан Мирон, Луциан Филип (Румъния), Филип Панчевски, Трайко Недев, Звонко Станойовски (Македония) и Драгиша Благоевич (Черна гора). След изиграването на първите 3 кръга Радулски оглавява еднолично класирането с пълен актив от точки след поредни победи над Бранко Дамлянович (Сър) и македонците Звонко Станойски и Филип Панчевски. В IV кръг Радулски срещна Лучиан Филип (Рум).

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

Искат 15 години затвор за Боевски

Олимпийският шампион очаква помощ от държавата

Бразилският съд поиска 15 години затвор за Гълъбин Боевски, който бе пипнат на летището в Сао Пауло с 9 кг кокаин в багажа си. Процесът срещу олимпийския шампион по вдигане на тежести от Сидни 2000 започна, а роденият в Кнежа щангист е изгледал чрез видеовръзка обвинителния акт от зандана, където се намира. Бразилският адвокат на българина не е присъствал на делото в Сао Пауло, защото е получил обаждане 15 мин. преди началото на заседанието, поради което не е успял да стигне до съда.

Намерението на защитата беше на това заседание да бъде поискано пускането под гаранция на Боевски, но той остава зад решетките. Все още не са разпитвани свидетели, нито са провеждани следствени действия.

"Убеден съм за себе си, че нямам вина", заяви Боевски пред екип на TV7 в Бразилия. "Не е проблем къде спиш, а когато си невинен, да си на такова място. Докато дъщеря ми Сара си купуваше сладолед на летището в Сао Пауло, дойдоха хора от полицията при мен. Казаха ми, че кучето е надушило нещо. Скъсаха куфарите с нещо като шило и намериха веществото. Исках да дам багажите да ги качат на самолета още

Снимка TV7

Гълъбин Боевски показва добро настроение в затвора "Итаи", в който лежи вече 50 дни

на летището в Ресифе и оттам да летят за България, но ми казаха, че не става и трябва да го направя от Сао Пауло. А там ни спряха органите на реда минути преди да се качим в самолета. Първите 20 дни в затвора бях в шок, но след още 25 реших да мисля по-позитивно. Изчетох доста книги. Жена ми Красимира дойде на втората седмица и ми ги донесе. Иначе няма тормоз, има си порядки, но това е. Видях се с адвоката и ми стана ясно, че полицията не прави никакво разследване. Просто чакат защитата да си събира доказателствата и да ги предостави. Тук всеки ден е еднакъв - сутрин имаш няколко часа да се разхождаш на определени места. След това се обядва и после пак разходки. Гледам да спортувам, защото на такова място ако не си стабилен психически, може да полудееш. За няколко месеца ще свършиш. Тук затворите са претъпкани. Тая държава е толкова престъпна, че 1 си тръгва, а 10 идват. Не са глупости, че спя по земята. Килията е за 6 души, а ние сме 11. Това, което ме дразни, е, че нещата се случват прекалено бавно. Затова ми се иска българската държава да съдейства. Не мисля, че ще оставят нещата просто така. Искам всичко да се случва по-бързо. Да дойдат с една бележка и да кажат, че съм свободен, защото аз за себе си съм чист. Няма умисъл във всичко това. Третират ме като трафикант, а не като български олимпийски шампион", каза още той.

Има възможност срокът на присъдата да бъде удължен с една трета, защото се счита, че опитът за трафик на наркотици, е международен. Все още няма насрочено следващо заседание на съда.

Звездата на Сантош (Браз) Неймар ликува, след като е открил резултата в 19-ата мин. срещу Кашива Рейсол (Яп) в полуфинала на световното клубно първенство. Бразилците биха с 3:1 в Токио и се класираха за финала в неделя срещу победителя от днешния мач между първенците на Европа Барселона (Исп) и на Азия Ал Сад (Кат). За Сантош вкараха още Борхес (24) и Данило (63). Почетно за Кашива се разписа Хироки Сакаи (55). В мача за 5-ото място мексиканският Монтерей би с 3:2 Есперанс (Тунис)

ЕРНАН КРЕСПО НЕ ИСКА В РАЗГРАД

Аржентинската звезда Ернан Креспо няма намерение да преминава в лидера в "А" група Лудогорец през зимата. Нападателят на Парма предпочита да довърши сезона при "дуковете", а след това да продължи кариерата си в Арабския свят.

"Това е последният ми сезон в Серия А. Не изключвам след това да играя в Дубай, Катар или Америка. До лятото обаче ще продължа да работя здраво в Парма, защото ми харесва. Със сигурност ще избера нещо интересно, което ме прави щастлив. Директор в Парма? Това също е вариант", заяви Креспо. От разградския клуб също отхвърлиха информациите за трансфер на именития аржентинец. Креспо дойде в Италия именно с фланелката на Парма през 1996 г., когато бе купен от Ривър Плейт. След това той игра с променлив успех в Лацио, Интер, Челси, Милан и Дженоа, като има общо 198 гола.

ИЛИЕВ БЯГА ОТ СЛАВИЯ

Опитният халф Илия Илиев през пролетния полусезон ще се състезава за Ботев Враца. Договорът на Илиев със Славия изтече този месец, като футболистът и ръководството на "белите" не успяха да стигнат до ново споразумение върху финансовите условия, за да го подновят. Така Илиев става свободен агент и избра да продължи кариерата си в Ботев Враца. Илиев е със сериозен стаж в "А" група, но все още му се играе, и смята, че може да помогне на тима от Враца да запази мястото си при майсторите.

КАРАДЖАТА ОТИВА НА АРБИТРАЖ

Арбитражният съд към БФС ще реши дали Иван Караджов ще остане в ЦСКА, или ще разтрогне по вина на клуба. Вратарят си тръгна от "Армията" на 18 ноември, след като твърдеше, че има да взима няколко заплати. Спортно-техническата комисия към БФС обаче няма правомощия да реши казуса и го прехвърля на Арбитражния съд. Все още не е ясно кога ще заседава той. От ЦСКА се бяха заканили, че Караджата "дълги години няма да помирише футбол" заради бягството си преди дербито с лидера Лудогорец. Засега обаче решението е в негова полза, но всичко зависи от Арбитражния съд. Защитникът Павел Виданов, който избяга преди Караджов, вече е свободен агент, след като договорът му бе прекратен и той свободно може да си търси нов отбор. ЦСКА се интересува от нападателя Преслав Йорданов, който напусна Локо Сф също заради неизплатени няколко заплати. В най-скоро време ще започнат преговори за привличането на футболиста.

Снимки БГНЕС

Футболните легенди Зинедин Зидан и Роналдо се радват преди благотворителния мач на сборния тим с участието им срещу Хамбургер на "Имтех Арена" в Хамбург". Пред 25 000 зрители световният тим победи с 5:4 след попадения на Дидие Дрогба, Роналдо, Жоан Капдевия, Мичел Салгадо и Луиш Фиго. Събраните средства от двубоя ще отидат за борбата с глада в Африка и за обществени проекти в Германия. Освен Зизу и голмайсторите за световния тим започнаха още Фабиан Бартез, Фабио Канаваро, Джика Попеску, Клод Макелеле и Едгар Давидс, а да радват зрителите се появиха още Йенс Леман, Дида, Лукас Радебе, Фернандо Коуто, Рабер Маджер, Томас Бертолд, Робер Пирес, Маниш, Георге Хаджи, Кристиян Карембьо и Сами Ал-Джабер

глеадйте

ФУТБОЛ

СВЕТОВНА КЛУБНА КУПА

ПО ЕВРОСПОРТ 2
12.30 Ал Сад - Барселона

ПО БТВ ЕКШЪН
20.00 Шамрок - Тотнъм

ПО РИНГ
20.00 ПАОК - Рубин
22.05 Атлетико - Рен

ПО БНТ 1
22.05 Удинезе - Селтик

кратки

Лозенец Юнайтед за 10-и път в Холандия

Най-старият отбор по футзал в България - Лозенец Юнайтед, който тази година става на впечатляващите за България 20 години, отново заминава на ежегодния международен турнир по футзал в Холандия. Това ще е юбилейното 10-о участие на българските момчета в надпреварата. В последните 2 години те играха 2 финала, но не успяха да ги спечелят. "Миналата година на финала срещу нас игра Денис Глушаков, който този сезон беше избран за футболист на годината в Русия. Подобни съперници могат само да ни мотивират и да ни карат да даваме максимума от себе си", обяви капитанът на Лозенец Юнайтед Кирил Иванов. Турнирът е от петък до неделя в Еншеде.

Челси продава Торес за 20 млн. паунда

Челси е готов да загуби 30 милиона паунда, за да се отърве от Фернандо Торес. Световният шампион с Испания е считан за една от най-неуспешните покупки в историята на клуба. "Сините" са готови да слушат оферти от порядъка на 20 млн. паунда за футболиста, когото купиха за 50 млн. от Ливърпул. Откакто премина на "Стамфорд бридж" миналото лято, Торес е вкарал само 3 попадения във Висшата лига, което не отговаря на седмичната му заплата от 150 хиляди паунда.

Съдът поиска 15 години затвор за Боевски

Стр. 31

Гури пребори Станка

Световният шампион стана борец №1 на България за 2011 г.

Снимка БФБОРБА

Заместник министърът на спорта Иван Ценов награждава Елис Гури като борец №1 за 2011 г.

Топ 10:

1. Елис Гури 2. Станка Златева 3. Иво Ангелов 4. Радослав Великов (световен вицешампион) 5. Тайбе Юсеин (световна вицешампионка за девойки) 6. Леонид Базан (световен шампион за юноши) 7. Анатолий Гуйдя (бронз от СП) 8. Христо Маринов (бронз от СП) 9. Георги Вангелов (световен вицешампион за юноши) 10. Николай Вичев (бронз от ЕП за юноши)

Елис Гури пребори Станка Златева за борец №1 на България за 2011 г. Натурализираният албанец спечели световната титла (96 кг) при класиците в Истанбул и взе бронз от европейското в Дортмунд. Златева (72) пък грабна 5-а световна титла, но също остана с бронз от континенталния шампионат и това наклони предпочитанията към Гури. Трети остана класикът Иво Ангелов (60), световен вицешампион от Баку 2011. За пореден път Симеон Щерев бе избран за треньор №1. За най-голям международен принос бяха отличени клубовете на Левски в свободния стил и на Ловеч в класическия.

"Не очаквах да бъда №1 на годината, защото има много други и силни борци. За мен това е голяма чест. Давам максимума от себе си и догодина ще дам още повече. Всичко свърши добре и повече няма да гледам назад. За мен тази година беше най-успешната. Целите ми за 2012 г. са европейското в Сърбия и Олимпиадата в Лондон", заяви Гури.

Златева получи специална награда - Купа на славата за особени заслуги и постижения в българската борба.

"Благодаря на федерацията, че ме избраха за треньор №1, но това и много задължава. Наближава Олимпиадата, пред нас остават високи цели, да вземем повече квоти и медали, ако може златни. Надявам се при мъжете да вземем още 3 визи, а при жените поне още една. Най-важното е да вземем медали от Лондон. Залата в Лондон е горе-долу добра, но това 2-ро място, което Златева спечели на подгряващия турнир, малко не ми хареса. Въпреки това мисля да се подготвим за Олимпийските игри и да вземем златото. След като свърши първенството, тази сграда ще бъде трансформирана в МОЛ", каза Щерев. Негови подгласници са селекционерът на "класиците" Братан Ценов и Сава Семков, личен треньор на Тайбе Юсейн.

Снимка БГНЕС

ЛУКойл пред отпадане за „Еврокъп"

Баскетболният ни шампион ЛУКойл Академик е пред отпадане от втория по авторитет турнир на континента "Еврокъп", след като записа 3-та поредна загуба в Група D. В мач от V кръг тимът от Правец загуби като домакин в "Арена Армеец" от белгийския Остенде със 77:83 (22:18, 17:27, 16:18, 22:20) и остана на 3-то място със 7 т. За белгийците, които са последни, това бе първа победа. Другата седмица в последната си среща "студентите" гостуват на френския АС-ВЕЛ, които са 2-ри с 8 т., и трябва да бият, за да се класират напред. Лидер в групата е испанският Валенсия с 9 т., който би французите в другия мач с 96:88 (23:18, 26:16, 18:18, 29:36) и даде шанс на тима на Йовица Арсич да се бори за следващата фаза.

Най-резултатен за ЛУКойл в София беше хърватинът Бруно Шундов с 14 т. Божидар Аврамов добави 13 т., а капитанът Тодор Стойков 11 т. За Остенде се отличиха американците Кристофър Букър с 18 т. и Кенеди Уинстън 15 т.

"Не заслужавахме да победим, защото не бяхме концентрирани. Имахме много лоша защита, а Остенде направи предимство в резултата във втората част, което му даде спокойствие. А ние ужасно се справяхме в защита. Остенде започна с по-различна защита, това ни изненада и ни трябваше малко време да се адаптираме. Трябва да се подготвим добре за последния мач във Франция, ако искаме да спечелим", каза Арсич.

"В последните секунди имахме реални шансове да обърнем резултата, но не стана. Съжалявам, че не успяме да зарадваме хората в залата с победа. Трудно е да се обясни, че тази загуба не е толкова важна, колкото мачът следващата седмица. Дано да избистрим главите си и да сме готови", каза Тодор Стойков.

Зографски се размина с мъмрене

Владимир Зографски ще бъде наказан с мъмрене от Международната федерация по ски (ФИС) за поредната си дисквалификация в старт от Световната купа по ски скок. Световният шампион за юноши ще бъде санкциониран заради по-дългите с 1 см ски, които използва на старта в Харахов миналия уикенд. До избягването на по-тежко наказание на самоковеца се стигна след активната кореспонденция между родната федерация и направление "ски скокове" към ФИС. "Очакваме страхотни резултати от Владимир и добри новини от България. Аз съм в Световната купа още от времето, когато се състезаваше Владимир Брейчев и знам много добре, че в България имате потенциал! Във ФИС искаме да го запазим", заяви шефът на направление "ски скокове" Валтер Хофер.

ЦСКА с 3-та загуба в ШЛ

Волейболният отбор на ЦСКА записа 3-та поредна загуба от 3 мача в Шампионската лига. "Армейците" паднаха при гостуването на белгийския Нолико (Маасейк) с 1:3 гейма (25, -16, -22, -20). Тимът на Александър Попов е на дъното без точков актив, докато Нолико излезе начело със 7 т. В игра за "червените" се появи националният либеро Теодор Салпаров, който последните 6 месеца лекуваше скъсани кръстни връзки. Най-резултатен беше 40-годишният канадец с британски паспорт Джейсън Халдън с 16 т., който дебютира за "армейците" веднага след като беше привлечен. 38-годишният Ивайло Стефанов добави 14 т., а година по-младият Евгени Иванов-Пушката завърши с 12. За Нолико Нейтън Вунембаина наниза 15 т. "Изиграхме добър първи гейм и имахме нашите шансове да спечелим и 3-ата, и 4-ата част, но направихме твърде много грешки", заяви новият диагонал на ЦСКА Халдън.

АБОНАМЕНТ 2012

Една ДУМА за България

МОЖЕ ДА НАПРАВИТЕ АБОНАМЕНТ В
БЪЛГАРСКИ ПОЩИ ЕАД, ДОБИ ПРЕС ЕООД И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПЕЧАТА

1 месец	23 лв.	3 месеца	70 лв.
6 месеца	140 лв.	12 месеца	280 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА	1 месец	2 лв.	3 месеца	6 лв.
	6 месеца	12 лв.	12 месеца	24 лв.
ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ Монд дипломатик	1 месец	2 лв.	3 месеца	6 лв.
	6 месеца	12 лв.	12 месеца	24 лв.
Ново Време СПИСАНИЕ	1 месец	3 лв.	3 месеца	9 лв.
	6 месеца	15 лв.	12 месеца	30 лв.

АКО ПЛАТИТЕ В АБОНАМЕНТНИТЕ ПУНКТОВЕ НА БСП В СТРАНАТА, ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР ИЛИ РЕДАКЦИЯТА
ПОЛУЧАВАТЕ ОТСТЪПКА

- 5 лв. 3 месеца 65 лв.
- 10 лв. 6 месеца 130 лв.
- 20 лв. 12 месеца 260 лв.

гледайте

ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
17.30 Левски - Фени Индъстри

ПО ЕВРОСПОРТ
СКИ
13.15 СК във Вал Гардена (мъже)
БИАТЛОН
15.30 СК в Анси (мъже)
СКИ-БЯГАНЕ
18.15 СК в Давос

ПО РИНГ
ИНТЕЛЕКТУАЛНИ СПОРТОВЕ
9.00 и 18.20 Световни игри в Пекин

кратки

2 715 000 лв. проектобюджет за БОК

Проектобюджет от 2 715 000 лв. утвърди Изпълнителното бюро на БОК за 2012 г. По време на заседанието, водено от председателя Стефка Костадинова, беше приета и проектопрограма за дейността на организацията за следващата година, когато предстоят и 2 големи форума - Олимпиадата в Лондон и първите младежки зимни Олимпийски игри в Инсбрук през януари. Предстои програмата и проектобюджетът да бъдат утвърдени на общо събрание. Бюрото утвърди и делегацията за форума в Инсбрук, където ще ни представят 10 състезатели в 5 вида спорт - ски бягане, ски скокове, алпийски ски, биатлон и шейни.

Крилото на ЛУКойл Академик Андре Оуенс (вдясно) атакува коша на Остенде (Бел) в мача от "Еврокъп", който "студентите" загубиха в "Арена Армеец" със 77:83